

Adeseori lumea nu e condusă nici de pasiuni, nici de idei. Vorbele goale le înlocuiesc pe unele ca și pe celelalte. Învață deci de timpuriu meșteșugul de a-ți învîrți limba fără de a gîndi și fără de a simți. Cu cît vei învîrți-o mai ușor și mai repede, cu atît îți vei spori șansele de a ajunge și de a te menține.

CONSTANTIN BANU, Director fondator al Revistei Flacăra

ANUL LXXXI

NR. 6

13-19 FEBRUARIE
1991-BUCUREȘTI

FLĂCĂRA

SĂPTĂMÎNAL DE OPINIE, POLITIC, SOCIAL ȘI CULTURAL • ÎNFIINȚAT ÎN 1911

Săracă țară bogată!

Liga societăților de Cruce Roșie și Semiluna Roșie
Fotografie de DAMIEN PERSONNAZ

IMGB
SECȚIA ZVONURI
pag.3

Ce se
întîmplă
cu bunurile
P.C.R.?

pag. 4

De la efectul Mudava
la efectul Verdet

pag.2

MISTERUL REVOLUȚIEI
ROMÂNE

pag. 8-9

De la efectul Mudava la efectul Verdet

Minciuna

Totdeauna am crezut despre noi că sintem un popor inteligent, demn, ospitalier, tolerant, beneficiar al unei experiențe istorice care conferă înțelepciune și putere de supraviețuire. Probabil că fiecare popor crede despre sine cam aceleași lucruri. Și, fără îndoială, fiecare popor are, în felul său, dreptate.

În ultimii ani ai dictaturii comuniste, ajunseserăm, totuși, să ne îndoim noi înșine de noi: „cred că sintem un popor vegetal / cine-a mai văzut un copac revoltându-se?”. „Mămăliga nu explodează” — se spunea despre români și repetam, la rîndu-ne, cu condescendență și autoironie, această nu tocmai flatantă apreciere. Dar a venit decembrie 1989 și mămăliga e explodată. Cine-ar putea uita acele zile, cînd nimeni n-ar fi îndrăznit să spună despre noi altceva decît că sintem un popor demn, curajos și inteligent, un popor liber?

Iată, însă, că de-o bună dată deodată, sintem tratați, mai pe față (la Bruca) sau mai pe ocolite, ca un popor dacă nu chiar oligofren, oricum pueril, imatur, nepregătit pentru democrație, incapabil de o autentică libertate. Influentabil, ușor de manipulat, corupt, violent și intolerabil, avînd reacții emoționale primitive, văduvit de rațiune și chiar de umor (proverbiul nostru aliat) — iată o imagine de care neamul românesc nu se bucura nici măcar pe vremea lui Ceaușescu.

Cum de s-a ajuns aici? Merităm, cu adevărat, povara acestei caracterizări? Putem schimba această imagine și cum s-o facem? Iată trei întrebări cărora, vrem noi vrem, trebuie să le răspundem. Și aceasta nu doar pentru că Europa ne va seminariza mereu pe aceste teme, sub amenințarea că ne va pune la colț ca pe un școlar leneș și îndărătnic. Sînt întrebări necesare pentru noi înșine, menite să ne limpezască nouă imaginea despre noi. Nu sînt, evident, întrebări destabilizatoare. De altfel, nu întrebările ci doar răspunsurile proaste destabilizează.

Cauza cauzelor este fără îndoială minciuna. Sub toate formele sale, de la demagogia la calomnie, de la înlocuirea adevărului cu afirmații false, sau numai ascunderea adevărului, pînă la prezentarea parțială, trunchiată, sau înfrumusețarea adevărului. Sigur că am trăit decenii în minciună. Dar era o minciună convențională pe care nu o credeau (cu puține excepții) nici cei care o propagau și (cu și mai puține excepții) nici cei care erau siliiți s-o asculte. Oricărui adevăr oficial i se opunea imediat o anecdotă și trebuia să ne amintim că o savuroasă istorie a vieții politice comuniste o constituie o imensă antologie a bancurilor despre aceasta. Refuzînd, fie și numai prin ironie, minciuna, acumulasem o imensă sete de adevăr. Și am crezut aproape cu toții că minciuna a dispărut în decembrie. Am devenit vulnerabili la minciună. Am dorit atît de mult să ni se spună numai adevărul, încît unii dintre noi am refuzat să înțelegem că n-ajunsesem, de fapt, la adevăr. Ni s-a spus că au murit 60 000 de oameni și am crezut. Ni s-a spus că e țara plină de teroriști și am crezut. Ni s-a spus că la televiziune nu putea să ajungă o autobombă cu casa pe care se filmase execuția soților Ceaușescu și am crezut. Ba am înghițit chiar și gogorita cu dulapul în care fusese înscuiată această casă. Apoi, fiecare a mințit cît a putut. Lichele putante, oameni care au servit vechiul regim al minciunii au strigat sus și tare că au fost și ei dizidenți și i-am crezut. În cam toate partidele care au apărut s-au strecurat artizani ai minciunii. I-am crezut fie pe unii, fie pe alții. Nu ne-am diferențiat prin modul în care vedeam adevărul, ci tot prin minciună. Au urmat 12 ianuarie, 28-29 ianuarie, 18 februarie, 19-20 martie, 13-14-15 iunie. Minciuna s-a stabilizat, s-a instituționalizat. Cine vrea să stabilească adevărul vrea, implicit, să destabilizeze minciuna și atunci i se replică, pur și simplu, că vrea să destabilizeze.

Avem cîte două-trei versiuni la anchetele comisiilor parlamentare, ce se spune la televiziune pe la crele 20 se dezmințe după miezul nopții, multe ziare se incurcă în propriile dezmințiri. Ceața care împiedica televiziunea să transmită evenimente neconvenabile a devenit un fenomen meteorologic național. Asta ar însemna că merităm, pînă una alta, imaginea de popor credul, ușor de tras pe sfoară și violent, tocmai pentru că nu înțelege.

Și totuși, niciodată ca pînă acum n-am fost mai implicați în propria noastră soartă. Avem sau n-avem dreptate, pricepem sau nu pricepem care este adevărul adevărat, toți vrem să facem cîte ceva și pentru binele nostru și pentru binele țării. Că ne-am zis sau nu oameni de bine, că am strigat adevărul (sau numai adevărul nostru) în piețe, că am scris sau am venit cu bitele la București, sau numai că ne-am certat cu prietenii și vecinii pe opțiuni politice, oricum s-a dus pentru vecie consensul mămăligos menit să ne facă o turmă (că de păstori nu ducem lipsă). Violențele au început să se atenuze, pînă la urmă vom învăța să dialogăm civilizată și să ne respectăm unul altuia opiniile. Imaginea n-o s-o schimbăm prin propagandă, prin presa mincinoasă și obedientă. O să schimbăm chiar realitatea reflectată de această imagine. Și atunci, vai de cei ce ne-au mințit!

CONSTANTIN DUMITRU ■

Vestea am primit-o ca pe o glumă bună; auzi, comunism la Roman! N-o să reușească nimeni să ne destabilizeze pe noi aici în Moldova chiar dacă în piețele bucureștene haimanalele or să strige pînă vor răguși Jos comunismul. Unde văd ei comunism? Știm noi cine se ascunde în spatele lor: „liberalii și țărăniștii, puneți mina și muncii!”

Așa. Las' că știm noi. Am mai văzut noi. Pe noi vreți să ne învățați? Și cu asta gata, să nu mai vorbim. E clar? Și acum, hai să vedem ce-i și cu prostia asta, numai că nu-i deloc prostie, ci lucru serios: omul din fața mea îmi întinde, cu gesturi delicate pentru masivitatea sa, un document. Scrie așa:

PARTIDUL SOCIALIST AL MUNCII ADEZIUNE

Subsemnatul (a) domiciliat (ă)
sector județ str. nr.
bl. sc. et. ap. cod.
. tel. încadrat (ă) la
în funcția meseria
Ader la Partidul Socialist al Muncii fiind de acord cu statutul și platforma program. Voi cotiza lunar cu lei. Data
București, sector str. nr. cod. tel.

„Păi să mă mai gîndesc în gînd, și, schimbînd vorba, îl iscodesc: Ce mai face to'arășul? Sănătoșel? Voinicel? Dar asta așa, ca să mă aflu mai mult în treabă, pentru că pe vremea cînd tovarășul era prim-ministru, eu eram un pîrlit de profesor la țară, ceea ce voi redeveni automat cînd tovarășul se va reintoarce la postul părăsit. Asta-i viața. Ce să facă, zice, bine sănătos. L-am dus cu mașina de acasă pînă la sediu.

E cazul să vă spun că vorbesc cu tovarășul Mihai Ichimăș, pensionar din Roman, cunoscut romășcanilor pînă acum ca un fel de impresar al lui Mudava. Mai nou, zilele trecute, tovarășul Ichimăș s-a prezentat la Primăria municipiului cu o impunităciune de la P.S.M. în baza căreia a solicitat un spațiu destinat desfășurării activității filialei P.S.M. din Roman. Primăria a primit o

adresă, necompletă și, pînă la trecerea unui nume în dreptul solicitantului, a refuzat să ofere sediu, ceea ce l-a făcut pe tovarășul Ichimăș să înfrunte vitregiile drumului pînă la București. „La centru”, de unde a primit instrucțiuni. Aflu că dumnealui este un fel de organizator peste mai multe județe căci cereri, slavă domnului, sînt cu nemiluita. „La viitoare alegeri, îmi relatează, vom candida și vom încerca să obținem puterea. Cine vreți să conducă țara asta? liberalii? țărăniștii? Știm ce înseamnă exploatarea lor din timpul regimului burghezo-moșieresc. Ei l-au împușcat pe țărani în 1907 și i-au împușcat și pe muncitori mai tîrziu, cînd au făcut grevele de la Lupeni și Grivița. Sintem mulți și uniți; numărăm în momentul de față un milion și opt sute de mii! Așteptăm să ne vină patru tipografii,

două din China și două din U.R.S.S. și atunci să ne vedeți!”. „Bine, zic, dar dv. vreți să reinstaurați comunismul în țară?”. „Și ce rău a făcut comunismul? Cine ne-a crescut pe noi? Dacă vreți să știți, comunismul ne-a dat de mîncare și ne-a învățat carte. Am fost copil de trupă, la cotul Donului m-a purtat un ofițer în raniță, și după ce au venit comunistii m-am ridicat și am ajuns om. Cum se trăia sub Gheorghiu-Dej, hai? N-aveam noi ce mîncea?”. „Asta-i tot?, zic, chiar tot?”. „Dar ce să mai fie?”. „Libertatea”, șoptesc. „Adică să-și facă fiecare de cap, ca acum, nu? Păi, Ceaușescu nu era prost, domnule!; tremurau savanții în fața lui. Dacă nu era nevestă-sa, spuneți, nu aveam să trăim noi bine? Nu se trăia bine în 1980? Doctrina partidului comunist a fost foarte bună. La anul se vor percepe taxe pentru învățămînt; ei bine, noi asigurăm totul gratuit. De asta vom câștiga. Pînă acum am terminat de dat formulele de adeziune. Primesc acasă sute de telefoane, toți vor să se înscrie. O să luăm înapoi patrimoniul, iată numărul contului nostru din București”. „Omule, zic, și simt cum mă furcă frica, nu fă asta la Roman, nu fă nicăieri, mai lasă-ne să respirăm. Ești catolic, am scris despre prigoana comunistă îndreptată împotriva preoților catolici, gîndește-te la ei și la Dumnezeu”. „Totul e legal, îmi răspunde. Am deja un cetățean pe care l-am propus reprezentant al partidului la Roman, am și pe alții în țară. Nu vreau ca nepoții mei să spună că n-am făcut nimic pentru ei și pentru neamul românesc”.

Nu mai am cum să-l opresc. Pleacă rugîndu-mă să anunț, printre cunoscuți, că-i poate ajuta pe bolnavi să se vindece de orice boală. Și de democrație, pe unii care au avut deja timp să se contamineză, mă gîndesc eu.

ALEXANDRU MIHAILA ■

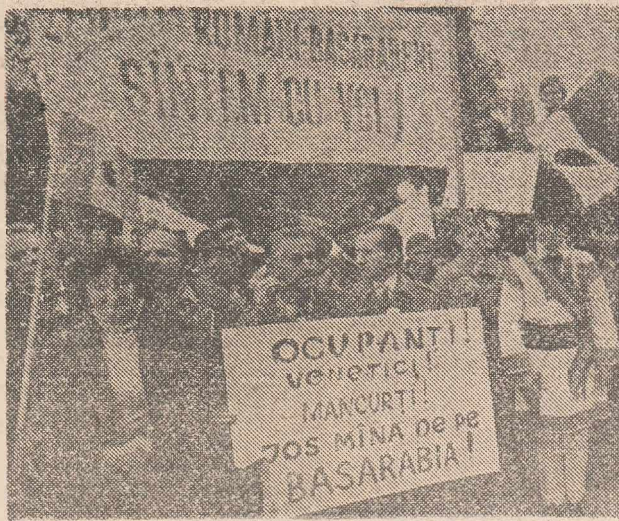
LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

Prima crimă împotriva libertății presei

O delegație A.Z.R. care s-a deplasat la Rm. Vilcea a investigat condițiile în care s-a ajuns la suspendarea cotidianului în urma deciziei dată de prefectul județului, dl. Octavian Fieroiu. Deși domnia sa a revenit asupra deciziei, „Curierul de Vilcea” a pierdut spațiul tipografic în favoarea unui ziar (scos ca prin miracol!) intitulat „Actualitatea vilceană” — apariție publicistică mai puțin incomodă pentru puterea locală. În numărul viitor vom prezenta pe larg acest act ce „confirmă” libertatea presei într-un stat abia primit ca invitat special în Consiliul European. (Petre Barbu).

Întîlnire Ion Iliescu-Mircea Snegur

Președinții celor două țări ale românilor s-au întîlnit (în sfîrșit) marți. Se va realiza oare o sesiune comură a celor două parlamente la data simbolică de 27 martie?

Organizate în București și în alte orașe ale țării, mitingurile de solidaritate cu Basarabia și republicile baltice continuă

După încheierea grevei studenților în condiții ce sugerează mai degrabă un armistiț decît o victorie, în opinia publică românească s-a lăsat, în legătură cu acest fenomen, o ciudată și a-păsătoare tăcere.

Cei mai tineri intelectuali — studenții — au propus societății noastre o sumă de soluții pentru o democratizare profundă și reală. În acest sens, în timp ce ei se aflau în grevă, au difuzat prin mass-media un apel, către muncitori în primul rînd, chemîndu-i să li se alăture. Răspunsul a întîrziat să vină sau n-a venit deloc, societatea românească dovedînd, cu o serie întreagă de excepții calitative, dar nu și cantitative (or, tocmai pe acest lucru se conta) lipsă de interes față de mesajul studenților. De ce oare? Întrebarea este cu atît mai apăsătoare cu cît, se știe, studenții sînt total dezinteresați în preluarea puterii sau în obținerea de avantaje în folos propriu. Sacrificiul lor, lupta lor, fac parte din însăși tinerețea perenă.

De ce, totuși, au rămas studenții singuri? Iată cîteva dintre expli-

cațiile pe care ni le-au dat trecătorii obișnuiți:

„Totuși, unele colective muncitorești și o mulțime de colective din cercetare au declarat că sînt alături de studenți. Apoi, trebuie să fim de acord că nici nu era nevoie de o majoritate. Asta e deja greu într-o democrație”. Mihai Ofmanski, electrician).

PĂREREA STRĂZII

De ce, totuși, studenții au rămas singuri?

„Cetățenii noștri vor oarece liniște și au devenit chiar străini de evenimentele. De regulă, foarte mulți dintre ei, încă nu știu ce vor. De vină, în cazul studenților, e dezbateră pe care cei de la putere au reușit s-o facă între muncitori și intelectuali”. (Constantin Sadova, electronist).

„Foarte mulți muncitori dau dreptate studenților, dar le e teamă. Părerea mea este că sindicatele sînt încă sub influența Puterii actuale”. (Anonim).

„Prea mulți dintre noi ne mulțumim doar cu traiul din afaceri. La începutul revoluției a existat și entuziasm, dar oamenii au fost înșelați. Uităm că revoluțiile adevărate au fost făcute de tineret, de tinerii intelectuali”. (Eugen Dumitrescu, pensionar).

„Poate că studenții au cerut prea mult”. (Marin Manea, lăcătuș).

„Majoritatea populației n-a înțeles ce vor studenții, sau mai bine zis, l-a înțeles greșit”. (Vasile Nedeleu, electrician).

„Poate că studenții n-au știut cum să procedeze. Poate că cer prea mult dintr-o dată”. (Elena Stoica, studentă, Universitatea București).

„S-a acreditat o idee greșită despre studenți — lumea crede că sînt golani. E încă o barieră între studenți și muncitori, după 40 de ani de învrăjbire”. (Camelia Coman, studentă A.S.E.).

EUGEN MIHAESCU ■

Atitea minciuni s-au plimbat prin fața noastră anul trecut, ca niște manechine de lux lansind moda politică „România '90”, încît e cazul să ne întrebăm: adevărul prin ce colț sau pe după care ușă se mai află?

În iunie s-a spus că la liberali s-ar fi găsit o mașină de fabricat bani iar la țărăniști arme și droguri. Erau niște minciuni idioate, dar mulți oameni le-au crezut. Și cu toate că dezmințirile au venit destul de repede, unii le mai cred și azi.

În decembrie, ca să luăm alt exemplu, seria neagră a diversivării s-a mai îmbogățit cu un zvon: că regele Mihai, cînd a sosit la București, în seara zilei de 25 decembrie, s-a întîlnit cu Marian Munteanu. Și dacă s-ar fi întîlnit — ce? Oricum, Marian Munteanu e un ins onorabil și pînă una-alta este cel mai cunoscut lider al studenților. Prin urmare, regele își putea manifesta curiozitatea de-a-l cunoaște. Chiar dacă adevărul este că Marian Munteanu se afla, atunci, la sute de kilometri de București, tocmai la Săpînța, în Maramureș. Dar are vreo importanță adevărul?

Întrebării acesteia i-am căutat un răspuns la Întreprinderea de Mașini Grele București. Doar se știe că, în urma actelor huliganice ale unui grup de muncitori sau așa-zisi muncitori care în ziua de 13 iunie și-au vînturat bitele pe la Institutul de Arhitectură din București — deși nu uităm că era vorba de 150-200 de indivizi din cei 14 000 de oameni ai întreprinderii — „I.M.G.B. face ordine” a devenit un bînzău și un șlagăr al democrației noastre originale. Opinia economistului Gheorghe Băciu, secretarul unuia dintre cele trei sindicate din întreprindere: „I.M.G.B. a fost o întreprindere de protocol, înțesată de securiști și informatori. A avut cine să iasă în iunie? Nu ne rămîne să adăugăm decît că ei au ieșit, atunci, în iunie, dar n-au plecat pentru totdeauna. S-au întors acolo unde sînt alăptați, în continuare, cu banii întreprinderii. Și vreo cițiva, avem impresia, s-au aflat chiar prin preajma noastră, încercînd să tulbure discuția și să-i împiedice pe alții să răspundă clar: 1) Aveau liberalii mașină de făcut bani iar țărăniștii arme și droguri? Da sau ba? 2) S-a întîlnit regele cu Marian Munteanu? Da sau ba?

Atac din flancuri

Secția turbine. Vreo zece bărbați s-au adunat lîngă un strung și discută. Înțeleg că nu prea au de lucru.

Dumitru Dinu, strungar:

- Da, nu avem deloc.
- Deloc?
- Aproximativ.
- Și stați? Ce faceți?
- Deocamdată stăm. Păi, ce-am lucrat azi? Două ore maximum.
- De mult e situația asta?
- De săptămîna trecută.

La toate trei schimbările, aceeași problemă cu restricția de energie.

- Și banii?
- În raport de cît reall-zăm. Atît.
- Matale cît ai luat pe luna trecută?

— Cam 85 la sută. Vreo 3 400 de lei.

- Alții au luat mai mult, mai puțin?

— Nu cunosc, că fiecare mașină e cu efectul ei.

— Se zice: hai la muncă! Dar vād că...

— Noi vrem, da' uitați, curent nu...

- Și numai energie lipsește?

— Energia în primul rînd, și nu avem semifabricate.

De alături, cineva spune: „Nu avem comenzi!”

În acest punct al discuției l-am întrebă pe Dumitru Dinu ce crede despre zvonurile din iunie și din decembrie la care ne-am oprit, în timp-lător, în sondajul nostru.

N-a apucat să răspundă, întrucît din flancul stîng a sărit un individ care înțelesese ori se prefăcea a înțelege că, din moment ce întreb, eu nu știu care e adevărul, iar dacă „nu sînt în temă” — a mai zis el — de ce pun întrebări?

Tonul lui nu mi-a plăcut. Avea ceva din accentul specific al membrilor de nădejde ai P.C.R., puși să „înfieră” ceva sau pe cineva. Avea ceva din vehemența haitel asmuțită să condamne Timișoara în decembrie '89. M-am întors către el și am zis să ne cunoaștem. M-a privit de parcă i-aș fi propus să ne privatizăm și să cumpărăm amîndoi Palatul Cotroceni, cu președinte cu tot. „Eu nu dau nume, domne”.

„Domne — i-am zis — atunci trebuie să știți că nu ne obligă nimeni să stăm de vorbă cu dumneata”.

Însă în clipa următoare, atacul a continuat din flancul de pe dreapta, din partea unui cetățean îmbrăcat — surprinzător în acel peisaj — la costum și cravată: „Domnu’, cu regele nu-l corect! Eu am 57 de ani, pe rege l-am cunoscut, dumneavoastră erați prea mic. Regele n-a făcut nimic pentru țara asta”. I-am răspuns că, după cum vorbisem clar și înainte, nu pămărea lui despre monarhie ne interesa. Și pentru că, între

timp, Dumitru Dinu dăduse colțul pe după strung și se făcuse nevăzut, am plecat și noi, exprimîndu-ne dorința de-a vorbi în continuare cu cite un singur om. Dar nu înainte de-a lăsa să se audă ce-i spuneam secretarului de sindicat Gheorghe Băciu, care ne însoțea: că o fi făcut republicanul acela mai mult pentru țara românească; da, că o fi făcut mai mult el și familia lui decît regele și familia regală!

Între da și nu

Baldin Nicu, strungar:

1) Unii zic așa, alții altfel. Nu știți ce să crezi. Cel care face niște afirmații necorecte să fie tras la răspundere.

2) Asta s-a declarat la televizor, că regele ar fi avut întîlnire cu cineva într-un anumit loc.

— Păi doar nu era să vină în țară și să se plimbe singur. Că a venit într-o țară, nu într-o pădure. Și e normal că s-a întîlnit cu niște oameni.

Însă întrebarea era: printre ei s-a aflat și Marian Munteanu?

- Bineînțeles.
- De unde știți?

— Așa s-a informat.

— Dar nu v-ați gîndit că s-ar putea să nu fie adevărat?

— Nu pot să documentez nimic în problema asta.

Nicolae Tat, maistru:

1) Poate SRI-ul știe ceva.

2) Nu știu dacă regele s-a întîlnit cu Marian Munteanu sau nu.

Robert Gheorghiu, practicant:

1) Nu cred.

2) Nu cred deloc așa ceva.

Marian Cajvan, frezor:

1) Nu sînt dovezi că s-ar fi găsit.

2) Nu s-au întîlnit.

Doru Pavel, strungar:

1) Eu zic că dacă erau arme, droguri, mașină de fabricat bani, ieșeau la suprafață. Dar n-a ieșit nimic.

2) Nu pot să spun nimic. Eram în provincie atunci. S-a zis la televizor că regele s-a întîlnit cu Marian Munteanu. Eu știu ce să cred?

Ciucă Daniel, lăcătuș:

1) Nu pot să fiu sigur. Din ce s-a spus la televizor și la radio, probabil erau.

2) Nu-mi vine să cred.

Vasile Ionesci, strungar:

1) Eu sînt convins că n-a fost nimic. Astea-s chestii manipulate.

Nicolae Dorobanțu, șofer:

1) Eu cred că nu e adevărat.

2) Nu cred că regele s-a întîlnit cu Marian Munteanu.

IMGB, SECȚIA 3

Vasile Ionesci

Victor Stan, strungar:

1) Total a fost fals. O înscenare. Eu m-am dus în timpul Golaniadei în Piața Universității, în orele mele libere, de după serviciu, și am fost acuzat că am primit bani acolo. Am fost acuzat de colegii din secție, inclusiv șefii: băi Victore, nu se poate, tu nu te duci acolo așa, de pomană. Și-am zis: domne, dacă așa stau lucrurile, de ce nu mergeți și voi să primiți cite un dolar sau doi pe zi? Ar fi putut să vadă și ei, cît a fost Golaniada, 52 de zile, cîi îi convenea sau cine era chiar alit de miliardar ca să dea cite un dolar la fiecare individ, că erau acolo cel puțin vreo 10 000 de oameni în fiecare zi.

— Și au mers acolo, ca să se convingă?

— Nu.

2) Că regele s-a întîlnit cu Marian Munteanu? Nu se

Nicu Baldin

Robert Gheorghiu

Nicolae Tat

Nicolae Tat

George Ionescu

zvонuri

pare problema. Doar există niște oameni care nu era atunci la București.

Medicina preferată

Pea urmare, unii știu adevărul. Alții doar îl intuiesc. Există și categoria celor care știu puțin și simplu neinformați. Dintre aceștia, unii ar putea să cunoască adevărul, dar pe alții nu-i prea interesează sportul ăsta. Ar mai fi, bineînțeles, și tîgma celor care știu adevărul prea bine, dar au interes să tulbure adevărul, fie din proprie inițiativă, fie — probabil — la ordin.

Oricum, unora dintre conștienții noștri le putem oferi gratuit o consultație, prin bunăvoința d-lui George Ionescu, medic psihiatru și psiholog, conferențiar la catedra de psihiatrie de la Institutul de Medicină și Farmacie București și șeful unei secții clinice de la Spitalul nr. 9, spital care se află, după cum se știe, chiar lîngă IMGB. Între altele, domnia sa ne spunea: „În psihologie au existat cercetări care încercau să elucideze modul de schimbare a opiniilor, a convingerilor oamenilor. Experimentul — vă spun în linia de maximă generalitate — s-a produs așa: unui grup relativ omogen de persoane li se dădeau spre audiere anumite melodii. Erau rugați să noteze melodiile care le plăceau în cea mai mare măsură și pe cele care le displaceau în cea mai mare măsură. După o anumită perioadă, li s-au prezentat numai melodiile care inițial le-au displaceau. După repetate audii ale acestor melodii, cînd s-a reluat experimentul, le preferau pe acestea care inițial fuseseră respinse. Acest studiu a fost publicat într-o revistă canadiană, acum vreo 4 ani”.

Așa se poate intra într-o lume în care ceea ce e urit devine frumos, iar minciuna e socotită adevăr!

Alteza preferată

Muncitorii de la IMGB se droghează. Tot ei au fost surprinși în timp ce se străduiau să facă mașini de fabricat bani.

Ce pădure aveți de vesteile acestea? Nu-i așa că sînt interesante? Și ținînd cont de harababura în care trăim, ele sînt și foarte credibile, nu-i așa?

E cazul să spunem însă că vesteile astea sînt inventate de noi din motive, ca să zicem astfel, didactice. Muncitorii de la IMGB le-ar plăcea să se vorbească despre ei în acest fel? Dacă nu, cum cred ei că le-ar place altora pe seama cărora s-au pus astfel de minciuni?

Oricum, se poate zice: spunem-ne mi ce zvonuri crezi, ca să-ți spun cine ești! Mai cu seamă cînd a trecut atîta timp de la lansarea unui zvon și s-a dat și dezmințirea de rigoare.

Avem și noi Golful nostru: zvonurile se înalță ca rachetele irakiene „Scud” și doar o parte sînt dezumflate de dezmințirile care joacă rolul rachetelor americane „Patriot”. Din acest punct de vedere, destui români sînt gata să creadă și să spună: „Allah e cu noi!”. Trăiască ayatollahul Răzvan Theodorescu! Dar cine sîntem noi? Oricine am fi, trebuie să nu uităm că pînă una-alta rămîne adevărat că orîul este ceea ce știe. Nu știe nimic, nu este nimic. Iar asta, de fapt, nici nu are de-a face numai cu politica...

DUMITRU CONSTANTINESCU
Fotografu de
CRISTIAN CALUGAR

Dacă ar mai fi trăit, pe 8 februarie 1991 Cătălin Constantin Iliescu ar fi implinit 24 de ani. Era

bolnav psihic (oligofren gr. III), betegit iremediabil la naștere, cind o tinăra docto-riță a folosit forcepsul pentru a pune capăt travaliului prelungit al mamei. Singurul copil al familiei Iliescu a intrat în viață, din start, ca victimă a unei neglijențe. Patru ani mai târziu, tatăl său a suferit un accident, soldat cu pierdere totală a capacității de muncă și, din cauza traumatismului cranio-cerebral, a devenit și el un handicapat psihic. Din acel an, singura persoană validă a familiei, doamna Iliescu Iradiada, duce greul casei și poartă de grijă celor doi bolnavi. În 1985, urmare a unor stări de agitație paroxistice, tatăl copilului este internat la Spitalul „Gh. Marinescu”, unde moare după 4 zile de... bronho-pneumonie (boală cauzată de terapia cu dușuri reci). Mută și resemnată în fața acestei ofensive a destinului, văduva nu și-a abandonat fiul, deși îngrijirea și supravegherea lui deveniseră tot mai dificile, pe măsură ce vigoarea și vigilența ei scădeau odată cu vîrsta.

A doua zi nefastă

În dimineața zilei de 25 noiembrie 1990 se întorcea cu mama lui de la piață. A dispărut ca prin minune în tro-leibuzul 96, aflat în stație, și dus a fost. Mama n-a reușit să afle nimic (și unde n-a fost, pe unde nu l-a căutat, pe cine n-a întrebat!) pînă în ziua de 25 ianuarie 1991, cind a primit o telegramă: „veniți urgent fiul Constantin Cătălin decedat”; semna dr. Popescu Cristina de la Spitalul de psihiatrie Bălăceanca.

ȘI BOLNAVII PSIHIC
SÎNT OAMENI

CĂTĂLIN MOARE LA BĂLĂCEANCA

A treia și ultima zi nefastă

Internat în singurul salon de supraveghere (s.n.) al secției, un salon unde sînt închiși agitații, Cătălin ar fi scos cîlți din saltea și s-ar fi sufocat, încercînd să-i înghită. Un pacient a alarmat medicul de gardă, care n-a reușit să-l mai salveze. În actul de constatare a decesului stă scris: „insuficiență cardiorespiratorie acută prin obstrucție a căilor respiratorii superioare”.

O simplă carte poștală l-ar fi salvat

„Așa cum m-au putut anunța că a murit, mă puteau anunța și că băiatul se află acolo. În două luni de zile, dacă voiau, mă găseau (Bălăceanca e la 30 de km de București. L-am căutat peste tot, am dat anunț la televiziune, la „Tineretul Liber”, la „Adevărul”, la „România Liberă”, am alertat Poliția, morga. În ziua în care l-am pierdut, am telefonat de două ori la Spitalul „Gh. Marinescu”, la camera de gardă, pe urmă am fost personal acolo. L-au căutat în registre, dar nu figura nici cu numele de Iliescu Constantin, nici la necunoscuți. Am fost și la Asociația Handicapaților, rugînd-o pe secretară să-mi dea adresele tuturor spitalelor de psihiatrie din țară, dar m-a refuzat, pe motiv că toate persoanele handicapate psihic

trecute de 18 ani nu sînt internate, ci predate la poliție. După anunțurile din presă, primeam tot felul de telefoane și eram purtată mereu pe piste false. În tot acest timp, îmi petreceam jumătate de zi lîngă telefon, jumătate pe drumuri. Despre Spitalul Bălăceanca n-am știut și nici nu mi-a zis nimeni. Vă dați seama ce durere e pentru o mamă să știe că băiatul ei s-a aflat la doi pași de ea, neajutorat, dar viu, și că o banală carte poștală l-ar fi salvat? Acum, doamna doctor Popescu spune că eu sînt vinovată, că nu am știut unde să-l caut”.

Reconstituirea faptelor

În Spitalul Bălăceanca bolnavul a fost internat în 28 noiembrie, pe baza unui bilet de trimitere semnat de medicul psihiatru Gherman Elena de la Spitalul „Gh. Marinescu”, bilet în care sînt menționate următoarele date: numele: Constantin Cătălin; vîrsta 24 de ani; domiciliul: București, str. Pictor Băncilă nr. 5, sector 5; diagnostic: oligofrenie gr. III cu tulburări de comportament; recomandări: se internează la secția de psihiatrie Bălăceanca. Prin urmare, băiatul a fost capabil să furnizeze date corecte (vîrsta, adresa), mai puțin numele (l-a precizat decît prenumele). La doctorița Gherman a

fost adus de un cetățean care l-a găsit pe stradă (în ciuda eforturilor noastre, nu am putut identifica această persoană). După cum era îmbrăcat în ziua aceea, Cătălin nu putea trece drept un bolnav fugit din vreun spital, așa că ar fi putut fi trimis cu salvarea la domiciliul indicat de el, dar medicul de gardă, nepunînd probabil bază pe declarațiile unui oligofren, l-a expediat la Bălăceanca. În registrul camerei de gardă el figurează cu nr. de înregistrare 31460, cu numele de Constantin Cătălin, ceea ce și explică de ce mama nu l-a găsit (în același timp, te intrigă superficialitatea asistentelor care au cercetat acest registru, căutînd numai primul nume și ignorînd total celelalte „seemnalmente” date de mamă și consemnate în respectivul registru, după cum am constatat și noi). „Deși nu are în sarcină teritorială și sectorul 5, totuși Spitalul Bălăceanca a făcut un act caritabil și l-a internat. Pentru mine, o persoană oligofrenă, fără buletin, reprezenta un necunoscut. Nu puteam aprecia ca reale numele și adresa date de el. Cu toate acestea, în 17 decembrie (deci după 3 săptămîni — n.n.) l-am trimis cu salvarea la domiciliu, dar soferul (Oprea Florin) s-a întors și ne-a spus că nu a găsit pe nimeni acasă.” (Popescu Cristina, medic psihiatru principal la spitalul Bălăceanca).

Dacă soferul nu a găsit pe nimeni acasă, ceva se confirmă totuși: că adresa nu era fictivă. Mai mult, e o stradă numai de case, deci șansa de a obține informații de la vecini era foarte mare, dar se vede treaba că soferul era cam grăbit sau... poate că nici nu a venit vreodată în strada aceea. Presupunînd că totuși a venit, pînă în 24 ianuarie, cînd a murit băiatul, se putea contacta persoana care locuia la adresa cu pricina, fie și printr-o carte poștală. „Dacă spitalul ar fi avut un asistent social, atunci toate aceste probleme s-ar rezolva, inclusiv cazurile bolnavilor abandonati de familie”, declară d-na doctor Popescu. După opinia sa, mama e vinovată că nu l-a supravegheat, dovadă că l-a pierdut; mai e vinovată că nu s-a adresat Direcției sanitare, care ar fi știut unde s-o indruma. Vinovați sînt și cei de la Spitalul „Gh. Marinescu”, care au pasat cazul. Spitalul Bălăceanca a făcut tot ce-i omeneste posibil: l-a internat, deși putea să-l refuze, l-a înmormîntat în cîmîtură proprie, dînd curs cererii mamei, care a invocat lipsa unui loc de veci în București și a mijloacelor bănești de a-l transporta în altă parte. Singurul lucru pe care și-l reproșează doamna doctor este că a luat de bune spusele soferului Oprea Florin. Cît despre vinățile de pe gîtul defunctului, dînsa spulberă orice speculație: „Vinățile provin de la încercările medicului de gardă de a-i face muribundului respirație artificială și de a-i scoate cîlții”. Vinății erau și la ochi, dar mama a semnat o declarație că nu solicită autopsie, așa că orice dubiu e tardiv și neavenit. Și totuși cine-i vinovat de moartea lui Cătălin?

VALERIA DORNEANU

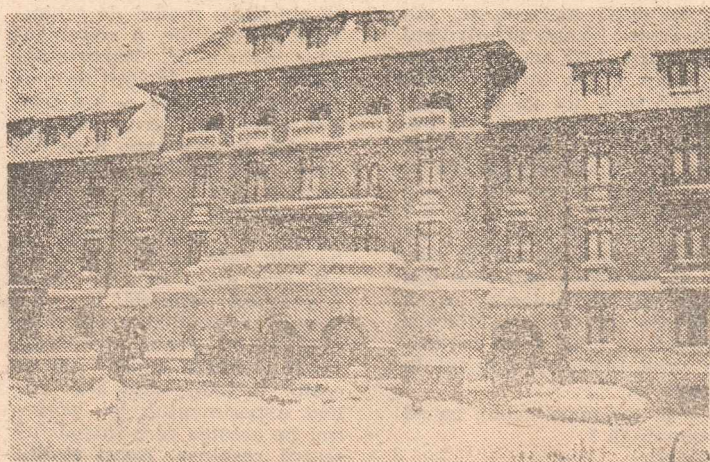
De la Revoluție și pînă acum, nimeni nu a mai auzit de bunurile și fondurile fostului partid unic. Speculații s-au făcut multe, dar cei care ne conduc refuză sistematic să prezinte cifrele oficiale. Cu circa 3 luni în urmă, dl. senator Dan Ioșif a făcut o interpellare, cerînd guvernului să facă precizări privind averile fostului partid. Nici pînă astăzi nu s-a dat încă un răspuns argumentat la această întrebare. De ce? Nu știm, așa încît, ținînd seama de tergiversările nesfîrșite și de lipsa unui răspuns oficial am putea crede că ceva nu este în regulă cu bunurile în cauză. Să vedem...

Despre soarta unora dintre ele vă putem informa noi. Fosta gospodărie de partid a avut o evoluție cel puțin bizară după revoluție. În județe, gospodăriile de partid s-au transformat în societăți de prestații, iar la nivel central a apărut, conform Hotărîrii Guvernului nr. 733/1990, Regia autonomă de turism și prestații Dacorex and Co. La acea dată, „Regia” a primit în patrimoniul un număr de hoteluri, restaurante, case de comenzi, vile, clădiri. Nimeni nu a precizat cîte asemenea clădiri avusesse gospodăria de partid înainte și nici ce s-a întîmplat cu cele care nu au fost preluate de Dacorex. Iată însă că la 21 noiembrie 1990, prin Hotărîrea Guvernului nr. 1217, se desființează Dacorex-ul și se înființează, în schimb, Administrația Protocolului de Stat — regie autonomă. Hotărîrea este însoțită de o listă anexă cu un-

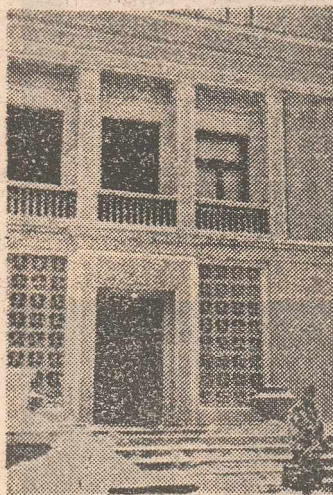
La împărțirea tortului
iau parte și italienii

Ce
se
întîmplă
cu

BUNURILE
P.C.R.?

Hotel Triumf

Hotel Floreasca

tați, imobile și bunuri care sînt preluate în administrația nou-născutei regii autonome (pentru corecta informare prezentăm și noi această listă). Observăm că din listă lipsesc foarte multe dintre cele preluate inițial de Dacorex. În aceeași hotărîre se spune la art. 3, alin. 2: unitățile fostei Regii Autonome Române de turism și prestații Dacorex and Co. ce nu au fost preluate potrivit listei anexe se vor reorganiza în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 15/1990 ca societăți comerciale pe acțiuni sau cu răspundere limitată.

Dar de ce nu se specifică nimic despre terenurile și hotelurile din Neptun care au fost cedate societății mixte româno-italiene „Marex-mercato” la data de 7 noiembrie 1990? Aceste terenuri și hoteluri nu erau proprietatea Dacorex, ci se aflau în administrarea acesteia. Cum a fost posibil ca aceste bunuri să fie cedate? Trebuie să mai menționăm și faptul că „Marex-mercato” este constituită din Dacorex și Intermercato-Italia. Să nu uităm că în octombrie, dl. prim-ministru Petre Roman a apărut la postul de televiziune, într-o emisiune care nu avea alt scop decît apărarea prestigiului firmei italiene (acuzată în presa românească de încheierea unor contracte păgubitoare pentru țara noastră). De ce atîta mister și discreție despre aceste tranzacții? Sînt ele chiar atît de curate și de nevinovate? Poate ne răspunde tot dl. Petre Roman, într-o nouă apariție televizată!

IOAN ITU

P.S. În caseta alăturată sînt prezentate bunurile din Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat.

1. Întreprinderea agro-industrială Băneasa; 2. Întreprinderea agroindustrială Măgurele; 3. Întreprinderea agroindustrială Chitila; 4. Întreprinderea agrosilvică Scroviștea; 5. Întreprinderea poligrafică „Bucureștii Noi”; 6. Întreprinderea de transport „Bucureștii Noi”; 7. Întreprinderea de aprovizionare, desfacere București, din care face parte: Hotelul și restaurantul Triumf; Hotelul și restaurantul Floreasca; Depozite și spații frigorifice, strada Măgurele nr. 3-5; Depozite și spații de producție, alea Alexandru 45 b; Bufetele aferente instituțiilor prevăzute în art. 2 alin. 2; Serele din strada Girlei; Serele din alea Modrogan nr. 3; Spațiile de producție, depozite și birouri din alea Modrogan 20; Casa Lac 1; Casa Lac 2; Casa Lac 3; Casa Dante nr. 1; Casa Kalinin nr. 2; Casa Primăverii nr. 17; Casa Primăverii nr. 48; Casa Turgheniev nr. 16; Casa Primăverii nr. 50; Casa Alea Modrogan nr. 1.

În stațiunea Eforie Nord: 1. Vila Argea 3; 2. Vila Blank; 3. Vila Vera.

În stațiunea Neptun: 1. Vila Ghiocel; 2. Vila Trandafirul (D.I.); 3. Vila Panseluța; 4. Vila Garofita.

În stațiunea Snagov: 1. Vila 1A; 2. Vila 1B; 3. Vila 4; 4. Vila 9; 5. Vila 10; 6. Vila 11; 7. Palatul Snagov (inclusiv sala de sedințe); 8. Casa Tărănească; 9. Vila Pod și Hotelul Pod.

În stațiunea Predeal: 1. Vila Izvorul; 2. Vila Carpați; 3. Vila Furnica; 4. Vila Moldoveanu.

În stațiunea Sinaia: Vila Foisor (casa nouă, casa veche, sera și heliportul).

În localitatea Săvîrșin: Castelul Săvîrșin. 1. Vaporul Snagov (varianta mică); 2. Șalupa nr. 1; 3. Șalupa nr. 2.

— Sinteți, domnule Constantin Ticu Dumitrescu, unul dintre cei care în ziua de 22 decembrie 1989 ați fost în clădirea C.C. S-au petrecut atunci, acolo, niște lucruri care nici până azi nu sînt destul de clare. Ce s-a întâmplat, de fapt?

— Disputa asupra celor petrecute în sediul C.C. a devenit atît de cunoscută încît nu știu ce aș mai putea să adaug. Este cunoscut faptul că există două variante. Cea a puterii — potrivit căreia tot ce a făcut ea a decurs din revoluție, că tot ce s-a întreprins atunci a fost spontan, firesc, normal. Că totul a evoluat după regulile unei adevărate revoluții. A doua variantă, pe care o împărtășesc și eu, arată că pînă la un anumit punct această răsturnare a puterii comuniste a început prin revoluție, o revoluție care a avut o fază eroică — la Timișoara între 16-22 decembrie și la București în 21-22 decembrie — urmată, fără dubii am putea spune, de punerea în aplicare a unui scenariu dinainte cunoscut. Așa încît, se pare că pînă și lista guvernului fusese alcătuită cu mult timp înainte. De fapt, cele declarate de generalul Militaru, și nu numai de el, nu fac decît să întărească veridicitatea acestei a doua variante. Fiind și eu de față la evenimente, am putut să-mi dau seama în direct de o serie întreagă de lucruri, așa încît pot afirma cu certitudine că nu poate fi vorba decît de o lovitură de stat.

— V-ați dat seama de acest lucru atunci sau după aceea?

— În seara zilei de 22 decembrie, în clădirea C.C. se aflau oameni ca Birlădeanu, Brucan, Roman și alții. Toți veniseră ca la o întâlnire dinainte stabilită. Cînd l-am văzut pe Alexandru Birlădeanu am rămas descumpănit și i-am spus: Dumneata aici? Ce cauți? Da, da, eu m-am scris scrisoarea, mi-a zis. Scrisoarea aceea îți dă dreptul să stai liniștit acasă, i-am răspuns. Să nu cumva să mai vii pe aici. Și, intrucît a venit și a doua zi, în 23 decembrie, împreună cu un grup de tineri l-am făcut un simulacru de judecată și am ajuns la concluzia că nu mai are dreptul moral să mai fie la conducerea treburilor țării. În consecință, l-am urcat într-un TAB și l-am trimis acasă. Dar, cum s-a văzut dat afară pe ușa, Birlădeanu s-a întors pe fereastră.

— Cum a ajuns dl. Ion Iliescu în clădirea C.C.?

— Pe una din ușile din spate, și la propriu și la figurat. Era clar că Iliescu le dăduse mai dinainte semnalul de adunare, încît toți veniseră deja la o lecție dinainte cunoscută.

— Credeți că domnul Ion Iliescu „sunase” adunarea?

— Sigur, nici măcar nu poate să mai existe vreo îndoielă. Toți se prezentaseră după programul prestabilit, veniseră să-și precia funcțiile.

— Ați încercat să faceți publică atunci, această regizare?

— Da. Aspectul m-a șocat din primul moment. Lipsa oricărei intenții de a realiza pluripartitismul era semnificativă. La întrebarea pusă uneia dintre personalități aflată și acum în anturajul președintelui Ion Iliescu — de fapt ce se întâmplă? — mi-a răspuns că nu se urmărește decît crearea unui front format din muncitori, țărani, din reprezentanții păturilor sociale. Replica mea a fost următoarea: Înseamnă, deci, că prin așa ceva nu puteți decît reinvia formula veche. Muncitori comunisti, țărani comunisti, intelectuali comunisti și astfel ne-am întors de unde am plecat.

— Puteți afirma că scenariul început atunci e încă în desfășurare?

— Categorie, scenariul acesta nu este scris la București. Sau nu este scris numai la București. Categorie, scenariul e de sorginte externă. Eu sînt absolut convins că desființarea Cominternului, în 1943, nu a fost decît un act de fațadă, pentru a înșela Occidentul. Uniunea Sovietică avea atunci nevoie de un masiv ajutor economic, pe care l-a primit și datorită căruia a și cîștigat războiul. Doar formal a fost desființat Cominternul. În realitate, el a rămas tot atît de puternic, cu aceeași conducere de la Moscova, totul gravitînd în jurul Moscovei. În aceste condiții, Uniunea Sovietică nu renunță atît de ușor la rolul de conducător și ideolog al lumii comuniste și neocomuniste. Evenimentele din țările baltice, ca și cele din România, probează acest lucru.

— Peisajul politic românesc actual este deosebit de complicat, de contorsionat. Cum credeți că s-a ajuns aici, după acel început extraordinar, după atîta entuziasm, eroism și speranță?

— Soarta poporului nostru a fost peteceluită atunci cînd s-a anunțat hotărîrea Frontului de a deveni partid și de a participa la alegeri. Atunci, toată lumea a fost convinsă că va urma ceea ce am și trăit cu toții în tulburările an 1990. La ora actuală, scenariul este perfect relevant, adică ne-am întors, ca fond, de unde am plecat. Doar cîteva nuanțe ne separă, totuși, de perioada lui Ceaușescu.

— Domnule Constantin Ticu Dumitrescu, explicați-mi, vă rog, de ce ați fost și sinteți acuzați, foști deținuți politici, de o anumită încredințare în atitudinea dumneavoastră politică?

— Așa e, dar eu mă mindresc cu a-

ceastă încredințare. N-am fost în stare să-mi urăs nici chiar călăii care mă torturau și mă călcau în picioare, dar comunismul îl urăsc profund. Cei cincizeci de ani rupți din viața, din viitorul poporului român, îl pun în spatele acestui sistem comunist.

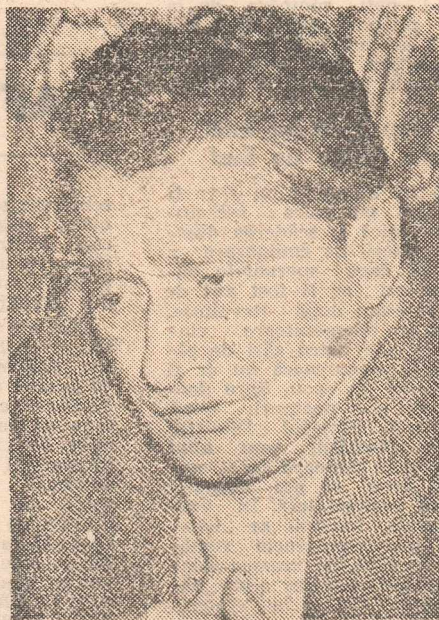
— Dar nu aveți senzația că încă nu sinteți înțeleși în această atitudine a dumneavoastră?

— Da, sîntem conștienți de lucru acesta. Dar nu sîntem puțin care gîndim așa. Faptul că am fost ales președintele asociației de reprezentanți a mii și mii de foști deținuți politici, nu a însemnat că oamenii aceștia au ales un nume, ci o atitudine.

— În decembrie 1990, la Timișoara, ați afirmat că actualul corp legislativ rezultat din alegerile din 20 mai este un „parlament al rușinii naționale”. De ce ați folosit această expresie pentru care ați fost, mai apoi, violent atacat?

CONSTANTIN
TICU DUMITRESCU:

„Dat afară pe ușa, Birlădeanu s-a întors pe fereastră”

— Nu a fost ceva preconștient. Acolo, în fața acelei mulțimi, am simțit că aș avea partea mea de lașitate dacă n-aș spune adevărul pînă la capăt. Faptul că m-am exprimat în asentimentul acelei demonstrații a fost dovedit de explozia cu care a fost primită constatarea mea. De această sentință, căci este o adevărată sentință, nu vor scăpa niciodată cei care sînt în Parlamentul actual. Eu am cerut scuze acelor oameni adevărați din opoziție aflați în acest parlament, precum și oamenilor de bună credință, cu care am fost în Revoluție, și care acum sînt membri ai F.S.N.-ului.

— Sînt voci care spun că opoziția n-ar trebui să rămînă în parlament. Este și părerea dumneavoastră?

— Știu foarte bine că atît ca președinte al Asociației Foștilor Deținuți Politici, cit și prin consiliile noastre de conducere, am adresat apeluri directe partidelor politice din opoziție. Mai mult decît atît, în numele Alianței Civice — fac parte din Consiliul ei director — am făcut vizite tuturor frunțășilor partidelor istorice, pentru a discuta acest lucru. Am întîlnit foarte multă înțelegere la P.N.T.-c.d., la P.S.D., la dl. Sergiu Cănuș, o oarecare înțelegere, iar la P.N.L., la dl. Radu Cămpănuș, un răspuns categoric, ca și în aprilie cînd am propus unirea opoziției pe listele electorale comune, cum că P.N.L. este un partid foarte puternic și are linia sa.

— Și totuși, de ce „parlamentul rușinii naționale”?

— Acest parlament a ales și se lasă condus de doi dintre exponenții de vîrf ai nomenclaturii comuniste. Nu le mai rostesc numele. Apoi, în componența acestui parlament se află tot felul de elemente care nu ar merita nici măcar un post oarecare. Majoritari în acest parlament sînt profesorii și absolvenții răposatei „academii” Ștefan Gheorghiu care sînt tributari concepțiilor comuniste, concepțiilor marxiste și nu vor putea niciodată realiza o schimbare de optică, indiferent sau nu dacă sînt bine intenționați.

— Ați fost alături de toți aceia care au cerut în ultimele luni demisiile guvernului și ale președintelui Ion Iliescu. Care sînt argumentele dumneavoastră în privința acestei schimbări la vîrf?

— Trebuie să se înțeleagă că nu vom putea realiza o schimbare, o adevărată ieșire din comunism prin comunisti, prin ideologi și nomenclaturisti. Nu pot vedea o ieșire din comunism prin securitate și prin același aparat represiv care pînă

mai ieri ne trimitea la moarte și la închisoare. Departe de noi, însă, ideea vindictivă. Am spus întotdeauna că nu sîntem pentru război. Acum vorbesc în numele foștilor deținuți politici. Dovada ară călăii cu prisosință. Noi nu ne-am ridicat nici măcar verbal împotriva călăilor noștri. Poate fi o dovadă mai elocventă decît aceasta, că noi sîntem mai mult decît toleranți?! Noi am împins toleranța pînă la iertare, dar nu pînă la inconștiență și uitare. Acest popor trebuie să-și știe cu adevărat călăii, să-și cunoască istoria.

— Care sînt, domnule Constantin Ticu Dumitrescu, forțele antidemocratice din România?

— Consider că tot ceea ce a făcut parte din rîndurile nomenclaturii de vîrf a partidului reprezintă nucleul de bază al antirevoluției. De asemenea, tot ce a făcut parte din aparatul de represie, precum și toți cei care au fost școliți la

altceva de ales decît tot comunismul și pe Ion Iliescu.

În ceea ce privește un nou guvern, soluția există în acele forțe numite sindicate care trebuie să aibă un rolanume, în partidele politice, vechile partide politice sau și într-un partid nou cum este cel ecologist, deci partide care au activități politice serioase și sînt recunoscute ca partide vii, nu partide formale. Imensa majoritate a partidelor de la noi, se știe, sînt formale. Ele sînt, ca și în 1946, creația puterii actuale.

Deci ar trebui un guvern de tranziție, un guvern care să însemne tehnocrație de fapt, prezența tehnocrației, prezența unor oameni implicați strict în problemele lor profesionale, la posturile de rigoare, acordîndu-se atenție deosebită celor trei ministere-cheie pentru pregătirea unor viitoare alegeri curate. Electoralul trebuie să cunoască realitatea politică, să cunoască oamenii pe care îl va alege. Cele trei ministere sînt: Ministerul de Interne în fruntea căruia trebuie să se afle un om care nu a avut niciodată nimic comun cu structurile comuniste, Ministerul Apărării Naționale, care trebuie să fie condus de cadre militare tinere pe care CADA deja le-a propulsat, și Ministerul Justiției.

— Se acreditează și ideea că nu avem alternativă la președinție. Ce părere aveți?

— Eu aș ride și aș spune: Ce ne-am fi făcut noi dacă nu s-ar fi născut Iliescu? Adică am ajuns să ne învîrtim în jurul unui lucru care, de multe ori, pare ridicol. Cum adică, dacă nu s-ar fi născut Iliescu, nu găseam o formulă?! Și domnul Radu Cămpănuș mi-a pus, într-o discuție, această întrebare: Bine, bine, și cine să fie președinte? Eu i-am spus că nimeni.

Trebuie să realizăm, însă, că ar fi existat o soluție. De fapt, 22 decembrie ar fi trebuit să însemne reînnoirea firului acolo unde a fost rupt: readucerea Constituției din 1923 cu toate conștințele respective. În situația aceasta, sigur că lucrurile s-ar fi derulat de la sine și imaginați-vă că dacă, prin absurd, ar fi fost adus regele Mihai, această lume care acum încă îl mai aplaudă pe Ion Iliescu prin Moldova, ar fi făcut același lucru și față de rege. Numai că, sînt convins, regele n-ar fi acceptat aceste lucruri leftine, folosite numai de „geniile” și „eroii” comunisti.

— Ați fost și sinteți foarte aproape de mișcarea studentească pentru democrație. Cum se prezintă studenții după ce apoiul lor din decembrie 1990, făcînd muncitorilor în primul rînd, nu a avut un prea mare ecou?

— Am să vă spun un lucru. Am fost la Timișoara unde m-am întîlnit și cu studenții. I-am găsit pregătiți să revină oricînd în prima linie a luptei pentru democrație. Dacă există o speranță care nu poate fi contrazisă de nimeni în această țară și care va fi definitivă în viitorul României, este acest tineret pe care nimeni nu-l va mai putea întoarce de la atitudinea anticomunistă atît de hotărîtă.

— Bine, dar tineretul pleacă, pleacă zeci de mii de tineri...

— Pleacă zeci de mii, rămîn sute de mii și milioane. Ne pleacă zeci de mii de tineri din țară și asta e o tragedie față de care puterea nu numai că nu face nimic, ci lasă în mod premeditat să continue acest exod pentru că știe că se refugiază tocmai acolo care sînt mai noriți împotriva ei. M-am întîlnit în străinătate cu foarte mulți dintre românii care au fugit. Sînt cu dorul acasă și gata să se întoarcă oricînd, dar acum nu fac decît să se întrebe: De ce să mă întorc? Ce pot să mai aștept de la acest comunism?

— Ați fost la Timișoara. Cum sînt muncitorii de acolo? Gîndirea lor, ca și acțiunea lor sînt alfel decît ale celorlalți muncitori din țară?

— La Timișoara, mi-am dat seama că muncitorimea de acolo este mai convinsă chiar și decît mine că Puterea actuală trebuie să dispară în neantul de unde a ieșit.

— Se face mult caz de violența poporului român. Care este opinia dumneavoastră?

— Poporul român nu este un popor care să adopte violența și tocmai în asta constă puterea actuală puteri. Cei care se află acum la putere sînt conștienți și au toate datele că noi sîntem împotriva violenței. Aceasta le dă liniștea și nepăsarea în raport cu orice manifestare care are loc. Acest fapt, non-violența noastră, este un punct slab, dar în același timp este o mîndrie. Punct slab, deoarece, dacă am fi fost adepții violenței, acest regim ar fi dispărut demult, din 28 Ianuarie 1990. Nici o forță n-ar fi oprit atunci alungarea de la putere a regimului, dacă am fi avut o cit de mică înclinație spre violență. Or, noi am dovedit că așteptăm plecarea de la sine, prin conștientizarea greșelii pe care au făcut-o vechii nomenclaturisti încercînd să dețină, în continuare, frînele puterii.

— Cum explicați fenomenul Timișoara?

— Timișoara este cu 50 de ani înaintea noastră. Dacă țara românească ar fi gîndit ca Timișoara, anul 1990 ar fi fost, cu adevărat, anul salvării României.

EUGEN MIHĂESCU

Multumim Guvernului Majestății sale Ion Iliescu că e pe cale de a face din România o nouă și mare putere colonială pe plan mondial, ceea ce, altădată, nici chiar pe vremea „sinistrei și odiosului” nu îndrăzneam a visa. Mii de plecăcuni Guvernului că acum se repară o strigătoare la cer nedreptate istorică, repunându-ne, cu temei în falanga civilizatoare și misionară (deși cu o mică întârziere de câteva mii de ani) lingă fenicienii, grecii, români, spanioli, englezi, francezi, olandezi, germani etc! Drumul spre Europa trece (e adevărat, cu un mic ocol) prin Africa de Sud pe care noi românii ne-am propus să o colonizăm. În curând, galerele noastre, îndrumate de bricul „Mircea”, vor căra aurul și diamantele, urâniul și platina, fierul, bauxita și cuprul străvechilor boșimani și hotențoli spre secata noastră metropolă dimbovețeană. Incepem, deocamdată marea colonizare românească din Capetown și, dacă Guvernul nu se grăbește să îmbunătățească radical viața acestui popor, nu ne vom mai opri până la strimtoarea Gibraltar! O nouă putere de temut își face apariția în lume: românii din Africa de Sud! Cine știe dacă din rîndurile lor nu va ieși un Jan Smith care să cutremure pe negrii bantă de groază din vreme ce noii coloniști români îi spun că Peter Botha este de origine română și că, de fapt, îl cheamă Bota Petre?! Și dacă englezii mahmuri și spileuți au durat peste secole un New-York pe țărmuri din Lumea Nouă, de ce, noi, românii, am fi mai prejos și nu am întemeia o Nouă Timișoară, Noul Arad, Noua Oradea, Noul Cluj,

Departe de Tipperary

Noul Brașov ori Noul Tg. Mureș lângă Capul Bunei Speranțe?
„O stație umblă prin România: stația Africii de Sud”. Dar să vedem de unde a purces această stație?

„Onoruri” ungare și „răspîndacii” de la graniță

Pe câteva luni bune încoace, unii români nu mai pun graniță pe graniță din cauza „sta-

Cum ar putea unii să și pînăsească țara?

fici”. Căci de câteva luni, în județele noastre marginase cu Ungaria, o firmă cu un nume atrăgător și sibilinic „HYPERION”, cu sediul pe str. Volkmann nr. 9 din Budapesta și cu sucursala sa de pe str. Felso Tiszapart nr. 2 (Ilfusági haz — Casa Tineretului) din Seghedin, bate toba de tinichea și dă de știre în năstire în publicațiile județene respective că

„firma HYPERION din Ungaria vă oferă posibilitatea de a lucra în Africa de Sud. Serviciul firmei este de a rezolva angajarea celor aflați în cauză. Informații în limba română primiți în biroul din Szeged, deschis de luni până vineri, între orele 8—16”.

Multe firme din România și-au repezit emisarii la Budapesta cu intenția să întemeieze filiale ale acestui „HYPERION” în țară, unde în schimbul unui comision să procedeze la înscrierea românilor pentru Africa de Sud. Tratatul a eșuat și partea leului (adică a forintului) a rămas în întregime la Budapesta. „Coloniștii” români au avut însă de suferit pentru că trebuie să facă rost de mulți forinți pentru a se încumeta la o călătorie pînă la Budapesta ori Szeged. Iar forințul — rușine națională! — nu-l poți cumpăra de la bursa neagră decît cu 2 sau chiar 3 lei, așa cum mi-au povestit cîțiva „coloniști” sosiți, după unele peripeții la Szeged.

„Vremuri de bejenie” spre Africa de Sud

Dacă în România nu s-ar fi înregistrat puternica recesiune economică și scăderea drastică a puterii de cumpărare a leului și dacă speranțele oamenilor nu ar fi fost atât de crunt înșelate după Revoluție, anunțurile ademenitoare clamate în cele patru zări de către firma ungurească nu ar fi stîrnit nici un ecou. Spre deosebire de alte neamuri, după cum scria istoricul Dimitrie Onciul: „Românii sunt unul din puținele popoare care numai cu greu se pot despărți de locul nașterii lor”. În vremuri grele, românii se „băjenesc” dintr-o provincie românească în alta, pe vremea dualismului austro-ungar s-au „băjenit” peste Ocean în America. După Revoluție, noutatea este că se „băjenesc” în Africa de Sud, în speranța unui câștig bun pe care nu-l pot realiza în propria țară.

Pe cînd guvernele altor țări (Germania ori Israel) se străduiesc din răsuputeri să-și strîngă conaționalii la un loc, al nostru nu reușește, prin înțelepte și eficiente reforme economice, să-și oprească să fugă din țară.

Disporearea românilor umple punga străinilor

Firma „Hyperion”, cu nume să recunoaștem — poezic, s-a ocupat înaintea vreme cu evaluarea turbidurilor în valoare de cel puțin un milion de forinți și cu vinderea ori cumpărarea acestora. Acum a corborat din „turnul de fildeș” al artei și se ocupă cu treburi mai lămușite ca, de pildă, „gestiunea repartizării forței de muncă dinspre Europa de Est către Republica Sud Africană”, după cum am văzut în prospectul oferit solicitanților la sucursala din Szeged. În afacere, totul este să ai idei. În urmă cu un an și ceva, ungurii erau aceia care dădeau năvală la Ambasada R. S. Africane din Viena în căutarea de lucru. Acum pleacă românii spre Budapesta și Szeged, probabil că vom înființa și noi o firmă care să recruteze forța de muncă din Albania ori Rusia pentru aceeași Africă de Sud. Pentru că Europa de Est,

EXPORTĂM ROMÂNI LA PREȚ REDUS!

AFACEREA „HYPERION”

secătuită și sărăcită de comunism, poate oferi lumii cele mai ieftine și, nu în ultimul rînd, destul de calificate brațe de muncă albe pentru sudul Africii.

Din cei aproximativ 4.000 de viitori „coloniști” înscriși pentru plecare în Africa de Sud, 75 la sută (!) sînt români, adică 3.000 de compatrioți. Socotind taxa de completare a formularelor de 1.250 forinți, înseamnă că românii au pompat în buzunarele firmei „Hyperion” suma de 3.750.000 forinți! Înmulțiti cu trei lei forințul și ajungeti la suma de 11.250.000 lei, la care se mai adaugă cheltuiala drumului și alte speze pînă la cele două „Mecca” africane: Budapesta și Szeged.

„Sirena” din Szeged este din Tg. Mureș. O cheamă Zita Gergely

31 ianuarie 1991, ora 10.30. Mă aflu la sediul sucursalei firmei care „gestionează” forța de muncă din Europa de Est, „hotărit” să completez formularele pentru Africa de Sud. Frumoasa doamnă mă întreabă, într-o românească dubla-

completarea formularelor însoțite de acte doveditoare de calificare ori studii, dacă patronii acceptă ori resping cererea făcută. În caz de „YES”, gestionarea va mai dura încă 10—15 săptămîni, pînă la efectuarea călătoriei din care 80 la sută din prețul biletului se asigură de către patron. Membrii familiei solicitantului pot să-l însoțească numai în cazul cînd se hotărăsc să rămînă definitiv în Africa de Sud. Durata minimă a contractului este de cel puțin 3 ani. Nu se acceptă persoane sub 18 ani și nici peste 50 de ani. Salariul nu se plătește, cum își închipuie unii, în dolari, ci în RAND, moneda oficială a R. S. Africane (1 Rand = 0,3837 dolari USA; 1 dolar USA = 2,63 Rand (R)).

Cum sînt „hotărit” să-mi vind cît mai scump pielea pentru Africa de Sud, de unde s-au cărăbănit albi de frica negrilor, mă apropii de masă și d-na Zita Gergely mă invită să iau loc, așteptînd întrebările neliniștite ale unui om gata să-și schimbe destinul. Recalculez în dolari, salariul unui muncitor calificat nu va fi mai mare, la început, de 1.000—1.500

crători comerciali, economiști etc. În schimb au mari șanse de a fi „admiși” la lucru medical, asistentele sanitare, inginerii TCM, frezorii, strungarii, electricienii, rectificatorii, lăcătușii, fierarii-betonisti, minierii și muncitorii din sectorul extracției-foraje, după cum am tras-o de limbă pe d-na Zita.

În 31 ianuarie a.c. s-au înscris pentru Africa de Sud în timpul cît am stat în sediul sucursalei, domnii Damian Gheorghe și Murărescu Mihail din Brașov, Costache Romulus și Căndea Ioan din Sibiu, Neમેશ Horea din Tg. Mureș. Doi șoferi n-au mai completat formularele. Ei au făcut drumul degeaba.

Cei mai mulți solicitanți vîn din Ardeal, dar sînt cazuri de oameni sosiți aici și din Iași, București, Galați, Tulcea și Oltenia.

Domnii din Brașov s-au arătat revoltați de apariția unui articol din ziarul „Adevărul” din 18 ianuarie a.c. pentru firma din str. Volkmann nr. 8 din Budapesta, considerîndu-l total nefondat și susținînd că în cazul în care vor primi aprobare pentru plecare în Africa de Sud vor înștiința ziarul că totuși se aprobă destule plecări acolo și vor cere o dezmințire. La Oradea, un minier din Oraș Dr. Petru Groza, poreclit Moris, în ziua de 3 februarie a.c., oferea spre vinzare la piața de vechituri, contra a 2.500 DM, un autoturism „Fiat” ritmo de culoare bleu închis. Întrebîndu-l de ce solicită plata în valută, mi-a răspuns că are nevoie de dolari pentru că pleacă în Africa de Sud în 28 februarie a.c.

Vina n-o poartă bieții oameni siliți să-și părăsească temporar (cei mai mulți) ori definitiv (mult mai puțini) patria, ci guvernul care nu oferă acestor oameni alte șanse în afară de aceea de a-și lua lumea, pardon, Africa de Sud în cap.

Ce-i așteaptă pe români în Africa de Sud?

O muncă grea, o disciplină strictă, șocul adaptării la noile condiții, dificultatea de exprimare în limbile engleză și germană, pericolul escaladării luptelor dintre minoritatea albă și majoritatea neagră, sentimentul acut al dezrădăcinării, asistență medicală foarte scumpă, salarii relativ mici la început.

De aceea, venind în sprijinul compatrioților noștri, socotim că e de datoria noastră de a aminti, aceluia care sînt pe cale să ridice ancora ori s-ar gîndi să încerce Africa cu degetul, prețurile din această țară, avînd în vedere că 1 dolar USA = 2,63 Rand (R); 1 kg carne vită — 19,99 R, 1 kg carne oaie — 11,39 R, cotlet porc — 8,79 R, salam (1 kg) — 24,64 R, mușchiuleț vacă — 15,39 R, 1 litru lapte 1,12 R, 500 gr unt — 2,69 R, o duzină de ouă — 2,10 R, 1 kg cașcaval — 6,99 R, 500 gr. orez — 2,24 R, ceai (250 gr.) — 4,08 R, zahăr (2,5 kg) — 3,89 R, cafea (750 g) — 7,25 R, ulei — 750 ml — 2,70 R, cartofi — 15 kg — 8 R, piine — 900 gr. albă — 0,65 R, piine neagră — 0,69 R, băuturi: brandy — 750 ml. — 13,79 R, gin — 12,51 R, Whisky — 17,63 R, vinuri — 6,26 R etc.

...Foarte aproape de vîrsarea Mureșului în Tisa, la Szeged, românii se revarsă în valuri neliniștite, minate de speranța într-o viață mai bună, la Casa Tineretului din acest oraș aflat la confluența dintre România, Iugoslavia și Ungaria. De aceea, la ora actuală, Szegedul bate Budapesta în ceea ce privește înscrierile, din 1 noiembrie 1990 și pînă în momentul documentării pentru acest reportaj fiind trecuți în registrul d-nei Zita Gergely aproximativ 2.000 de solicitanți. Ziinic, cam 20—25 români tineri ori între două vîrste își oferă brațele de muncă fără șovăire, unor firme și întreprinderi aflate la zeci de mii de kilometri depărtare!

Altădată Seghedinul era temut datorită puscăriilor unde erau aruncați luptătorii români. Din jalea acestor luptători pentru libertate s-a născut imprecăția de revoltă: „Seghedine, Seghedine / Dumnezeu cum te mai ține?”.

Astăzi, același oraș atrage românii din Transilvania spre a-și trimite în Africa de Sud. Alte vremuri, altă politică?

PASCU BALACI

O nouă coadă: la ieșirea din țară

tă de un ușor accent maghiar, ce doresc, și îmi dă formularele. În sală se mai găsesc 7 români care, după ce mi-au aruncat o scurtă privire, scriu de zor. Plata formularelor se poate face și în valută: 30 DM sau 20 dolari U.S.A.

În schimbul sumei achitate, pentru care d-na Zita eliberează chitanță, firma „Hyperion” trimite imprimatela, traduse în limba engleză după chestionarele candidaților, la firme și oficii de plasare a forței de muncă din Africa de Sud. Acestea decid în cazul fiecărui candidat: YES or NO. Călătoria spre Africa de Sud este posibilă numai în cazul în care solicitantul primește oferte de muncă (durata și locul muncii, salariul, cazarea, asigurarea de boală). Firma „Hyperion” informează candidații, după 12—15 săptămîni de la

dolari, iar al licențiatilor, în jur de 1.200—3.000 dolari. Dar costul lunar al vieții unei singure persoane este de 300—400 dolari, iar al unei familii în jur de 400—600 dolari.

În Oradea se zvonea că în caz de instalare definitivă în Africa de Sud primești 10.000 dolari. Nu este adevărat, se primește abia 1.000 dolari. Cei care se stabilesc temporar pot să vină în concediu legal de odihnă, în România, dar suportă costul călătoriei.

O mică-mare „șmecherie” a firmei „Hyperion” este aceea că în anunțurile din presa românească nu sînt precizate meseriile care se caută și care nu. În lipsa acestei informații de mare însemnătate, mulți se înscriu fără a ști că vor fi, din capul locului, respinși. Este vorba de șoferi, secretare, zugrăvi, bucătari, ospătari, lu-

TROMBONUL LIBER

Organ periodic de informații și contrainformații al Ligii purtătorilor de față umană

Reîntoarcerea
Majestății
Sale
Regele

Mitul întoarcerii eterne

Întoarcerea Regelui era sigură, cu toții știam asta și așteptam cu mile, în fața Palatului, marele eveniment. Mi-a trebuit multă dibăcie ca să mă strecur în curtea înțesată și ea de oameni iar apoi, profitând de neatenția unui regiment de gardă, m-am furișat în Palat. Pe coridoare n-aveai unde s-arunci un ac din pricina sutelor de curioși care se îmbulzeau fără să țină cont de etichetă. Cu toate acestea, cu un bacșiș substantial oferit unui paj istet, am reușit să ajung până la apartamentul destinat perechii regale. Ușile erau date în lături și în încăperea vastă, printre mobile scumpe, am zărit un singur om care stătea cu spatele la intrare. Nu se auzea nici o șoaptă. Toți încercau să evite orice mișcare. Eram cuprinși de o emoție justificată. Și, deodată, ca într-un miracol, omul din odaia cu obiecte de preț, a început să se rotească încet spre noi. Însă numai atunci când s-a aflat complet cu fața la mulțimea neclintită vestea a zburat purtată din gură în gură:

— S-a întors Regele! S-a întors Regele!
Iar în piață a-nceput delirul.

GEORGE ARION ■

Regele s-a-nzăpezit

Așa cum de altfel își comunica-se în public intențiile, Majestatea Sa Mihai I a decis să revină în țară. De această dată, regele a manifestat o grijă deosebită vizavi de întreaga suită de formalități, ocupându-se personal de obținerea pașaportului românesc, în general bun de ținut în secer. Un astfel de document, o minidrele de pașaport verde închis, cu însemnele înfloritoare României socialiste era, în fond, exact ceea ce le lipsea Majestății Sale și reginei pentru a intra în neștiută legalitate de la noi. De această dată, monarhul și-a exprimat voința de a se reîntoarce pe drumurile de fier ale Europei cu același tren pe care îl primise cadou acum 42 de ani de la guvernul dr. Petru Groază. Ca atare, trenul a fost reconstituit din piesele păstrate în lăzile rinduite în pivnițele sale din Elveția, alături de nesfârșitele bogății smulse atunci, la plecarea. Boghiurile au fost unse, lustruite, vagoanele remonate, banchetele retapitate, argintăria irecată, convoarele persane scuturate și periate, becurile reînfielate. Ba chiar și mecanismul de locomotivă a fost decongelat și retrozitat la viață, punându-se la repezeală în mină lopata de alimentat cu cărbuni. Apoi, au fost încărcate operativ averile teribile în vagoanele de marfă: pășunile au fost pliate, cocosele containerizate, cimpile împăturite cu meșteșug, minele de aur așezate cu atenție în ordinele importante filioanelor, ba mai mult, o întreagă aripă a castelului Peles (a cărei lipsă nu fusese semnalată la noi) a luat calea împachetării pe tronsoane. În fine, au fost puse la punct și vagoanele apartament ale suitei regale, sălile de marmură, sala de baie în stil roman, ruleta, biliardul, vinoteca. Plecarea a fost salutăată de cantoane întregi, care au agitat milioane de stegulețe cu însemne monarhice, descărcate din timp din camioane.

CRISTIAN PAVEL ■

INCORONARE LA TOPRAISAR

Într-o declarație făcută în trompres, „Comitetul secret pentru democratizarea Societății Topraisar” afirmă că, în vederea subminării puterii legale constituite, prin acțiuni destabilizatoare, a federalizării României, ca prim pas pentru alipirea Topraisarului la Irak, Regele Mihai a fost invitat spre a fi încoronat în această localitate.

Comunismul monarhic

Că se-ntoarce regele, nu mai e nici o îndoială! Problema pe care și-o pun toți oamenii de bine e: care rege se-ntoarce? Că nu ne e indiferent, oricât! Cel mai bine, zic unii, ar fi să alegem un rege dintre noi, unul care a mîncat soia cu salam. Și ce dacă ar zimbi tot timpul, nu ne trebuie un rege încruntat! Alții, cei care șoptesc că odioasa e mai degrabă regretată, zic că aveam deja rege, ba chiar și prinț moștenitor, dar ne-am grăbit să-l prăpădim. C-așa-i românul cînd se-nvesește...

Problema e: ce facem acum? Ar fi o soluție stabilizatoare și care ar întruni consensul, concordia, continuitatea pe străbune meleaguri. Potrivit legiilor, dacă, ferească Natura, domnul Iliescu ar păți ceva, ar urma să conducă domnul Bărlădeanu. Cum domnul Iliescu, slavă Naturii, nu pățește nimic, domnul Bărlădeanu nu ia locul nimănui. Atunci, ce-ar fi să la locul Regelui? Monarhia s-ar împăca foarte bine cu președinția, majoritatea parlamentară cu majoritatea parlamentară, Europa s-ar uita la noi crucită. Nici Moscova n-ar sughița prea tare, căci am avea cea mai marxistă monarhie din lume. Pregătiți-vă, fraților, că pe 8 mai sărbătorim 10 Mai! De-a pururi!

CONSTANTIN DUMITRU ■

P. S. Opoziția are voie pe 10 mai să sărbătorească 8 mai. Tot de-a pururi, că e democrație!

Desen de MIHAI ZGUBEA ■

CUM TREBUIE INTERPRETATE CORECT * SONDAJELE I.R.S.O.P.

REPUBLICĂ SAU MONARHIE? — După părerea dvs., în fruntea statului român ar trebui să fie un președinte sau un rege?

	Procente	Interpretare corectă
Un președinte	80	Oameni de bine
Un rege	13	Legionari, ziariști independenți
Nu știu	7	Stupid people

REPUBLICĂ SAU MONARHIE? (II) — După părerea dvs., în fruntea unei republici poate fi pus un rege, iar în fruntea unui regat un președinte?

	Procente	Interpretare corectă
Republică cu rege	68	Agenți englezi
Regat cu președinte	15	Agenți K.G.B.
Și una și alta	44	Mineri (Diferența de procente peste 100 la sută a rămas de la alegeri)

JUPIN SAU JUPINEASĂ? — După părerea dvs. dacă F.S.N.-ul e „Jupinul”, România se va chema „Jupineasă”?

	Procente	Interpretare corectă
Da	11	Membri fondatori ai F.S.N.
Nu	65	Dizidenți F.S.N.
Am înțeles	24	Gradați și angajați civili F.S.N.

Notă: Alte nume propuse de dizidenți: Fată în casă, servitoare, slugă, chelăriță, Marița, Ioji.

REVENIREA EX-REGEI MIHAI — Dacă ați fi rege și ați reveni în România, ce-ați aduce în geamantan?

	Procente	Interpretare corectă
Stegulețe destabiliz.	13	Plenul S.R.I.
Blugi, Kent, cafea	42	Plenul privatizatorilor
Legionari, agenți	17	Ultima plenară a C.C.
Familia	28	al P.C.E.
		Vezi Nota

Notă: Persoanele care s-au referit la familie au înțeles greșit sensul întrebării, ele reclamînd în realitate posibilitatea de a pleca din țară cu toate neamurile în Africa de Sud și Canada

REVENIREA EX-REGEI MIHAI (II) — Dacă regele ar vrea să violeze din nou, cu forțe reinnoite și alte geamantane cu stegulețe, granița sacră a patriei și dvs. și dacă, prin absurd — fiindcă posturile sînt ocupate de jupini cinci ani de acum înainte — ați decide, care ar fi hotărîrea pe care ați adopta-o?

	Procente	Interpretare corectă
Mi-aș pune un picior în ghips	13	Formațiile de luptă anti-CADA
Aș chema intelectualii	9	Membrii Ligii memoriale „N.S. Dumitru”
Aș mări prețul benzinei	90,1	Soc. culturală „Saddam Hussein” și simpatizanți
I-aș da „bună ziua”	75	Legionari, fii de legionari, forțe emanate de aceștia

CARE DINTRE PERSONALITĂȚILE MOMENTULUI AR FI BUNĂ DE REGE?

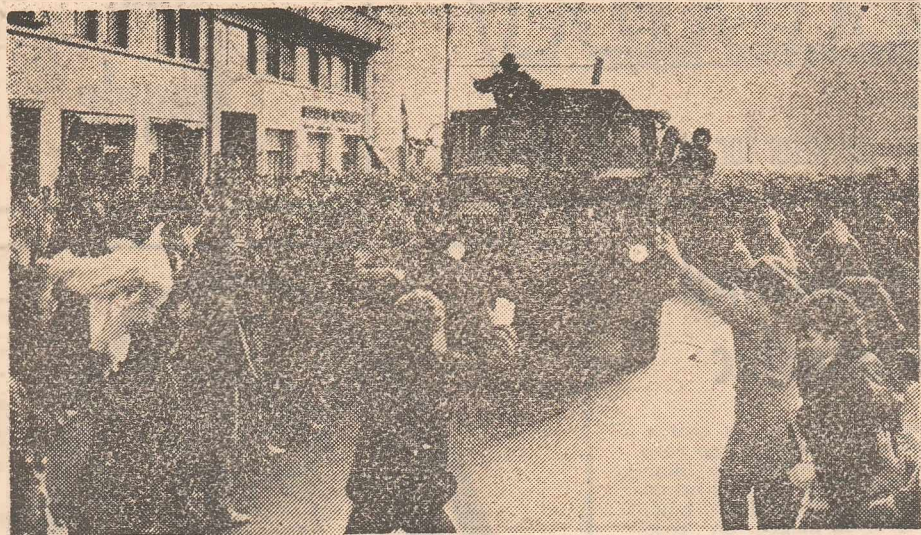
	Procente	Interpretare corectă
Felicia Meleşcanu	79	Ancheta fiind condusă de Nicolae Radu (senator F.S.N.) subiecții au înțeles numele lui Emanuel Valeriu
Emanuel Valeriu	2	Ancheta a fost realizată de Gh. Dumitrescu. Subiecții au crezut că e vorba de Felicia Meleşcanu
Alexandru Birlădeanu	13	Ancheta a fost realizată de Alexandru Birlădeanu. Subiecții n-au înțeles nimic

Spontan, ignorînd sugestiile I.R.S.O.P., cetățenii și-au mai exprimat preferințele pentru următoarele personalități, persoane și indivizi avînd calitățile rangului de rege: Gelu Voican Voiculescu, Dan Mărtian, Vasile Văcaru. La aceasta a contribuit se pare rezonanța istorică a numelui, un Gelu al Iliea, un Dan I-ul și un Văcaru I-ul sunînd foarte ispititor.

*) Interpretarea privește categoriile sociale solicitate, partidele, păturile, grupurile, găștile, categoriile profesionale sau pur și simplu situațiile care au permis finalizarea sondajului. Cele care nu l-au permis se includ tot aici, parțial sau total.

P. conf. TUDOR OCTAVIAN ■

MISTERELE REV

Solidaritatea în minciună

Reintrarea în normal părea un imperativ al primelor zile de după revoluție. Reluat pînă la sațietate, pînă la refuz. Pentru că, inițial la modul inconștient, această reintrare s-a făcut atît de timid, încît a determinat încruntări de sprincene și, bineînțeles, semne de întrebare. Despre ce normal este vorba? S-au întrebat și au întrebat cei îndrăzneți. Este vorba de o reintrare sau de o intrare? Întrebăm noi. În ambele situații, avem nevoie de un răspuns care să nu fie la limita confuziei. O reintrare în normal știm cu exactitate ce înseamnă. Dacă însă este vorba de o intrare, ce înțeleg cei care fac asemenea insistente apeluri prin normal? O situație identică, ignorarea unui banal prefix lipsindu-i de o elementară disociere? O situație similară, în eventualitatea înțelegerii exacte a termenilor? O mască peste figura tristă a unei societăți în degingoladă, în situația în care se caută cu abilitate o formulă de compromis? În toate aceste situații, fără a viza paradoxul, normalul ni se pare anormal. Intrarea în normal nu se poate face fără adevărul revoluționarului decembrie, avem o la fel de reală nevoie de adevărul evenimentelor succesive acestui moment. Adevărul însă nu poate fi restituit ciuitit, el nu cunoaște plural moral și politic. Tocmai de aceea, trebuie început cu momentul zero, cu momentul decembrie.

Din păcate, adevărul nu ni se spune, și nu pentru că nu poate fi cunoscut, ci pentru că a-l face public ar însemna să fie periclitată poziția și privilegiul, ori prilejul de a permite accesul mediocrităților și imposturilor la putere este rar, dacă nu unic. Nu ne referim la cea mai mare parte a nomenclaturii, mediocrități și impostori notorii, ci la al doilea val, pregătit prin aceeași patriotică grijă — demnă de o cauză mai bună — față de destinele acestei țări. Reprezentanții acestui al doilea val, instalați bine merți în fotoliile conducerii, continuă demagogia anterioară, dar nu mai marșează pe o adîncire a democrației, pe întărirea rolului conducător al partidului, ci pe o liberalizare menită să fundamenteze, dar numai la modul aparent, radicalismul gîndirii. Sigur, unii sînt sinceri, dar sinceritatea lor este o picătură în oceanul minciunii naționale. Ei ilustrează la modul perfect teza în conformitate cu care oamenii sînt mai solidari în minciună decît în adevăr. Și nu va fi altfel, atîta timp cît lupta politică internă rămîne numai o confruntare care are ca obiectiv puterea și privilegiile.

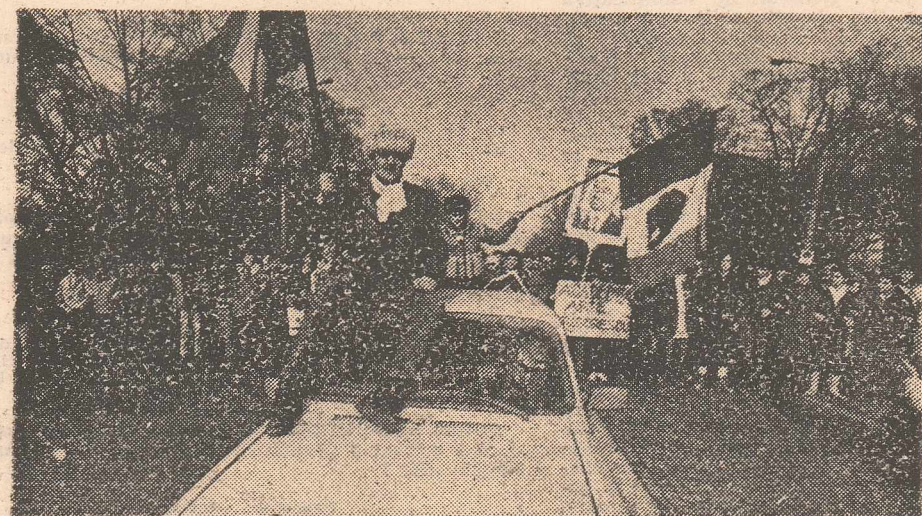
Normalul pe care ni-l pregătesc acești oameni este acela care trebuie să le asigure liniștea guvernării. „Pacea e prielnică; înăuntrul ei s-a născut iubirea“, spunea Ovidiu într-un vers dar pacea refuză violența politică. Poți înăbuși cu două lopeți de nisip un pumn de jar, dar cum va putea fi stins un vulcan? Cum să existe consens atîta timp cît unii dintre exploataorii politici de ieri și-au întins pe căi subterane mîinile și și-au reconstruit în mare măsură sistemul? Și nimic nu

poate fi mai consolidat și mai nemilos ca o categorie amenințată cu dizolvarea. Nu ca oameni, ci ca funcții. Cînd oamenii sînt aceiași, cînd structurile sînt în mare, aceleași și cînd doar forma este alta, nu cumva intrarea în normal este, nu o readaptare, căci n-am avut timp să ne legăm în iluzia schimbării, ci o reintegrare hotărîtă în vechile structuri? Și că această continuitate de ceată care s-a tras peste scena și scenariile anului care s-a scurs nu este decît un compromis menit să „împace“ părțile și să realizeze concordia? Sigur, dacă într-adevăr este așa, se uită un lucru elementar și anume acela că ambiguitatea și confuzia, prin supradimensionarea misterului, nu fac decît să întîrșească dorința de adevăr.

GH. POSPAI ■

Apar, în linie, trăgătorii (II)

În 20 decembrie 1989 Timișoara era un oraș liber. E un lucru atît de bine cunoscut încît riscă să devină un fetiș. Aproape nimeni nu știe, însă, că, în după-amiaza aceleiași zile, Timișoara nu mai era singurul oraș liber al României. Umbrit de intensitatea luptei și jertfei timișorene, Lugojul trece neobservat prin recenta noastră istorie, deși acolo revoluția a fost fulgerătoare și radicală. Dimineața, muncitorii întregii platforme industriale din

Calea Timișoarei au ieșit, într-o imensă coloană, îndreptîndu-se spre centrul orașului. Alertată, primărișă Paulina Basica a telefonat la Timișoara, cerîndu-i lui Ion Coman (după cum declară acesta în proces) sprijin militar. Coman trăia, la acea oră, într-o absolută perplexitate. Întreaga Timișoară se revărsase pe bulevarde, riscînd o moarte pe care el putea (putea?) s-o ordone în orice moment. Ridicarea Lugojului era doar prima consecință a Timișoarei. Deci, nici Lugojul nu putea fi oprit. După convorbire, organele lugojene de partid au intrat în panică. Zeci de mii de oameni au înconjurat primăria, cerînd un dialog cu autoritățile. Dintr-o eroare, dialogul n-a avut loc. În piață au apărut ofițeri de interne. În acel moment primăria a fost incendiată, slujbașii ei au sărit pe fe-

restre, iar uriașul val revoluționar s-a rostogolit pe toate străzile orașului. Într-o masacră și complicitatea la victorie, comandanții locali au ales a doua variantă. Și totuși, în entuziasmul general, s-au auzit cîteva focuri. Nu din greșală, nu pentru avertisment. Doi oameni au căzut, uciși pe loc, și alți doi răniți. Au murit Valentin Rosada și Daniel Brocea, au scăpat cu viață — după îndelungi spitalizări — Nicolae Bejan și Nicolae Stoica. Asta se întîmpla — repet — în 20 decembrie, cînd focul încetase la Timișoara și nu fusese încă ordonat la București. Cînd armata și internele trecuseră, la Lugoj, de partea revoluției. Metoda și momentul intrigă, tocmai fiindcă — ambele — sînt inexplicabile. De ce foc direct (fără somație, fără avertisment), de ce abia atunci cînd Lugojul devenise un oraș liber? Și — în primul rînd — cine era enigmaticul terorist din 20 decembrie?

Cercetările au mers pînă în mormînt, căci pînă și gloantele ucigașe dispărușeră. În cadavrul lui Valentin Rosada, supus unei atente radiografii, a fost găsit, în cele din urmă, un glonț ce urma o traiectorie nebanuită. Expertizele balistice s-au extins asupra unităților militare lugojene. Și nu fără temei. „Teroristul“ s-a dovedit a fi plutonierul de armată Dumitru Pavel. Condamnat de Tribunalul militar extraordinar Timișoara la 20 de ani închisoare. (Să nu ne grăbim, însă. Urmează recursul).

Asasinul în uniformă kaki este, deocamdată, o excepție. În boxele acuzațiilor se află, în exclusivitate, sefi ai partidului comunist și ai internelor. Se joacă, acum, un singur proces real: al celor care au tras efectiv, cu condiția să nu fie din rîndurile armatei (subofițerul lugojean a fost sacrificat fiindcă probele nu lăsau nici o șansă), să nu fie ofițeri superiori, să nu cunoască nimic din mecanismul în care au acționat, să nu poată fi salvați din cauza dovezilor prea concludente. Au căzut cei care n-au știut să-și steargă urmele. Sau cei folosiți ca paravan. Dovadă: cei unsprezece ofițeri de milite de la Coroneșes, arestați de peste un an de zile pentru că au ucis — toți?! — un singur om.

(va urma)

RADU BUDEANU ■

P.S. Dăm curs unei rugămînti a Procuraturii Militare Timișoara: marșorii și mai ales soldații în termen lăsați la vatră între timp — care au vă-

Așezată între Brașov și Bran, comuna Cristian s-a bucurat și ea din plin de același scenariu de film bine regizat de oamenii dornici de anonimat. Se știa de către săteni faptul că Bran există o școală a Securității, nu întîmplător primul zvon a venit aici: „securiștii vor ataca depozitul de carburanți“. Oamenii s-au organizat încă din 23 decembrie 1989 în detașamente de voluntari, alături de militarii din paza obiectivului. Li s-au împărțit arme și muniție, mai întîi pe baza buletin și livret militar, ajungînd se în cele din urmă la... legitimație. O parte din ei s-au deplasat la Brașov spre surprinderea lor unitatea goală! Unde au fost deplasați „e vii“ și în ce scop nu se prea știe. Că este că în timpul nopții, dintr-o mîșină mică s-au tras focuri de mitralieră asupra depozitului și, nu întîmplător, în preajma Branului a fost cîntărit Gheorghe Pană, împreună cu alți indivizi, care aveau asupra lor acte false, inclusiv o legitimație de doctor! Au fost transportați cu licoanterul la București, și de atunci oamenii nu mai știu nimic ce s-a întîmplat cu ei.

Din discuția purtată cu domnul Icoiaie Man și Tiberiu Popescu, am locuitori ai comunei, primul fiind participant direct la evenimentele cu purile de voluntari, am aflat destul de panica și hasoul apărute mai alături de orele 19 și 4, timp în care, în jurul orașului, au apărut semnale luminoase (artificii din pădure se auzeau focuri de armă dar deosebite ca tonalitate de cele care erau ei obișnuiți). După părerea multora, în noaptea aceea s-a tras, draci! asupra unui inamic format din... simulatoare. Zvonul desantării teroristilor asupra depozitului a amplificat și mai mult panica, culminînd cu atacarea unui elicopter militar care survola zona la joasă înălțime, neînțelegînd nici celor care trebuiau să se deosebească intervenție. Acest incident se putea termina dezastruos, mai ales că la întoarcerea la bază a elicopterului cîteva elicoptere erau pregătite de luptă. O acțiune la acest nivel cerea corelație cu celelalte, chiar de la legătura telefonică între comuna Ghimbav era întreruptă.

Un fapt nu lipsit de importanță este și zvonul capturării a 3 terorști în comună, de care nu s-a mai auzit nimic în zilele următoare, desi oamenii dorit să-i vadă. Nemulțumirea lor alături de celor din Brașov unde s-a spus că au fost prinși destui terorști, dar care au fost eliberați domnul general Florea, comandantul garnizoanei Brașov, seful C.P.U.ului timp de aproximativ o lună.

GIG MOTOIANU

Cine a tras gloanțe explozive

Revoluția din decembrie 1989 a lăsat în urma ei foarte multe întrebări fără răspuns dintre care una destul de derisoasă este aceasta: cine a tras și a ales cine a dat ordin să se tragă gloanțe explozive? Dacă în rîndurile noastre nu putem răspunde acestor întrebări, cel puțin vom readuce actualitate o problemă care este ignorată și trecută sub tăcere de cei care ar trebui s-o rezolve.

Înainte de toate, ce este un „glonț exploziv“? Ca aspect și dimensiuni, se deosebește de un glonț obișnuit, calibrul 7,62 mm, deci poate fi folosit ca muniție pentru pistolul automat AKM. Ce îl deosebește de un glonț obișnuit este faptul că odată pătruns în țintă, glonțul „dum-dum“ explodează, răspîndind o puzderie de schije și producînd distrugerii înfrîntătoare în regiunea în care a intrat. Deci, dacă un glonț obișnuit se scoate adversarul de luptă, prin folosirea unui exploziv este sigur că i se provoacă acestuia rană care îl va chinu toată viața, cazul în care va supraviețui leziunile provocate de schije și puternice șocuri care însoțesc de obicei o astfel de rană. Iată de ce acest tip de muniție a fost interzis de mulți ani, prin tratate internaționale.

Domnul profesor Nicolae Angelescu

PLUTIEI ROMANE

ta, miliția sau securitatea română au avut în dotare și au folosit un tip de muniție interzisă prin tratate internaționale.

— Mai există în țară astfel de muniție? Foarte probabil. O va mai folosi cineva?

CRISTIAN CĂLUGĂR ■

Un tânăr împușcat la Cluj și o poveste tulburătoare despre Nichita Stănescu

șeful Secției Chirurgie a Spitalului Colțea, a avut amabilitatea să ne explice câteva din aspectele tratamentului chirurgical al rănilor produse de gloanțe explozive:

— Sunt mai mulți factori care contribuie la a face ca o plagă provocată de un astfel de glonț să fie greu de tratat și greu de vindecat. În primul rând prin explozia glonțului se produc strugeri masive de țesuturi în zona în care acesta a pătruns și uneori aceste țesuturi nu se mai pot refăce. În al doilea rând, fragmentele metalice rezultate în urma exploziei se răspindesc pe o întindere mare și de aceea nu pot fi extrase în totalitate, pentru că extragerea lor ar provoca pacientului o rană mult mai mare decât cea produsă de glonțul în sine. Deci, după operație mai rămân în corpul pacientului destule fragmente metalice și acestea constituie surse de infecție care îi agravează starea.

Pentru a vă ajuta să vă dați seama cum arată și ce înseamnă o rană produsă de un glonț exploziv, vă prezentăm în continuare diagnosticul de internare ale celor aduși la Spitalul Colțea, împușcați cu astfel de gloanțe.

1. **Nicolae Lucian**, adus pe data de 21 decembrie 1989. Diagnostic: fractură cominutivă femur stâng în treimea inferioară, cu leziune de arteră și venă femorală și pierdere de substanță prin plagă împușcată.

2. **Necunoscut**, adus pe 22 decembrie, la ora 1.30. Diagnostic: moragie peritoneală cataclismică cu plagă de venă portă, vase splinice, zdrobire de pancreas prin plagă împușcată, hipocondru stâng. Plagă zdrobită de colon transvers.

3. **Radu Traian**, adus pe data de 23 decembrie 1989. Diagnostic: plagă transfixiantă glezna stângă cu fractură cominutivă tuberozitatei calcaneană. Secțiune arterială și venă tibială. Fractură deschisă cominutivă maleola internă dreaptă.

4. **Gherman Dumitru**, adus pe 25 decembrie 1989. Diagnostic: plagă împușcată antebraț stâng bipolară, cu explozie de ulnă, în treimea distală și lipsă de substanță osoasă, secțiune de tendoane mușchi flexori ai carpalului și degetelor și secțiune de pachet vasculo-nervos ulnar.

5. **Astafei Petre**, adus pe 22 decembrie 1989, decedat. Diagnostic: plagă împușcată toraco-abdominală cu ruptură de ficat și rinichi drept. Hemopneumotorax drept, hematom intraperitoneal, stare de șoc hemoragic, fractură cominutivă coastele 7, 8 și 9 drepte.

6. **Soldat Constantin Vasile**, adus la data de 24 decembrie 1989, decedat. Diagnostic: hemotorax stâng masiv cu șoc hemoragic prin plagă împușcată cervico-toracală cu ruptura vertebrelor toracale T2, T6, ruptura vaselor vertebrale și a vaselor de la baza gâtului.

La Spitalul Colțea au fost aduși 122 de oameni, răniți sau decedați și, dintre aceștia, 6 au fost victime ale gloanțelor explozive, ceea ce reprezintă 5 la sută din total. Cine este răspunzător pentru acești 5 la sută? Deocamdată nu știm, dar de fapt nici pentru celelalte 95 de procente nu s-au găsit (dar nici nu s-au căutat) adevărații vinovați. Dacă acceptăm ideea că mercenarii străini au fost, doar niște „iluzii optice“, ajungem la concluzia că arma-

dreptă spre mine și-mi vorbi. Am înghețat. Îmi vorbi ușor cîntat, prelungind insesizabil silaba, dar minunat de firesc și neprotocolar:

— Bătrîne, nu știi cum putem noi ajunge la hotelul Napoca?

M-am bîlbîit neinteligent, am zîmbit și am început să dau lămuriri extrem de întortocheate, apoi deodată mi-a venit ideea salvatoare:

— Cel mai ușor ar fi să luați un taxi. Doriți să fac rost de unul?

La semnul său afirmativ, am țîșnit spre stația de taxiuri din apropiere unde Doamna Providență mi-a pus la dispoziție un taxi liber. L-am adus în fața redacției.

Cîțiva dintre cei care îl înconjurau urcară în taxi, alții rămăseseră jos. Poetul vorbea cu unul dintre cei ce nu urcaseră în mașină. Zărindu-mă, mi-a zîmbit și a vrut să-mi mulțumească, dar l-am întrerupt și i-am spus aproape în șoaptă:

— Lăsați, n-aveți pentru ce... Bine ați venit la Cluj! Și să știți că voi vă ținem pumnii pentru Premiul Nobel... Și nu numai...

Atunci a început să-i zîmbească toată fața. Nu știuse pînă atunci că îl recunoscusem. S-a apropiat și mi-a spus cald, emoționat, emoționant:

— Mulțumesc mult, bătrîne, hai să te string în brațe...

Apoi, El a plecat și eu am rămas. Eram năucit, tulburat, copleșit. Navigam printre fulgi ca o corabie prea încărcată cu aur. Dar totul de-abia începea...

N-are rost să spun în cît timp am străbătut distanța care ne despărțea de hotel. Cred că au fost depășite mari recorduri.

Am bătut discret la ușă. S-a auzit Vocea. Am intrat (încheieturi de gumă, inimă cît puricele, ochii cît cepele). Am bîlbîit:

— Bună seara.

Înăuntru era El. Cu Dora. Cu Iulian Neacșu și Mihai Bandac. Cum era El?

El era după cum urmează: ca jadalul, ca norul alb, ca sticla moale. Cu sticla goală, cu inima plină. Ne-a primit ofranda rubinie, și ne-a făcut semn să ședem. Așa a început cea mai formidabilă amintire a vieții mele lăuntrice.

Caramitru, Bandac și Nichita

Au urmat cîteva zile incredibile. Nichita venise în Cluj cu Dora și cu alți prieteni pentru vernisajul expoziției lui Mihai Bandac.

Eram în pavilionul expoziției de pe strada 6 Martie. Vernisajul urma să aibă loc a doua zi. Aranjaseam — sub îndrumarea pictorului — cîteva tablouri pe perete, în așa fel încît să aibă o luminozitate bună. A apărut deodată Nichita. Era „în comunicare directă“ cu Daimonul. A cerut un creion și a scris cîteva cuvinte pe peretele expoziției. Într-un loc rămas liber între două tablouri, a scris: „Aici este o fereastră“. În altul: „Acestea sînt roțile pătrate ale devenirii inimii noastre“. Și sub fiecare, acel „N“ imperial, cu o floare mică în colț. (Inconștiența unor funcționari obtuși a șters cu radiera aceste însemnări, imediat după ieșirea Poetului din expoziție. Sînt convins că semnătura lui cu floare ar fi arătat superb într-o

ramă!).

La un moment dat a apărut Caramitru. La sugestia unui operator de film, care și-a montat imediat a a-tul, Nichita și Caramitru au început să recite în fața unui tablou al lui Bandac. Recitau *Mioriia*: Nichita în românește, Caramitru în aromână. Se uitau unul în ochii celuilalt și recitau. Era o lumină albă, puternică, versurile se cadenciau rar și melodios.

Inedit

Pentru Călin

Degustător de umbră de la cea ză:
Te-am trimis în față,

Mai agățînd un soare pe ușa, ce
ce nu agăț,

Mai propunînd o lună timpurie:
Peste a muntelui cîmpie.

Căline, mi-am lăsat

Un fel de dor de-al meu de altceva?

Si mă întreb: ploaia, ninge?

Timpul, el însuși, ne trece?

Cu verigheta lui Saturn

Ne logodim-n trupuri inimii

Ne despletim venele cu sânge

Cînd auzim cum secundă

NICHITA STĂNESCU, 1980 azi

Și, brusc, am avut acea revelație. Balada luase sfîrșit. Aparatul de filmat se oprise. Era rumoare, ca la o trezire din vis. Am privit prin geamul imens al sălii și am incremenit: un bătrîn slab, îmbrăcat sărăcăcios și semănînd izbitor cu Bacovia era în fața geamului. Ținea mîinile ridicate, cu palmele în sus, cam în dreptul inimii. Iar pe mîinile lui, pe umerii lui, în jurul lui se învîrteau și se așezau porumbei. Frau 10—15 porumbei și se așezau ne-firesc pe mîinile bătrînului care se-măna cu Bacovia. L-am prins de braț pe Nichita și el s-a întors încruntat că îl întrerupsesem dintr-o discuție. Dar cînd a privit în direcția pe care i-o arătam, fața i s-a luminat și a zîmbit așa cum trebuie să fi zîmbit primul om cînd a văzut înția oară lumina.

— Extraordinar — mi-a spus. Hai, băieți, filmați asta, vă rog...

Dar lumina serii nu era suficientă pentru filmare. Secvența a rămas doar în memoria celor prezenți.

Degustător de umbră

La o săptămînă după, Nichita a plecat la București și Mihai, unul din băieții care îl însoțiserăm pe Poet la Cluj. L-a vizitat acasă și a petrecut o seară întreagă cu Nichita și Dora. La plecare, Nichita i-a dăruit cîte o poezie pentru fiecare din cei trei „prieteni de la Cluj“: Mihai Cheptea, Dorin Andone și Călin Nemeș. Poeziile au fost dictate de Nichita și scrise de Dora. Apoi Poetul le-a semnat.

O transcriu pe cea trimisă mie, așa cum există ea în manuscris, pe prima pagină a unei ediții Nichita în limba engleză — „Unfinished work“.

CĂLIN NEMEȘ ■

Cititorii ziaristi

Președinte sau rege?

Joi, 31 ianuarie, am ascultat la emisiunea de televiziune „Azi guvernul” spicuri din lucrările Convenției naționale F.S.N. a Municipiului București.

S-a început cu lectura scrisorii adresate participanților de domnul președinte al României, Ion Iliescu. Dinsul trimite salutul domnic sale, urările de bine și toată dragostea ce o are pentru cei al căror conducător a fost până la 20 mai 1990. Scrisoarea este caldă și animată de sentimente sincere.

Toate bune și frumoase, vor spune oamenii, dar eu m-am simțit deodată foarte tristă. Am avut senzația că sint orfană. De ce? Pentru că întâmplător eu nu sint simpatizantă a F.S.N. Or, domnul președinte nu a transmis, din cite știu eu, nici unei alte întâlniri a vreunui partid asemenea scrisori și atunci mi-am zis: președintele îl iubește în continuare numai pe fesenști, noi ceilalți nu sintem copii lui și e foarte trist. Așa mi-am explicat de ce sint unii monarhiști. Așa am simțit deodată că îl vreau pe rege în țară, ca să ne iubească pe toți.

Sint sigură că Mihai I de România i-ar iubi pe fesenști și pe liberali, pe țărăniști și pe ecologiști, cred că ar face un efort și ar încerca să-i ierte și să-i iubească chiar și pe cei al lui Verdet.

E greu de uitat cum președintele tuturor românilor i-a numit pe unii golani, pe alții destabilizatori sau denigratori numai pentru că gindeau viața lor și a părinților lor altfel.

Până cind domnul președinte nu va învăța să iubească tot ce mișcă în țara asta, egal, până nu va respecta minoritatea (opozitia) și nu o va lua sub protecție (căci, cei slabi trebuie protejați, nu?), pină atunci dinsul nu este președintele adevărat al României. Problema este: va putea deveni vreodată? Eu, după tot ce am trăit și simțit din 22 decembrie 1989 pină azi, mă îndoiest.

ELENA PETRESCU

Pe drumuri in toiu iernii

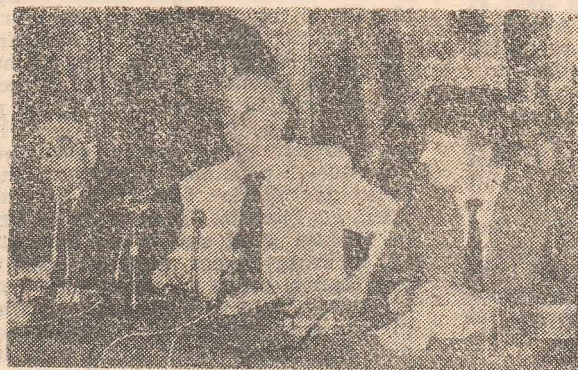
Chifor Maria, din comuna Virlos, jud. Sibiu, are 95 de ani. A supraviețuit, ea știe cum, și după moartea soțului și a celor doi băieți. A pierdut și casa, și toată agoniscea trudei de o viață. Nu mai are decit o fiică, pe care mai bine n-ar avea-o, căci ea și fiul ei au lăsat-o pe drumuri în toiu iernii. Încă de cind îi trăia bărbatul a trecut casa pe numele nepotului, Medesan Achim, muncitor la „Automecanica” Medias, făcînd și un act de vinzare — cumpărare formal, urmînd deci să

case: nepotul n-a primit-o. Și n-a primit-o nici fiica ei, așa că s-a acuat la niste vecini. „Am rămas acum, în timp de iarnă, fără adăpost, fără mincare. La cei 95 de ani am ajuns să stau pe capul unei familii din vecini. Vă întreb dacă este lege. Să mă lase și pe mine acolo cu ei, în casa mea în care am îmbătrînit și pentru care am asudat pină am făcut-o”. (Valeria Dorneanu).

Un spectacol degradant

Titlu, ca și rindurile ce vor urma, aparțin

TV - ediție prescurtată

li propunem domnului Răzvan Theodorescu un program economic de televiziune, între orele 20—22, care să conțină Televiziunea de seară, Televiziunea de noapte și între ele un grupaj de poezii dedicate patriei și Frontului. (fotografie de Gig Motoianu).

locuiesc împreună cu familia nepotului. Contractul însă nu prevedea și clauza uzufructului, căci, „bătrînii și proști” bunicii nu se pricepeau „la documente din astea”. Bunica — a fost dusă de îndată la cîminul de bătrînii din comuna Biertan, unde a stat trei ani. După revoluție, a luat-o fiul din Medias. Acesta a murit însă în luna noiembrie 1990 (în urma unui infarct) și nora i-a făcut vînt, trimînd-o plocon nepotului din Virlos, cel pe care îl împroprietărise. S-a dus bătă bătrînă. Ca o cerșetoare a rămas la poarta propriei

ncipului nostru corespondent Mircea Duman, muncitor la I.J.G.C.L. Călărași, care ne promite pentru viitor adevărate „bombe” reportiericești. Pină atunci, spectacolul degradant al Călărașului: „În plin centru, în spațiile Primăriei municipale, mare coadă, mare! Circa 150 de persoane — în exclusivitate femei — au luat cu asalt, din toate unghiurile posibile, un ghișeu instalat într-una din ferestrele ciădirii. Se dau acele nenorocite 400—500 de lei pentru mamele cu mulți copii — expresie a griji ceasiste „pentru om, pentru bunăstarea lui”. În paranteză fie

spus, pentru o anumită parte a românilor suma reprezintă astăzi doar bacșișul aruncat unui cheiner. Femeile — de condiție modestă — se îmbrîcesc, ce ceartă, ajung chiar la pîrui. A fost și degradant spectacol! El se redă, zile, în șir, în fiecare lună. Crede Primăria că o asemenea manifestare îl face cinste? Nu s-ar putea ca acești bani să fie trimiși prin poștă? S-ar dovedi, în felul acesta, mai mult respect pentru timpul acelor mame care — între noi fie vorba — au de stat la multe alie cozi”. Și ar mai fi vorba și de civilizația străzii.

Oamenii nu uită!

Dacă există cineva care speră ca timpul să șteargă urmele murdare, se înșală!

Dacă există cineva care speră că oamenii vor uita, se înșală, țărăni! Iată încă o dovadă — admițînd că ar mai fi necesar — rîndurile unui cititor din Galați, pe numele său Gheorghe Tudorache:

„Au trecut luni de la marea cumpănă a demnității noastre: evenimentele din 13—15 iunie 1990. Piața Universității s-a fi fost, poate, copilul bolnav (sau flămînd) al națiunii?

Un proverb spune că o mamă trebuie să-i iubească copiii în următoarea ordine: pe cel bolnav, pe cel flămînd, pe cel plecat departe și apoi pe cel ce are de toate. De ce copilul flămînd (sau bolnav) al națiunii nu a fost iubit, nu a fost întrebat care îi este durerea?... Oare cum este o mamă care își abandonează copilul bolnav (sau flămînd), ba mai folosește și bitele pentru a-l alunga de la sine?... Oamenii nu uită!

Timișoara

Fără nici o îndoială, domnul Emilian Dumitru din Onesti și-a propus să devină un colaborator permanent al paginii de față. Iată ultimele sale notații, trimise redacției la început de an: „Timișoara... Un oraș care a lăsat frica la o parte, în timp ce noi ceilalți tremurăm lingă aparatele de radio. Iar acum, noi o hulim. Noi, cei care ar trebui să ne închinăm la picioarele ei... Alții, pe 17 decembrie, cind Timișul își plîngea morții, au încercat să distrugă acest nume. Și aceștia își spun „aleșii poporului”... Timișoara! Veți putea să lertți, vreodată!”

Precizare

În Revista „Flacăra” (nr. 3, din 23 ian. 1991) a fost publicat un interviu cu poetul Ion Gheorghe, unde se fac referiri la Liga pentru renașterea Daciei și la activitatea acesteia. Modul cum domnul Ion Gheorghe a invocat calitatea sa de președinte onorific al L.R.D., în timp ce se afla în sediul unui partid politic și vorbea despre apartenența sa la acest partid, produce în mod firesc confuzie în mintea cititorului, cel puțin în privința legăturii care ar putea exista între cele două organizații.

Din acest motiv vă rugăm să publicați precizarea că Liga pentru renașterea Daciei este o asociație cultural-științifică, neafiliată nici unui partid politic

Cine spune că zăpăc înșamăi numele... case. Lipsă gaze... bucătărie și între... di curent electric... uita! e-a fost copil... tografii de Gig M... toianu).

Durerile de cap, interzise!

Dureri de cap aveam și înainte, dar asta nu era o problemă! Orice farmacie îți oferea analgezice, algocalmine și cite altele. Astăzi, numai la ideea că te-ar putea apuca vreo durere care să te pună să umbli bezmetic prin oraș după doctorii, te face să te iei cu miștile de cap. Ce soluție s-ar putea găsi? Să se interzică, prin lege, durerea de cap? Și cu celelalte dureri, ce e de făcut? Că mulți oameni ne scriu și de multe boli ne povestesc!

Poliția a ridicat mînușă...

CĂTRE Redacția revistei „FLACĂRA”

— Domnului redactor șef GEORGE ARION — În numărul din 23—29 ianuarie a.c., sub semnătura lui DORIN GHERGHINESCU a fost publicat un material intitulat „Haidamaci zăbalei pot să și ucidă”, face notă discordanță față de ținuta de obiectivitate și bun simț cu care revista dumneavoastră și-a obișnuit cititorii.

Dar iată că, în această perioadă, unii ziaristi de profesie sau, deveniți peste noapte, tin să iasă în evidență prin virulența unor atacuri la adresa unor instituții sau persoane, punîndu-și la încercare imaginația bogată, în detrimentul realității, al faptelor concrete, așa cum sint ele.

În această categorie intră fără îndoială și domnul DORIN GHERGHINESCU.

Am tras această concluzie din modul în care domnia sa analizează un fapt regretabil, cum este cel al agresiunii domnului VASILE MIC, de la „Gazeta de Nord-Vest” din Satu Mare.

Domnul ziarist este nemulțumit de faptul că autorul agresiunii, KISS IOSIF, a fost arestat. De aici încep tot felul de întrebări care, dacă nu sint copilărești, atunci sint tendențioase.

Îl informăm pe domnul ziarist că Poliția română este apolitică și un infractor va fi tratat la fel, indiferent dacă este român, maghiar, de altă naționalitate sau face parte dintr-un partid sau altul.

Considerăm că era

formal să se aștepte ca justiția să-și spună cuvîntul în acest caz, speculațiile de genul celor din articol fiind de natură să scrvească celor care doresc să creeze tensionale și acolo unde ele nu sint.

Nu credeam că aceasta este menirea ziaristului iar libertatea de exprimare nu are nimic de-a face cu folosirea unor expresii vulgare, jignitoare, la adresa poliștilor (exemplu: „haidamaci în uniformă”).

Respectîndu-ne uniforma, am răspuns întotdeauna în mod civilizat celor care, în fuga după senzațional, au exagerat unele aspecte negative din activitatea poliției.

De aici însă, pină a sugera cititorilor că poliștii pot fi ucigași („profesioniștii zăbalei pot să și ucidă”) este un drum mult prea lung, pe care a pornit domnul DORIN GHERGHINESCU și care poate, dacă va continua, să-l ducă în fața justiției pentru ultraj.

Porim, prin aceste rînduri, să se considere că am ridicat mînușă și că, la fel ca și pină acum, recunoscîndu-ne vina, atît cind ea este reală, vom riposta ferm, prin presă, față de toți cei care, prea des, aruncă cu noroi în instituția noastră.

„pe care noi n-am aruncat-o

Mulțumind Biroului de presă al Ministerului de Interne pentru aprecierea potrivit căreia revista noastră are „o ținută de obiectivitate și bun simț”, ca și, în general, pentru sprijinul pe care ni-l acordă, precizăm că „furia” cu care a scris domnul Dorin Gherghinescu a fost provocată și de imaginea proaspătă a ziaristilor care au fost bătuți (ușor desfigurați) de oameni în uniformă poliției, indiferent dacă erau haidamaci sau nu.

Grupaj realizat de LIANA TATOS

POȘTA REDACȚIEI

LUPU PARASCHIVA — comuna Podu Iloaiei, jud. Iași: Vă încadrați în Decretul-lege privind modificarea și completarea unor reglementări referitoare la pensii, asigurări și ocrotiri sociale din 8 februarie 1990, art. 23 (I) potrivit căruia persoanele care, datorită unor accidente de muncă, unor boli profesionale sau tuberculozei, și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă primesc pensie, indiferent de vechimea în muncă, pe timpul cît durează invaliditatea.

BADĂRAU PETRE — Valea Izvorului, jud. Mehedinți: În Monitorul Oficial din 19 dec. 1990 s-a publicat Legea pentru cinstirea eroilor Revoluției și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, precum și răniților din timpul Revoluției. În acest sens, s-a constituit și o comisie care, printre alte atribuții, o are și pe aceea de a constata, din oficiu sau la cererea celor interesate, calitatea de martir sau rănit în Revoluție, de a elibera certificate doveditoare celor îndreptățiți legal. Adresați-vă, deci, acestei comisii.

ENE ORACĂ PETRE — comuna Turcozia, jud. Tulcea: Potrivit Decretului-lege privind modificarea și completarea unor reglementări referitoare la pensii, asigurări și ocrotiri sociale din 8 februarie 1990, invalidii și accidentații de război, indiferent de gradul de invaliditate, își păstrează la încetarea activității, dreptul la pensie I.O.V.R. chiar și dacă, potrivit legii, li se cuvine o altă pensie pentru activitatea prestată după ce a devenit invalid. Pentru celelalte lămuriri, am expediat scrisoarea dv. la Ministerul Muncii și Ocrotirilor Sociale.

TOMOIOAGA GHEORGHE — Moisei, nr. 995: Prefectura Județului Maramureș ne-a informat că terenul solicitat de dv. nu poate fi atribuit pentru construcție, deoarece, după trecerea lui în proprietatea statului prin Decretul nr. 115/1959, a fost redistigat de reclamant prin sentința civilă nr. 464/70 a Judecătoriei orașului Vlăseu de Sus, rămasă definitivă prin Decizia civilă nr. 1037/70 a Tribunalului Județean Maramureș. Pentru obținerea unui teren, adresați-vă Primăriei din comuna dv.

ROSTU ION — Focșani, jud. Vrancea: Ministerul Sănătății a înaintat scrisoarea dv. Direcției Sanitare a jud. Vrancea, de unde urmează să primiți răspuns.

BONDREA ATANASIU — str. Mărășești, Baia Mare: Să o stăpîniți sănătos!

VALERIA DORNEANU

Numai Frontul e de vină!

— Frig mai e, dom'ne! Nu știu zău, ce ne-om face!

— Ce să facem? Batem pasu' pe loc...

— Că pină acum, ce făcărăm? Știu eu ce ne-ar trebui nouă.

— O țuică fiartă. Da', de unde?

— Nu, dom'ne. Niște alegeri.

— Ascultă, nene, să mă lași cu ideile astea destabilizatoare!

— Stai, dom'ne! Am zis ceva rău?

— Cum, nu, cind te lei de conducători? Că n-aveți pic de răbdare, să-și împlinească mandatul! Repede, să-și schimbăm!

— Da' cine a zis să-și schimbăm? Sînt foarte buni, domnule! Păi, ne spunea cineva înainte de ce tremurăm? Acuma-l altceva! Apar la televizor, îți explică științific cum nu sînt gaze, cum nu e păcură, cum or să se spargă țevile...

— Dacă-s atitea grade sub zero!

— Adevărat! De unde era să ne treacă nouă prin cap că o să fie frig în februarie? Acuma, e bine că analizează situația și ne spun și nouă.

— Doar e democrație!

— Sigur! Și nici nu mai primim indicații, ce să facem și cum să mai punem o haină pe noi. Ai toată libertatea să te descurci, cum știi.

— Mare lucru, dom'ne, să nu mai fii mințit!

De la coadă adunate

— Mai e vorbă? Au tot timpul grijă să te anunțe că nu e bine. Înțelept procedeu!

— Și atunci, ce-ai cu ei, de vrei să-și schimbi?

— Nu ți-am spus, dom'ne, că nu vreau să-și schimb? Eu am zis doar să mai facem niște alegeri. Tot pe ei îi punem!

— Atunci, la ce-ți mai trebuie alegeri?

— Ei, asta-i! Păi, ia adu-ți și dumneata aminte cum era anul trecut pe vremea asta? Căldurică în casă aveam, apa curgea, salam italianesc era, caș-caval suedează așisderea, ulei și zahăr în galantar, benzină fără cotă... Eh, cite posibilități! Și toate, înainte de 20 mai. D'ala zic, să mai facem niște alegeri, doar 'om ieși din iarnă.

— Aha! Da', tot pe ei îi alegem!

— Sigur! Că doar n-o să-i scoți vinovați de frig? Frontu' e de vină!

— Iar începi, dom'le cu destabilizarea?

— Stai, că nu la Frontu' ăla m-am referit.

— Da' la care? La Golf?

— Nu, că ăsta a picat, mănușă! Nu vezi ce liniște e în țară? Nu se mai gîndește nimeni la ce-i aici, toți sînt cu războiul!

— Și atunci, despre ce front vorbești?

— Frontul atmosferic. Numai el e de vină!

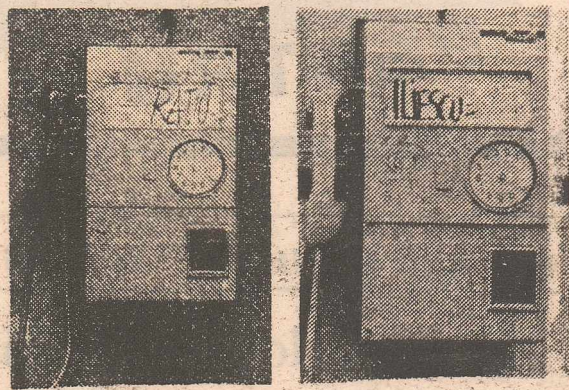
LIANA ȚATOS

Mini-taxi, maxi-taxi, in derivă?

După ce taxi-urile „de stat” au rupt-o cu I.T.B.-ul, lucrurile păreau să meargă spre mai binele general. Dar ți-ai găsit? Constituții în societate pe acțiuni, taximetristii se confruntă acum cu mari dificultăți. Dacă veșnica problemă a pieselor de schimb s-a accentuat, a survenit (colac peste pupăză!) și cea — momentan insolubilă — a carburantului. Mulți conducători de taxi se plîng de faptul că primesc pe zi o rație de toată jalea: circa 5-10 litri de benzină, ceea ce înseamnă 4-5 curse amărîte. Ne întrebăm și noi, alături de cei în cauză: să fie acesta un semn al îndreptării tinerei societăți spre faliment? Cît despre maxi-taxi-urile, ce să mai vorbim?! Ele apar me-teoric, cînd și cînd, merg hurecăit, sînt scumpe la vedere și Dumnezeu mai știe cam ce hram poartă.

Telefoane cu fir scurt

Forțele destabilizatoare din februarie trecut (cînd nu era așa de frig) scriau pe avatul obștesc (care mai funcționa) opțiuni politice care (nu) s-au confirmat. (Fotografie de arhivă: Paul Agarici).

Cum să devii un bun S.R.I.-st

● Putem să vă informăm că vinzătoarele de lozuri au primit, probabil de curînd, aparate de tip walkie-talkie în dotare, pentru a comunica mai repede și a controla mai exact „piața de lozuri”. Am văzut, vineri 26 octombrie 1990, o vînzătoare de lozuri îmbrăcată într-o uzată haină de piele (maron? neagră? culoa ea nu se mai recunoștea bine...) avînd un walkie-talkie deasemeni îmbrăcat în piele neagră, după modelul cunoscut mai demult la alte instituții. Acest lucru se petrecea în fața magazinului „Tehnica Medicală” de pe Calea Moșilor, colț cu b-dul Republicii. Ne întrebăm dacă — în virtutea unei legi a compensației și si ne-triei — și noii funcționari zeloși ai Serviciului Român de Informații posedă lozuri la vînzare...

● În a doua marți a lunii noiembrie 1990, pe la ora 17,30-18,00, cînd se lasă întunericul, în stația mainilor 168, 368 etc. (stația Făgăraș), la intersecția cu strada Berzei, o femeie între două vîrste traversa strada Știrbey-vodă avînd în geanta agățată de umăr un walkie-talkie în stare de funcționare. Să meargă, care, de-acum înainte, gospodinele la aprovizionarea clinică, prin... emisie-recepție?

● Decembrie 1990: De la colegii ziaristi aflăm că și la Curtea de Argeș, în preluia venirii Regelui, un grup de „măturători” măturau de zor drumul dintre rîndșirea Curtea de Argeș și hotelul POSADA. Aveau — pentru ca să măture cit mai intens și mai obiectiv — și niște aparate walkie-talkie în dotare.

● Vineri 11 ianuarie 1991: în Piața Galați din centrul Capitalei, în stația la autobuzul 226, un bănuț la aproape 50 de ani, grizonat, îmbrăcat într-o haină de piele neagră și avînd o căciulă brumărie pe cap, nu se sinchisea deloc în a-și disimula un walkie-talkie îmbrăcat într-un toc de piele maron, care funcționa dat „la foc mic”. Din cînd în cînd, cetățeanul cu pricina se retrăgea lîngă gard, într-un colț cit mai ferit, de unde primea instrucțiuni și comunica cu cei aflați... la celălalt capăt eteric al firului-radio. Probabil că astfel consulta oracolul din Delphi.

● Ce putem trage, în loc de concluzii: mas la de S.R.I. — și nu-i chiar atît de simplă cum se crede. Ea cere dăruire și abnegație, pricepere și nefericită iubire față de patrie și popor, față de cucuriturile revoluționare. Am văzut că, pentru a fi un bun S.R.I.-st, trebuie să fii mai întîi un bun vînzător de lozuri, un priceput măturător de stradă, și — de cînd în cînd — un bun psiholog, sau un bun ziarist. Careva să zică, poli-calificarea! Și noi, naivii, care cred că... poate fi S.R.I.-st, fără nici măcar o școală de securitate, acolo!

MIHAIL GALĂȚANU

La primăvară, se va dezgheța!

Sub zăpada și gerul lui februarie, orice mînușă poate căpăta forme ciudate. Dar la primăvară? (Fotografie de Cristian Călugăr).

Important

de cunoscut de către toți salariații din „Casa Presei Libere”

Întreprinderea „Venus”, prin bufetul din incinta revistei „Flacăra”, aduce la cunoștință salariaților din „Casa Presei Libere” că pot comanda telefonice, la interior 26 34, torturi și diferite sortimente de prăjituri și patiserie pentru acasă, la prețuri avantajoase, ele putînd fi ridicate la o zi după efectuarea comenzii. Comenzile se fac între orele 9-12 pentru ziua următoare.

Centenar

Adrian Maniu

Muzeul Literaturii Române organizează în cadrul tradițional al „Rotondei 13” o seară aniversară și expoziția „Centenar Adrian Maniu” prilejuită de împlinirea a 100 de ani de la nașterea poetului. Participă: Ov. S. Crohmălniceanu, Dumitru Micu, Aurel Rău, Stroe Slătineanu și nepotul scriitorului dr. Ștefan Niculescu. Valeria Seciu și Marcel Iureș, vor susține un recital din poezia lui Adrian Maniu. Manifestările vor avea loc la sediul muzeului, miercuri 13 februarie 1991, orele 17 (str. Fundașilor 4, sect. 1).

TV Bacău emite!

O mică rază de bucurie, în tristetea provocată de apariția domnului Răzvan Theodorescu la TV. București, în care eram anunțat, cu mic cu mare, că nu vom mai avea un program atît de bogat pe micul ecran. De la Bacău, domnul Corneliu Ciobăniș, directorul Studioului de televiziune local, ne solicită să publicăm următoarele rînduri: „După Revoluție a apărut și la Bacău un post de televiziune, care a transmis prima emisiune pe data de 19 februarie 1990. Pînă la

ora cînd citiți aceste rînduri, studioul de televiziune Bacău a emis în fiecare săptămînă — simbăta, duminica și luna — încercînd să-și introducă emisiunile în spațiile libere ale Televiziunii Centrale. Studioul nostru de televiziune, asemeni studiourilor din Timișoara, Brașov, Vaslui a avut de luptat cu lipsa dotărilor tehnice necesare și a fondurilor financiare, care să-i permită achiziționarea aparatului de specialitate. Cu toate acestea, cei opt redactori ai televiziunii au reușit să emită în mod regulat programe interesante, asigurîndu-și stima cetățenilor”.

Aveți și stîmă noastră! La un an de la inaugurare, vă urăm mulți înaintei!

In, memoriam

De curînd a apărut nr. 1/1991 al revistei de cultură „Raluca”, revistă editată de Asociația Culturală „Solștiu”, din municipiul Satu-Mare. Respectiva publicație conține 32 de pagini bogat ilustrate, pagini care găzduiesc semnături ale unor cunoscuți oameni de cultură, însemnări, poeme, file de jurnal și proză, micro-interviuri dedicate cu predilecție eroilor sămăreni căzuți în Revoluția din decembrie, tuturor celor care au știut ca prin sacrificiul lor suprem să ne redea sentimentul demnității.

Este de remarcă inițiativa editorilor de a ceda toate încasările rezultate din vînzarea acestei tulburătoare apariții publicistice pentru construirea bisericii din Cimitirul Eroilor Revoluției din București. (Cristian Pavel).

Atît de triști, plini de humor

Că ni se face părul măciucă atunci cînd auzim de liberalizarea totală de la 1 aprilie (ce bine-ar fi să fie chiar o păcăleală!), ori atunci cînd vine vorba de „generozitatea” guvernului în privința im-pozitelor zdrăvăn gon-fiate, nu mai miră pe nimeni. Că am ajuns să stăm ore în șir la cozile de la centrele de panificație, că benzina s-a „cartelată”, că gazul nu mai ajunge nici să ne mai putem aprinde o țigară de la aragaz, că ba căldura, ba electricitatea lipsesc în locuințe cu desăvîrșire, iarăși nu au titlul de noutăți. E drept, n-a murit nimeni. Dar, totuși, domnilor îndrituiți, parafrazînd o glumă care circula, de ce nu încercați cu șoricioaică? (CRISTIAN PAVEL).

Incomparabilul PH

Vom intra nu numai în Europa, ci și în Asia. V-o spunem cu atîta siguranță nu ca urmare a vizitei președintelui, după 20 de ani, în Kitai, și nici cîntînd pe tradiționala prietenie și colaborare dintre țările, conducătorii și popoarele frățești ale României și Chinei, ci din cauza economiei. De plată, se înțelege. Astfel, vă putem recomanda unul dintre puținele locuri din București (unicul?!) din care poate fi procurat incomparabilul whisky PH, de proveniență chineză, la atractivul preț de numai 455 lei fiola (de o jumătate de litru): magazinul de Electrice din Piața Romană! Din păcate, partenerul chinez a omis trimiteria instrucțiunilor de utilizare, astfel încît cumpărătorul român nu știe, săracul, dacă sticla poate fi folosită pe post de bec atunci cînd e plină sau după golire. Se spune că lichidul auriu ar produce, după îngurgitare, o stare de liniște interioară profundă care, automat, luminează cugetele, elevînd spiritele. (G. Tudor).

Max Aub: Crime perfecte

Dacă nu mă culc de vreme pentru a-mi face cele 8 ore de somn sînt un om pierdut; a doua zi trebuie să mă scol la ora 7,00.

Era deja ora 2,00 după miezul nopții iar ei stăteau indiferenți, lungiți în fotolii. Era vina mea; altceva mai bun de făcut n-am avut decît să-i invit la cină. Trăncăneau verzi și uscate, spuneau numai lucruri lipsite de importanță, se bîlbăiau încercînd firul discuției fiecare intrerupîndu-l pe celălalt. Între timp eu trebuia să car paharele și ceștile murdare la bucatărie. Deodată individului îi veni ideea: că, intrucît se făcuse tîrziu, era bine să li se aducă cite o supă. Nu-i mai puteam suporta. I-am invitat la cină pentru că sînt un om cu bun simț, pentru că n-am avut incotro. Veniseră la ora 9,00 seara. V-am mai spus, dacă nu dorm 8 ore a doua zi nu sînt bun de nimic; iar discuțiile lor nu mă

interesau absolut deloc. Bineînțeles, aș fi putut să mă port grosolan, să le spun direct că era timpul să plece. Dar nu e genul meu. Am primit o educație aleasă. Nu aveam decît o singură dorință: să dorm, restul nu mă mai interesa. Este adevărat că nu mi se făcuse chiar atît de somn, mă chinuia doar gîndul la somnul ce urma să mă cuprindă a doua zi. Buna educație mă împiedica să simulez acel cîșcat — gest atît de natural la indivizii obișnuți. Iar ei continuau: și dv. ..., și pe-ai, și pe dincolo, și eșecurile..., și pocherul..., și Ginger Rogers, Lana Turner, Dolores del Rio (detest cinema-ul), simbăta la Cuernavaco..., Ah! Casa de la Acapulco..., și Mengio pierdea, pierdea..., voi ce credeți despre..., dar tu?... și președintele, și ministrul, și opera... (detest opera). Ajunsesem la capătul răbdării. Atunci..., le-am turnat rapid în pahare otrava care somna atît de bine cu coniacul.

Versiune de EUGENIA VASILĂ

FLACĂRA

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

Mai sint de citit mii de cărți

O capodoperă fără cititori

Mircea Cărtărescu, *Levantul* (versuri). București, Editura Cartea Românească, 1990. Coperta de Dan Stanciu. Redactor: Florin Mugur, 221 pagini, 41 lei. (Pe ultima pagină este reproducută o fotografie solarizată a autorului și se află, de asemenea, o prezentare a cărții semnată de Ovid S. Crohmălniceanu).

Levantul lui Mircea Cărtărescu este un gest față de literatura română la fel de frumos și emoționant ca acela făcut de Eminescu prin *Epigonii*. Poezii de altădată nu mai sint însă omagiați prin caracterizări de o mare forță expresivă, ci prin utilizarea, cu virtuozitate, a zeului lor de a scrie, pentru compunerea unei epopei eroi-comice a stilului de viață balcanic. Mașinării poetice de multă vreme scoase din uz sint repuse în funcțiune cu o iscusință rar întilnită și cu bun gust desăvârșit. Pașindu-i programatic pe Coenachi și Iliade, pe Bolintineanu și Alecsandri, Mircea Cărtărescu îi face să mai trăiască o dată. Asistăm parcă la o sedință de spiritism la care auzim voci care au tăcut de peste o sută de ani. Impresia este cu atât mai surprinzătoare cu cît desuetele procedee poetice sint obligate să exprime sentimentele și viziunile unui om de azi. Adeseori, într-o metrică de pe vremea primelor locomotive cu aburi, este evocat decorul existenței noastre cotidiene: „Lucrez în bucătărie. Suflete degetele reci. / Gaze sunt mai mici ca unghia, ca petale de-albăstrea / Zăd de nechezol minjește fundul ceștii de cafea. / Sunt pe masă doar borcane nespălate, și-un cuțit: / Se reflectă-n lama-i oablă chipul meu nebărbierit. / Un borcan de ness cu zahăr. Pe perete calendar / De hirtie cu o poză: un amurg de chihlimbar / Și copaci gălbui, rugina ce-și împrăstie în zona / Lacului. Sub poză scrie RED CROSSING ARIZONA”.

Pentru cei care cunosc poezia românească din secolul XIX, *Levantul* constituie un fericit prilej de a o rememora, într-un mod fastuos, inteligent și plin de umor. Pentru cei care nu o cunosc, reprezintă o invitație de-a o citi. Însă mai presus de aceasta, cartea lui Mircea Cărtărescu este o fermecătoare carte de învățătură: ne învață să ne bucurăm, de viață și de literatură. Pitorescul lumii levantine — ignorat sau disprețuit de-a dreptul de tot felul de moralisti contemporani — este contemplat cu o incintă care n-are nimic naiv și care reprezintă, dimpotrivă, reacția unui om de o luciditate diabolică. În mod similar, vetusta poezie dinaintea lui Eminescu este valorificată spectaculos, de un cunoscător, dar și de un hedonist al literaturii. Numai la... demolări mai putea fi întilnit cîte un astfel de expert care ridică din moloz cîte o cahlă de porțelan sau cîte o clanță de aramă și, după ce le ștergea cu mînele de praf, le contempla fermecat.

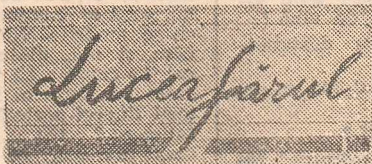
Păcat că *Levantul* nu găsește prea mulți cititori. Trebuie să mai treacă mult timp pînă cînd publicul larg va avea educația estetică necesară pentru a aprecia în cunoștință de cauză această capodoperă.

ALEX. ȘTEFĂNESCU

În curînd
EDITURA
„FLACĂRA”

ANCHETA FLACĂRA:

SOS: Revistele literare

— Stimat domnule Laurențiu Ulie direcționați una dintre prestigioasele reviste de cultură ale Uniunii Scriitorilor, săptămînalul „Luceafărul”. Ce legătură există între vechea și noua revistă astfel intitulată?

— E importantă, desigur, o asemenea precizare. Trebuie știut faptul că imediat după 22 decembrie 1989 vechea revistă „Luceafărul” a fost desființată, creîndu-se o alta, tot cu specific strict cultural, cu numele de „Contrapunct”. La o lună de la respectiva desființare a fost întemeiată o nouă publicație, cu un colectiv nou, care împlător (sau, dacă vreți, în spiritul unor tradiții de fericit augur), a preluat denumirea „Luceafărul”. În condițiile în care „Contrapunct” a confirmat din punct de vedere valoric și a fost bine primită atât de marele public, cît și de critica de specialitate, constituind un spațiu de afirmare a valențelor literare ale tinerei generații, „Luceafărul” a devenit o serioasă alternativă, viabilă totodată, deschisă tuturor valorilor noastre spirituale. Viziunea nouă promovată de revistă, prea puțin aliniată demersurilor politice actuale, a încercat — și a reușit, credem noi — să pulverizeze îndoiala, hiatusul cultural și să-i opună elemente rigurose semnificative.

— Cum a evoluat „Luceafărul” în decursul anului abia încheiat?

— Dăre evoluție în sine... doar lucruri bune, vreau să cred. Însă evoluția poate fi analizată, firește, sub două aspecte. Ceea ce s-a petrecut cu revista din punct de vedere al conținutului, al calității, rămîne la aprecierea specialiștilor, a cititorilor noștri. Pe de altă

parte, problemele de subzistență ale revistei, dacă le pot numi astfel, sint cu neputință de a fi neglijate. Ca tiraj, revista a început bine. Mai precis s-a demarat cu 50 000 de exemplare săptămînal înregistrîndu-se un număr semnificativ de retururi, cifrat la cca. 800 de exemplare. Pînă la numărul 15/1990, lucrurile au mers normal, așa cum aminteam deja. Socul a fost resimțit dintr-odată, imediat după apariția numărului 16/1990, număr care a fost returnat în cantități de-a dreptul suspecte: 30 000 de retururi. Să fi renunțat peste noapte cititorii noștri în bloc să ne mai citească sau problemele difuzării să se fi „amplificat” într-o atare măsură, aparent inexplicabilă? Aici ar trebui să nuanțăm cu exactitate amănuntul, dar, din păcate, spațiul și timpul nu cred să ne-o poată permite. La scurtă vreme după aceea printr-o hotărîre a ministerului transporturilor a fost impus un tiraj de 25 000 de exemplare. Peste alte cîteva luni, s-a revenit (ce grijului mai sint unii! — n.n.) și a fost „reasezat” numărul de exemplare editate la 12 000, pe motiv că difuzarea în provincie „nu poate fi controlată”. Cel puțin ciudat, așa cum de altfel se mai împlă „unei anumite părți a presei”, nici abonatii nu mai primesc cu regularitate revista. Într-o atare situație, după 1 ianuarie am fost determinați să abordăm difuzorii particulari, luptîndu-ne să ne refacem tirajul inițial, în vreme ce D.E.P. preia în continuare același număr de exemplare. Mai există, fără îndoială și alte modalități de a ne rentabiliza, dincolo de subvențiile acordate de Uniune; este vorba de suplimentul „Luceifer” și de revista lunară „Nouăzeci”. Pe parcurs, lucrurile ar putea intra în normal. Altfel, ar fi discutabil...

— Există măsuri concrete privind ieșirea din această criză de neimaginat a presei culturale românești?

— Evident, vom face toate demersurile și eforturile care sînt de posibilitatea de a supraviețui. De fapt, nu e o supraviețuire a noastră, nu e un simplu joc de orgolii, ci e în debateră dinamica vieții culturale românești. Dispariția unor reviste literare s-ar repercuta absolut nefast, în timp, asupra continuității, a tentativei de afirmare a valențelor literar-artistice din țară. Avem speranța că inasul guvernul se preocupă de cultură, urmînd a-i aloca cca. 800 de milioane de lei. Apoi, zilele acestea a avut loc o întrunire a Asociației Publicațiilor Culturale, care a reunit toți redactorii-șefi ai publicațiilor în cauză. Vom debata în continuare problemele cu care ne confrunăm și, evident, vom căuta soluții de a ieși din impas. Pînă la constituirea unor fundații culturale de prestigiu, a unor „sponsori” onorifici cu clarviziune, am putea rezista, cred eu — luați-o ca propunere! — de pe urma unor donații total dezinteresate din partea publicațiilor prospere, a cotidianelor și săptămînalelor în vogă. Ce-l drept, ar fi una din soluțiile extreme, dar, oricum, merită luată în considerație.

— Care ar fi proxima tentativă de anvergură a „Luceafărului”?

— Ele sint mai multe. Am să vi-o relev doar pe cea mai importantă după părerea noastră, mai aproape de concretizare și cu lungă bătaie în viitor. Reînnodînd firul unei nobile tradiții, putem face public faptul că deja, în strînsă colaborare cu Editura „Cartea Românească”, vom începe tipărirea (sub girul valoric al „Luceafărului”), a seriei de debuturi de altădată. Colecția „Luceafărul”, găzduită cu generozitate de cea mai importantă editură, are deja în atenție șase manuscrise predate, ale unor tineri debutanți, urmînd a fi puse la dispoziția cititorilor respectivele volume chiar în acest an. Și, din fericire, avem atitea valori încă nesemnate de critici...

CRISTIAN PAVEL

PROIECTE PENTRU 1991

FLORIN IARU: Ai, ai, ai, tovarășe Berlioz, dacă Anușca nu va vărsa uleiul și o komsomolistă de-a noastră nu ne va tăia capul, precum în romanul lui Bulgakov, sigur că anul 1991 va fi rodnic în realizări și succese. Sint doldoră de planuri, îmi vulește capul de perspective. Plănuiesc să înving în războiul Golfului, să eliberez Vilnius-ul și să salvez Riga. Mai am de gînd să desființez formalitățile vamale dintre România și Basarabia. Pe urmă, într-o frumoasă dimineață de mai, să-l provoc la duel pe Corneliu Vadim Tudor și, după victorie, să sărbătoresc evenimentul la palatul Cotroceni, spunîndu-i vreo două vorbulețe bine simțite, pentru liniștea noastră, președintelui. Că prea se face chinez, după vizita-i strălucită! Apoi, l-aș pensiona pe distinsul academician și l-aș preda primului-ministru cheile (nu ale orașului) unui a-

partament, pentru dragul lui partid. În iunie, la aniversară, aș cotozogi cîțiva din poliștii cei scrofuloși la datorie și aș pune plasturi pe gurile unor

vorbitori. Desigur, urmează cotrobăiala prin actele atîtor întreprinzători dubioși. Prin hîrtoagele atîtor partide și organizații-fantomă. Mă rog, prin toate gunoaiile.

Asta pentru prima jumătate a anului. După aia, aș reveni la uneltele mele. Aș termina cele două romane pe care le am în lucru, în pauză, firește, m-aș delecta cu redactarea a două-trei volume de poezii. Probabil că știți, poet encefalopat fiind și amator de cățelușe, aș putea face cîteva demonstrații publice de forță poetică și virilitate. Teatrul mă atrage și cred că aș putea obține, pînă în decembrie, cîteva reprezentații. Voi fi în tratative cu Romulus Vulpescu pentru versiunea franceză revăzută și adăugită.

Iată, pe scurt, anul meu 1991. Dar, cum sint un om rezonabil, știu că nu am nici o șansă. La sfîrșitul anului, voi fi fericit ca măcar să rămîn în viață și, dacă nu par prea pretențios, să mai fiu și liber!

Teatru la zi

Havel la puterea treia

„3 Havel“ trapează prin simplitate. Fidel textului și actorilor săi, regizorul găsește soluția cea mai directă, uneori brutală, de a descifra realitatea prin intermediul replicilor lui Havel. Ce altceva este până la urmă un spectacol decât o încercare mereu reluată de a dialoga cu cei aflați în sală. Lucian Giurcescu a făcut un spectacol politic, iar pentru a-și atinge scopul actorii trebuiau să joace foarte

Virginia Mircea și Șerban Ionescu

bine. Și vor juca în lumină albă, cu elemente de decor puține și doar câteva acorduri sonore, dar în schimb rolurile vor fi atent studiate și interpretate. Astfel pășim în universul celor trei comedii autobiografice ale lui Havel: „Audiență“, „Vernisaj“, „Protest“. Rîdem și nu prea. Teatru absurd, spun spectatorii din Occident, teatru rea-

list, spunem noi cei din Est.

Noi încă trăim în universul personajelor lui Havel. Intoxicația comunistă determină fiecare personaj să-și gîndească existența în raport cu sentimentul cel mai intens: teama. Prin tăcere se poate supraviețui. Se poate trăi chiar dacă ești mereu umilit, chiar dacă pentru a uita că nu ești decât un vierme disprețuit de cei pe care îi servești, agonizezi cu mintea îmbibată în alcool („Audiență“). Supraviețuiești și, dacă nu vezi ce se întîmplă în jur, mai prinzi și o delegație în Elveția de unde îți procuri băuturi fine și creveți nord-atlantici. Și cine te oprește să-ți faci acasă un refugiu plin de obiecte agresive care să te ajute să te simți și mai singur. Trăiești și în fiecare seară îți poți spune că ești fericit, deși știi bine că nu e așa. Dar vorbele pot fi rostite și atunci cînd sînt mincinoase („Vernisaj“). Supraviețuiești și, dacă ești ascultător, ți se oferă și accesul la putere. Poți apărea din cînd în cînd la televizor să spui cuvinte gîndite de alții și să zîmbești frumos și umil. Dar ai vilă și grădină cu flori, iar pentru lășitatea de zi cu zi poți inventa nenumărate justificări. Mintea poate fabrica scuze, cine o oprește?! („Protest“).

Dar dacă vorbești, dacă-i înfrunți pe cei aflați la putere, atunci și se deschid larg porțile închisorii politice. Cei din jur te vor urî pentru că nu le semeni și fiecare cuvînt al tău îi va face să le fie frică. Nu te vor disprețui, dar te vor jigni și vor încerca permanent să te vindece de firca ta rebelă. Vei fi sărac,

Ion Lucian

nu vei avea nimic decât cauza ta și vei fi urmărit, urmărit, urmărit.

Havel nu a fost un dramaturg dizident al Cehoslovaciei, ci al întregii Europe de Est. Am așteptat premiera lui Lucian Giurcescu să vadă dacă va propune cu adevărat ceva nou. Și a adus acel profesionalism care nu are nevoie de fard. Și ne-a demonstrat că de buni pot fi actorii Teatrului de Comedie: Vladimir Găitan, Cornel Vulpe, Ion Lucian, Virginia Mirea, Șerban Ionescu. Vorbeam despre fidelitatea regizorului față de text; există totuși o excepție. În piesa lui Havel nu apare personajul ocult al puterii, dar el va fi în spectacol. Este un pitic, iar intrarea lui în scena finală este șocantă și teatrală. Personajele lui Havel există în jurul nostru și le putem boteza cu numele contemporanilor noștri, dar să nu uităm că uneori sîntem la teatru.

AURELIA BORIGA

Atenție — material sexy

„De care țife are fetițele alea, acolo, de-alea negricioase, sau de-alea rele?!... „Ce-ai văzut acum, faci acasă!“... „Ți-ar place, morții mă-tii, că cînd am vrut și eu așa, pe la spate, mi-ai zis că... Io-te, ia, toantă: vezi că se poate?! Și ce dacă sînt prea înalt...!“ Sînt numai cîteva dintre replicile auzite în fața cinematografului LUCEAFARUL, unde „s-a băgat“ filmul polonez „Porno“ (în versiune românească, și nu știm de ce: „Nu vreau Porno“!).

Am ajuns, așadar, să o vedem și pe asta: într-o țară în care înalte oficialități afirmă în fața Europei că la minieră n-au fost violenți oameni, ci numai obiecte; într-o țară care își trimite peste hotare o delegație prezidențială într-un avion militar de desant-parășutiști; într-o țară în care — vorba unui ziar — „cea mai rece și mai rece dintre ape este apa caldă“ — totul este posibil. Vedem, prin urmare, contra plată și neîngrădiți de nimeni, un film despre SEX, super-decoltat „by color“, în care trupurile (superbe!) ale junelor goale se mișcă, practic, într-un singur decor: patul.

S-au spart geamurile cinematografului, biletul de intrare a atins suma de 100 lei „la negru“ (0,5 dolari!), s-au furat poze de reclamă; patrula de tineri polițai, imberbi, intră gratis în sală „pentru a menține ordinea“ — intră albaștri de frig, precum uniformă — și ies îmbujorați de emoție, evitînd să mai privească spre sexul slab din motive numai de ei știute... Lume — lume!

După ani și ani de pauză, după ani și ani în care ecranele noastre au fost schilodite de cenzura „morală“ impusă de cea mai imorală pereche din lume — după ce cenzura aplicată de ea și acoliții ei, acea veritabilă „centură de castitate“ a fost aplicată pînă și pe gură, nu numai unde-și avușese locul în Evul Mediu! — mulțimea dă buz-

na, iată, filmul fiind programat, rapid, la încă două cinematografe de mare capacitate.

Violența, drogul și sexul au fost — de-a lungul ultimelor decenii — apanajul lumii occidentale, deci ale capitalismului în putrefacție. Presa și mijloacele mass-media ne-au împuiat capul cu aceste trei noțiuni, fără de care democrația occidentală nu poate trăi și care reprezintă, repetăm, tripla boală ce o va duce la prăbușire internă. N-au dus-o...

Dimpotrivă, se pare că spre democrația asta tindem și noi acum, ba încă din toate puterile și — de ce nu?! — sîntem chiar capabili să o impunem: violență, slavă Domnului, am demonstrat că posedăm și încă din prea plin; cu drogurile sîntem abia la început, ne-au luat-o copiii înainte cu „aurolacul“, etc. Mai rămăsese filmul despre SEX — iată că-l avem și pe asta! Am intrat așadar în Europa — via Polonia — prin cinematografie. Așteptăm cu nerăbdare

Imaginea nu e din film, e din București. (Fotografia de Silvia Stan).

producțiile autohtone de gen, cu speranța că ele nu vor fi sub baremul prezentat de foștii noștri frați întru socialism, ci măcar cu cîteva grade „peste“ (măcar în ceea ce privește „pozițiile“ în care „acționează“ partenerii amorului mai mult sau mai puțin liber!).

Una peste alta, „PORNO“ este un nume agreeabil și mai ales pentru toate vîrstele (începînd cu cea a inițierii și sfîrșind cu cea a regretului neputinței). El se înscrie în zona nu a filmului propriu-zis, ci în cea a divertismentului — în cazul de față fiind și benefic, din cîteva puncte de vedere. În primul rînd, ca inițiere sexuală (actul în sine, dintre doi oameni, poate fi înfinit de curat și frumos — și nu neapărat animalic, violent sau promiscuu). În al doilea, ca igienă trupească (întotdeauna texte sau imagini maculate „pefuris“ au dus la perversiuni dramatice!). În al treilea: ca antidot împotriva mizerabilelor benzi video comercializate pe ascuns și pe scară largă, pervertind profund gustul adolescenților, murdărind însăși actul suprem al iubirii, în sine; controlat de către stat, de către instituții specializate, „impactul Sexy“ devine o școală ca oricare alta, scutind viitorul copiilor noștri de posibile tragedii psihice greu de vindecate.

Nu, VREAU Porno — în sensul acestui film. Plin de tinerețe și, pe alocuri, de un umor irezistibil; realizat cu degajare, fără false fașoane, venind în întîmpinarea tuturor celor care au fost pînă acum lipsiți de astfel de „privilegii“ — lipsiți, tocmai de către cei puțini, obișnuiți cu oribile orgii colective consumate prin diverse „cabane“ de vinătoare, sau în urma unor consfătuiri de lucru, și pentru care sexul — în varianta sa puritanist-socialistă — nu a reprezentat nimic altceva decât o „variare“ între doi mici, o friptură și un pahar cu whisky... sta-le-ar varierea în gît, de-a pururi.

HORIA PATRĂSCU

Grafitti

Omul din borcan

Ninge fastuos peste București abia ieșii din tulburatul Ianuar și zăpada ne acoperă blind. Acum chiar că nu se mai vede nimic. De auzit se mai aude cîte ceva: războiul din Golf, de pildă. Cum merge el? Merge. Conul Leonida nu-și ascunde satisfacția că ostilitățile se petrec undeva, departe, nu la Ruse, să zicem, ori — Doamne apără! — la Debrețin. Numărul combatanților desfide tot ce știa domnia-sa despre marile înclăstări. Cel al victimelor, nu. Dulci comunicate de presă ale „ambelor“ paispece tabere țin să ne facă să credem că bombardierele colosale, transatlanticele, rachetele, toate armele secrete sînt ridiculizate de vinjoșenia oștenilor. Ar fi căzut vreo 200 de avioane, oameni numai vreo 11. Vom afla mai tirziu ce și cum, mai ales dacă se va dovedi că totul nu e decât o operetă, o manipulațiune infernală, un pamplezîr.

Că au mai fost cazuri. Sînt multe luni de zile de cînd prea-bunul Leonida of București ocolește locurile fierbinți „unde se bate războiul“ autohton și înarmat cu plasele lui gigante s-a întors la ale lui, la piețe. O uimește pe Efimița, cu cele mai bizare agnisieli: cartofi polonezi, carne olandeză, ouă basarabenești, la care adaugă și cîte o ridiche națională. Odată s-a improvizat și cu o cutie (goală) de Coca-Cola. De vechi s-a lăsat (penzie mică), tabacioc niet, de rest ce să mai vorbim și singura bucurie a bătrînului e să dibuie cit mai multe jurnale. Le citește cu mare fereală, acasă, fiindu-i frică să nu-l prindă Efimița cu ele: le vede prețurile tot mai pipărite și vede, ar vedea, sutele de poze cu femei goale (Sodoma și Gomora!) tipărite pînă și la rubricile de filatelle. Leonida se uimește, se lasă furat de vise și, mai ales, se sperie de scrisa întunecată a presei celei noi din care răzbat cele mai înfricoșătoare accente, foc și pucioasă, iadul, sfîrșitul lumii, nu altceva: Golful e un mic copil față cu dezastrele preconizate de indeobște junii jurnaliști.

S-a isprăvit cu noi; nu ne vrea binele turcu', nu ne vrea Strasbourg, Bush ne pune pe coji de nucă, trecutul ce l-am trăit s-ar zice că n-a fost al nostru (Burebista manipulat?), de viitor nici pomeneală, iar prezentul... iar frig, iar minciuni, iar Saddam de soia?

Dar noi îl avem pe el, zice Conul Leonida. Care el? bărbatul acela (Trucan, sau cam așa ceva) împlinit la trup și la minte, oaspe neașteptat în fapt de seară care ne vorbește din borcanul televizorului. Plăcut la chip, surizător (și e mare curaj să mai surizi după...) omul are un cap de boxer antic ce n-a știut de prieteni și briantine, inspirînd forță și maximă dignitate. Stie tot. „Rade“ tot (iertare de vorbă proastă), biciuie, sfîchiuie, arde, pîrleşte, blasfemiează cu voce cumpănită, de o blajînată și cumsecădenie fără egal, anunță primejdii, denunță comploturi și te înfricoșează chiar dacă te știi curat la suflet.

Leonida simte că are de-a face cu un om „mare“, care le zice dom'le, om dur sută la sută de-i merge mintea cu avionul, oț (cîrier pus pe bigidiuri cum se zice în cronici), mai-mare oarecînd la cooperativa mestesugărească „Avîntul ghilotinei“, personaj cu biografie zvînlăiată plimbăta gales pe ruta Los Angeles — Dămăroaia via Ircuț, ș.a.m.d. Domnul cel Singur Împotriva Tuturor interesează și intrigă, stîrnește, paradoxal, iritarea cu jovialitatea sa studiată, pare de neliștit în viața noastră mai ales cînd nu e complet inutil și nu e de mirare că Leonida îl privește cu interes admirativ („asta e dat...“) dar și cu veche, strămăscă spaimă.

Omul (nostru?) e mereu în față. Dacă noi nu-l vrem, el ne vrea. Îl rugăm să ne închidă ușile pe dina-ară și el ne intră în case pe sîrmă: marele Trucan pe micul ecran. Nu cred că-i datorăm ceva — e omul care nu poate construi, străin de reala creație obștească — dar dacă trebuie, sîntem gata să-i dăm, în continuare, haraci... Știi care e osebirea între Pico della Mirandola și noul Petrache Lupu? Primul știa totul și ceva pe deasupra, al doilea știe totul și ceva pe dedesubt.

GHEORGHE TOMOZEI

Cursa cu obstacole

Un drum impracticabil

Sîntem deci în anticamera Europei. Țăril noastre i-a fost acordat la Strassbourg statutul de invitat special.

Dar iată, bucuria succesului este umbrită de o tentativă nechezuită, în flagrantă contradicție cu spiritul european. Conducerea televiziunii române, la numai trei zile după „duelul“ palpitant al premierului român, care asigură comunitatea europeană că drepturile minorităților politice și etnice din România sînt respectate și situația lor se va îmbunătăți continuu, hotărăște restructurarea programelor sale, reducerea timpului de emisie și eliminarea totală a unora dintre emisiuni.

Reducerea timpului afectat emisiunilor maghiară și germană și înjumătățirea lor prin distribuirea pe canalele I și II este o gravă eroare politică, o măsură samavolnică ce subminează deschiderea democratică enunțată de forurile cele mai competente.

Această măsură a fost precedată de atacuri în presa oficială și extremistă, mai ales împotriva emisiunii maghiare. S-au auzit voci, atît în Camera deputaților, cît și în Senat, invinuin realizatorii de instigare, de calomniere a culturii române, de naționalism, de dezinformare, de subminare a orînduirii de stat, unii cerînd, spre stupefarea opiniei publice, desființarea emisiunilor în limba maghiară. Această campanie nefondată a avut un efect contrar așteptărilor. Tot mai mulți telespectatori români urmăreau reportajele, anchetele, mesele rotunde, filmele titrate în limba română, asigurînd astfel, celor care nu cunosc limba maghiară, contactul cu problemele minorității maghiare, aflînd lucruri necunoscute din trecutul și prezentul acestei minorități, ca și despre problemele de care sînt preocupate diferitele grupuri socio-profesionale ale maghiarilor din România.

Programul II al televiziunii, care, după concepția conducerei acestei instituții, va găzdui jumătate din emisiunea în limba maghiară este recepționat pe un teritoriu geografic restrîns. Deci, telespectatorii din județele Harghita, Mureș, Cluj, Bihor, Satu Mare, Baia Mare, Maramureș, unde trăiesc alături de români și maghiari și germani, și unde suspiciunea și tensiunile interetnice sînt mai pronunțate decât în restul țării, nu vor beneficia de acest dialog televizat.

BALOGH JOZSEF

Israelul și războiul din Golf

De-adevăratelea, lui Saddam puțin îi păsa și îi pasă de palestinieni și de problema palestiniană. Pe el l-a interesat să pună mina pe bogățiile Kuweitului și să-și întărească forța militară și poziția lui la cîrma Irakului și în lumea arabă. De problema palestiniană s-a agățat în chip demagogic, spre a o folosi ca perdea de fum pentru acțiunile lui ori, poate, ca monedă de schimb în eventualitatea că s-ar fi ajuns la tratative. Agitînd lozinca războiului sfînt, micul caporal de la Bagdad a crezut că ar putea să-i facă pe arabii toți să intre în cort și să închidă ochii la dispariția unui stat de pe harta politică a lumii. Dar manevra n-a reușit, unele state arabe s-au alăturat coaliției antiirakiene. Și atunci Hussein a trecut la punerea în practică a unei alte manevre — atragerea Israelului în războiul din Golf. În acest scop, Saddam a recurs la tot felul de provocări, cele mai grave fiind bombardarea cu rachete a unor localități din Israel. Calculul era că în momentul în care ostilitățile între Israel și Irak ar fi început, toți arabii, oripilați de faptul că Israelul face să curgă sîntul singe nevinovat arăbesc, s-ar fi alăturat Irakului. Războiul pentru eliberarea Kuweitului s-ar fi transformat într-un război arabo-israelian.

Din punctul de vedere al Israelului, acest lucru trebuia neapărat evitat. Și la fel din punctul de vedere al americanilor. Pe de altă parte, nu se putea adopta oficial o atitudine pasivă, adică nu se putea ca Tel Avivul să dea asigurări că orice s-ar întîmpla, el nu va reacționa. Dimpotrivă, era necesar ca Israelul să declare sus și tare că în cazul cînd va fi atacat, va riposta cu hotărîre, aceasta pentru a descuraja pe Saddam să atace. Dar Saddam a atacat și Tel Avivul a fost pus într-o situație foarte delicată. Pînă acum Israelul a rezistat eroic tentații de a răspunde, de a intra în război, dar este foarte greu de pronosticat ce se va întîmpla de aici înainte, mai ales dacă, după cum se afirmă în ultimul timp, va începe cît de curînd debarcarea, dacă deci vor intra în acțiune forțele aliate terestre.

În acest cadru, se pune problema relației de ansamblu între Israel și războiul din Golf. După cum se știe, n-au lipsit nici afirmațiile că în declanșarea acestui război Israelul a avut un rol important, că, de fapt, Statelor Unite și Israelului războiul le convine, mai mult, că l-au și provocat, prin o mulțime de manevre abile, pentru a trage de pe urma lui tot felul de foloase (economice-financiare, militare, politice). Între altele, Israelul ar miza pe faptul că, în condițiile înfrîngerii — previzibile — a Irakului, va putea să-și prelungească pentru încă un număr de ani prezența în teritoriile ocupate.

Desigur, speculații se pot face multe. Însă ceea ce nu poate fi ocolit, ceea ce apare de domeniul evidenței este că un stat legal constituit, Israelul, recunoscut de comunitatea internațională, membru al Organizației Națiunilor Unite, luptă din greu, încă de la întemeierea sa, pentru supraviețuire. Esența conflictului arabo-israelian constă tocmai în ciocnirea dintre tendința arabilor de a desființa o țară și încăpăținarea acestei țări de a exista. Că în această ciocnire dreptatea este de partea Israelului știe o lume. Că Israelul, luptînd ca să existe, și-a câștigat o largă simpatie pe mapamond, este iarăși bine cunoscut. Dar calculul politic, de a se avea bine cu arabii, pe care și l-au făcut și pe care și-l fac și în prezent cele mai multe dintre guvernele de pe glob a făcut ca sprijinul politic acordat Israelului să nu fie pe măsura dreptății acestei țări. Se va face oare punerea de acord de acum înainte?

ION D. GOIA

Piața Universității din Siberia

Novosibirsk, oraș modern cu bulevarde largi, metrou, cu o intelectualitate într-o căutare febrilă a căilor de ieșire spre democrație.

Am pornit spre Siberia din sinul Manei Tari România, la prima întîlnire cu românii deportați din Bucovina de Nord și Basarabia. Abia sosit în oraș mă trezesc în mijlocul unei mulțimi. Cuvintele oratorilor cădeau precum o ploaie peste un pămînt răvășit de secetă. Dintr-o dată mi s-a părut că nu sînt la peste zece mii de kilometri de Piața Universității din București. Ulușit, mă desprind din mulțime pentru a citi o lozinca pe o pinză de 7-8 metri, încercînd astfel să aflu cine a organizat această manifestație. Cîtînd mi-am dat seama că am pătruns în Piața Universității din București, în zona liberă de neocomunism. Am anunțat organizații din ce țară am sosit. O bucurie fără margini le-a străluminat fețele. Vestea Revoluției Române ajunsese în Siberia înaintea mea. Mi-au oferit dintr-o dată posibilitatea de a mă adresa poporului adunat și am strigat: „Am venit după voi, deportați români, după voi, sclavi ai secolului XX. Mama Taru vă așteaptă!”

Pe culoarele deschise de mulțime s-au îndreptat spre tribună cîțiva dintre conaționalii noștri.

În grupul format apare un individ care insistă să recunoască în mod public că rușii din Siberia pot veni să se stabilească definitiv la Chișinău. Individul era suspect și agresiv. L-am rugat să-mi răspundă dumnealui, mie, la o întrebare: „Românii, cei peste jumătate de milion care trăiesc în Siberia și în alte zone ale U.R.S.S., unde se vor întoarce dacă locul lor va fi ocupat de ruși?” L-am mai întrebant: „Cine v-a autorizat să propăgandați pentru colonizarea Republicii Moldova?” Mi-a suierat printre dinți amercen: „...gladun...”

Abia la întoarcerea în Basarabia am înțeles ce rol avea acel individ — se pusese la cale sfîșierea integrității teritoriale a Republicii Moldova prin constituirea unei așa-numite republici pentru minoritari ruși, blocîndu-se pentru o perioadă orice vizită a celor deportați în Basarabia.

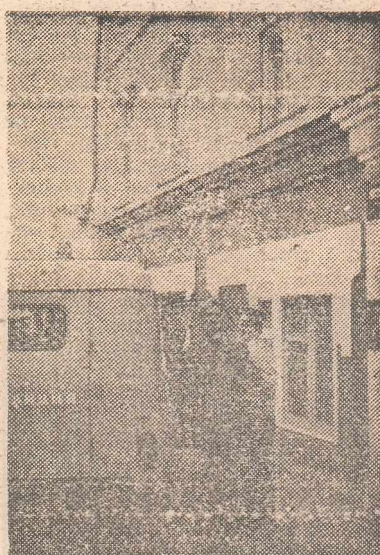
Am povestit organizatorilor zonei libere de comunism despre activitatea suspectă antiromânească pe care am constatat-o. Mi-au răspuns, fără ezitare, că rușii din Basarabia și-au părăsit propria țară, Rusia, și nu reprezintă poporul rus. Sînt niște colonizatori cu obiceiuri coloniale. Ne-am îmbrățișat în fața tuturor. Am înțeles că poporul rus are destui fii care militază pentru abolirea urmărilor tratatului Ribbentrop-Molotov, pentru retragerea U.R.S.S. din Bucovina de Nord și din Basarabia.

Marian Munteanu la Novosibirsk

Saci de dormit, semn că teritoriul este păzit zi și noapte. Căutam unde sînt greviștii foamei, nu se putea să nu-i găsim. Intelectualitatea unui popor nu are decît mijloace prin excelență pasnice de luptă — greva foamei, cuvîntul pentru deșteptarea propriului popor din somn.

Ceea ce căutam, am găsit. Greviștii foamei — Volodenco, Soloshti, Sadovschi, Uciaican, Koleshev și Hrenco. Luptau, prin infometare, împotriva abuzurilor unei puteri, cereau eliberarea din închisoare a unui tînăr care era reținut de 9 luni, cereau judecarea publică, în fața mass-mediei, precum și probele vinovăției acestuia. Învățăm de la siberieni — și ni trebuia să cerem același lucru pentru Marian Munteanu.

Mi s-a părut că unul din tinerii pentru care colegii declaraseră

A. Horencu între milițieni seamănă cu Marian Munteanu între polițiști

grevă foamei seamănă cu Marian Munteanu. Dacă românul din Piața Universității ar avea nevoie de o dublură, nu numai spirituală, ci și fizică, îl anunțăm că are una perfectă la Novosibirsk. Nu știu, nu am văzut nici o fotografie a arestării lui Marian Munteanu, dar cititorii pot privi pe cea a tîrului Alexandru Horencu, care a fost condamnat pentru că a organizat un mare miting neautorizat, lăta-l, în timpul arestării, în drum spre KGB.

Diferența dintre Piața Universității și zona liberă de comunism din Novosibirsk constă în faptul că în Novosibirsk, în sprijinul grevei foamei, au venit muncitorii, declanșînd greve de solidaritate la Uzina electrică, la uzina I.B.I., la Autocombinatul nr. 1, în secțiile uzinelor CIBELIMAS și în Uzina textilă.

Arestările nu au fost uitate nici o clipă de tinerii orașului Novosibirsk. S-au format pichete pentru eliberarea celor arestați. Pichetul comitetului regional pentru eliberarea lui Saburov — mașina poliției întîlnind pichetul pentru eliberarea lui Saburov.

Am remarcat faptul că demonstrația împotriva comunismului se mobilizase sub lozinca sefului propriei lor republici, Boris Elțin: „Totul depinde numai de dv. — Goniți-i pe acești intruși”. O altă lozinca ce mobiliza mulțimea era „Muncitori, treziți-vă!”

Ca și la noi, reprezentanții zonei libere de comunism au solicitat organizarea unei mese rotunde între organele puterii și ale opoziției politice.

GHEORGHE GAVRILĂ COPIL

Noi de-atrîna nu p. ceam / Nu plecăm acasă!

În momentul de față, Chișinăul este un oraș mare și sărac. Cît privește fizionomia lui, în foarte puține locuri se poate semna cîte ceva care să-l diferențieze, să-l dea personalitate. În totului tot, capitala Moldovei seamănă cu un imens cartier moscovit, cu deosebirea că un mare număr de firme sînt scrise cu litere latine. Sînt multe de spus despre Chișinău și Basarabia văzute la fața locului și voi căuta să le spun în mai multe articole. Acum, mă voi referi doar la populația rusească de acolo (așa-numiții „rusofoni”).

Nu trebuie să-l cauți, dai de el ori-cum, și de fiecare dată constăți tenacitatea cu care vor să-și afirme prezența, existența, poziția, concepția, situația de emigrare, de reprezentanți privilegiați și protejați ai stăpînirii celei mari de la Moscova. Ei au venit acolo cu misiuni precise, de a rusifica Basarabia și de a o ține bine în mînă și în friu, de a o ține sub ascultare, de a o exploata în folosul Kremlinului, și nu le vine rusofonilor a crede deloc, și nu vor să conceapă, să admită, să se împace cu ideea că vremurile s-au schimbat și că ei trebuie, pentru a supraviețui, să se accepte alt statut — acela de populație, de comunitate minoritară. La hotel, responsabil de etaj este rusoaică, și în această postură este televizorul din salon exclusiv pe Moscova, și astfel în cele 7 zile cît am stat acolo n-am auzit la acest televizor absolut nici o vorbă în limba populației autohtone majoritare. La cantina hotelului, șefa

de sală este tot rusoaică, și de pe această poziție, le face pe toate subalternele ei, moldovence, să vorbească tot timpul rusește, așa că nici aici nu auzi limba băștinașilor. La magazinul de difuzare a presei de lingă hotel vinzătoare este (ați ghicit!) rusoaică. Cer ziare vorbind românește. Se face că nu înțelege. Îi spun atunci pe rusește: „Aș vrea să cumpăr ziare în limba română”. Se uită la mine ne-

Elvetiei, actuala Austrie, Ungaria și altele. Era un imperiu interesant, mare, multilingv. Probabil că diriguitorii lui erau convinși că acest imperiu a unit popoarele pentru vecie. Dar imperiul s-a dezmembrat. Probabil că și atunci, în clipa prăbușirii, în acel imperiu existau oameni care strigau isteric: „Încotro ați luat-o? Stați pe loc! Gîndiți-vă că doar ne-am constituit istoricește alît de bine!...”

Drama migrației nenaturale

maipomenit de urît și... face politică. „Nu avem ziare în limba română, avem doar ziare în limba moldovenească, tipărite în litere latine!”. Exemple de acestea te întîmpină la tot pasul.

Desigur, tuturor „rusofonilor” tenaci din Chișinău și din toată Basarabia aș putea să le arăt chiar eu de ce iluzia că vor putea păstra imperiul sovietic și că în el ei, rusofonii, vor fi pururea în fruntea bucatelor este deșartă. Prefer însă s-o facă un rus, unul de-al lor, adică. În acest scop, dau mai jos fragmente dintr-un articol publicat de Alexandru Ivanov, în ziarul „Knjinoe Obozrenie”.

„Din componența «Sfîntului Imperiu Roman» au făcut parte Italia de Nord și Italia de Sud (împreună cu Roma), Cehia, Burgundia, Olanda, teritoriile

Însă, după cum istoricește s-a constituit, tot istoricește s-a și prăbușit. Întotdeauna și oriunde au existat indivizi care se împotrivesc mersului istoriei. Dar... Fosta Uniune Sovietică se dezmembrează chiar sub ochii noștri. Pentru un anumit timp, integritatea imperiului poate fi asigurată cu ajutorul forței. Dar mersul istoriei este implacabil. Și noi, sovieticii, am putea încerca să mai ținem istoria în loc măcar, pentru puțin timp, stringînd pumnii și adunîndu-ne toate forțele. Dar cum, să vărsăm din nou sînge? Unora li se mai năzare încă faptul că am fi un stat mareț. Nu mai sîntem nici «stat», și cu atît mai puțin «mareț». Despre ce fel de mareție poate fi vorba dacă trăim cerșind, mulțumindu-ne cu ce ni se dă? Iar în unele capete mai sfîrșite ambițiile ca

și băutura spumantă în stomacuri. Risul de pe lume. Desigur, problema populației rusofone nu e simplă. Da, aici vom avea multe drame. Dar, în destrămarea imperiilor fără asta nu se poate. Există migrație naturală și migrație nenaturală, artificială. Ultimul fel de migrație este o invenție pur sovietică. E vorba de strămutările nechibzuite și iresponsabile de milioane de oameni făcute din dispoziția departamentelor noastre imbecile, iresponsabile. După părerea mea, aceste prejudicii enorme trebuie să fie recuperate din patrimoniul PCUS, organizatorul și inspiratorul tuturor nenorocirilor noastre. Spre deosebire de aceasta, migrația naturală, chiar cînd e vorba de emigrarea datorită nevoilor, e un fenomen obișnuit, întîlnit pretutîndeni. Oamenii trăiesc respectînd legile țării în care se află. Ei stăpînesc și folosesc limba țării care i-a primit — altfel nici că se poate — și își păstrează și limba maternă. În aceste condiții, ei nu sînt supuși discriminărilor. Acum, în URSS unli și-au amintit chiar și de imperiul rus, de lozinca «țară unitară și indivizibilă». Eu sînt însă convins că și în cazul că ar fi monarhie, imperiul tot s-ar prăbuși. E un proces istoric și n-ai ce-i face!”

Rusofonii din diferite republici sovietice, inclusiv cei din Basarabia, trăiesc, firește, o dramă, drama migrației nenaturale. Dar se pot salva dacă înțeleg mersul istoriei și se încadrează acestui mers.

ION D. GOIA

Războiul pe două fronturi

Un om aștepta în umbră: Gregor Strasser, marele rival de partid al lui Hitler. O muncă de subteran făcea să reapară aceeași constelație ca în toamna și iarna lui 1932, atunci când dezmembrarea partidului părea iminentă: într-adevăr, generalul von Schleicher concepușe planul de constituire a unor sindicate muncitorești unite cu aripa socializantă a nazismului, evident el urmînd să fie șeful mișcării, apoi al guvernului. Această soluție, prematură în 1932, rău văzută atunci de sindicatele din industrie, se impunea acum în viziunea marilor șefi ai armatei drept singurul mod de a pune capăt dezordinilor generate de primele 18 luni ale regimului actual. Hitler însuși nu putea ridica nici un fel de opreliște împotriva demagogiei trupelor S.A. și a masei, decît o constituție definitivă, acceptată și susținută de Reichswehr.

În fața acestei sugestii presante a militarilor, am revăzut în toamna și în iarna lui 1934, tot ceea ce văzusem cu doi ani mai înainte: josnicia și lăcomia funcționarilor național-socialiști, căutîndu-și în grabă acoperiri și refugii diverse, în timp ce în micul cerc de colaboratori imediați se înmulțeau declarațiile de fidelitate și loialitate.

Gregor Strasser era mult mai popular decît însuși Hitler. Am luat parte la ultima înfrîngere a conducătorilor înainte de luarea puterii. Era la Weimar, în toamna lui 1932. La această înfrîngere, Strasser a fost pe locul întâi, Hitler rămăsese la el, la Obersalzberg, într-o reclusiune pesimistă și morocănoasă. Se ajunsese la momentul critic. Iar Strasser aștepta foarte liniștit. Cu calm și încredere, a știut să respingă sentimentul că partidul se află pe cale de dizolvare. El ținea cîrma. Practic, Hitler abdicase.

Două erau soluțiile pentru Hitler. Pe de o parte Roehm cu extremiștii săi, pe de altă parte, în spate, figura detestată a rivalului său Strasser, în dizgrație deocamdată, dar așteptînd momentul potrivit.

Hitler știa că dacă se hotăra pentru soluția Roehm, atunci armata l-ar recuperat pe Strasser și ar fi dizolvat partidul. Strasser, cel care vorbise despre pasiunea anticapitalistă a poporului german, va reveni la putere. Ar stabili o nouă ordine în Germania cu sprijinul mediilor conservatoare și liberale, dar oferindu-le puntea de unire cu masele muncitorești și mediile socialiste. Rolurile erau inversate...

Hitler s-a decis. Hotărîrea a fost determinată de ură și gelozie. Și a urmat lovitura de trăsnet din 30 iunie. Nu i-a lovit numai pe revoluționarii de stînga. L-a nimicit și pe generalul

von Schleicher. Dar și pe Gregor Strasser.

Peste tot, cadavre!

Se poate ca tragedia singeroasă din 30 iunie să nu fi făcut decît să prevină un mai cumplit masacru. Există, de altfel, un plan diabolic de asasinare a lui Hitler și de trecere a „responsabilității atentatului” pe seama burgheziei. Atunci ar fi fost, cum se spune în Germania, semnul unei adevărate „nopti a cuțitelor lungi”.

Că Roehm a complotat într-adevăr împotriva lui Hitler sau numai a jucat acest lucru, fără multă convingere, în ideea unei a doua revoluții, este un fapt care, acum, are destul de puțină importanță. Ceea ce este cel mai interesant, este să vedem cum renaște tragedia lui Wallenstein, transpusă într-un mediu de gangsteri germani. Căci, într-adevăr, un aer de adevărată tragedie planează asupra tulburii nopți din 30 iunie, atunci cînd mai mult de o mie de membri ai partidului au fost împușcați fără nici un fel de judecată prealabilă, iar alte victime inocente au fost și ele pur și simplu asasinat.

Justificările date mai apoi de Hitler în fața Reichstag-ului pentru a legitima actul său de justiție sumară, dau la iveală o falsitate și o josnicie insuportabile, atît pentru fondul problemei cît și în detalii. „Dintr-o singură lovitură, Hitler puse la pămînt opoziția în toată Germania, dar crease și o rană care de atunci n-a încetat să sutureze și să invenineze corpul națiunii... Se spunea că — dar oare ce nu se povestea atunci — nervii l-ar fi lăsat și totul s-ar fi petrecut fără știrea sa, necunoscînd în mod exact destul de mult timp detaliile acelei oribile nopți, ampbarea reală a execuțiilor...”

Îmi aduceam aminte de toate aceste zvonuri în timp ce Hitler se plimba în lungul și-n latul camerei. „M-am angajat pe un drum strict legal și nimic nu mă va întoarce. Toate obiecțiile care mi-au fost aduse, toate greutățile care se ridică încă în fața noastră le-am prevăzut înaintea tuturor acestor pesimiști care mă plictisesc acum, le-am prevăzut și le-am luat în considerare. Nu m-a surprins nimic din ce s-a întîmplat mai apoi. Cu aceeași certitudine absolută voi realiza și scopul uriaș al revoluției noastre. Nu am nevoie nici de consilieri, nici de cenzori, nici de acei apostoli care ar fi vrut să facă din lipsa lor de disciplină legea dezvoltării noastre, nici de aceia care găsesc o nebulă plăcere în a enumera pe degeat motivele viitoare noastre prăbușiri și care exagerează toate dificultățile inerente începutului unei mari acțiuni. Ca și

cum acești idioți n-ar înțelege că e mai bine pentru ei să se înarmeze și să se pregătească pentru o luptă grea, concentrîndu-se asupra șanselor pe care le avem și nu asupra aspectelor negative ale imensei noastre munci. Oare nu știu mai bine decît ei că încă nu avem puterea? Dar voința mea este cea care va decide. Voi nimici pe oricine nu-mi va asculta ordinele. Nu voi aștepta ca rebeliunea să devină publică și cunoscută de toată lumea. Voi acționa la cea mai mică bănuială de nesubordonare. Voi fi necruțător cu dușmanii mei și nimic nu mă va opri”.

Hitler a mai perorat cîteva clipe pe această temă a puterii absolute. Apoi s-a înduioșat asupra propriei sale persoane. „La cinci minute înainte de moartea bătrînului mareșal, bandițiiăștia îmi aruncă în față tot felul de obstacole, în momentul în care este atît de important să se știe cine va fi viitorul președinte al Reich-ului, eu sau cineva din camarila reacționară. Doar pentru prostia lor, oameniiăștia merită să fie împușcați. Nu le-am repetat de atîtea ori că doar unitatea compactă și strînsă a partidului nostru poate asigura succesul asaltului pe care-l plănuim? La zid cu toți cei care-și permit să iasă acum din rînd! De zeci, sute de ori i-am rugat să mă asculte. Și acum a venit clipa cea mai primejdioasă, iar eu trebuie oare să aud de la reacționari că nu știu să impună ordinea și disciplina în propria mea trupă? Că partidul meu este un focar de revoltă, mai rău decît comunismul? ...Ei cred că am ajuns la capătul puterilor. Se înșală. Nu mă cunosc. Pentru că vin de jos, fiindcă, cum spun ei, am ieșit din „noroiul poporului”, pentru că n-am primit educația necesară, pentru că am un comportament și metode ce nu intră în capetele lor seci. Ah! dacă aș fi fost unul de-al lor, acum eram mare! Dar n-am nevoie ca ei să-mi certifice valoarea și capacitatea. Deja indisciplin trupelor mele S.A. m-a făcut să pierd multe atuuri. Dar mai am și altele în

mină. Știu cum să mă scap dacă lucrurile vor merge prost.

Planul acestor domni nu va reuși. Nu vor putea să treacă peste mine cînd se va discuta succesiunea Mareșalului. Să încerce să desemneze un șef provizoriu al statului, aruncîndu-mi în față unul dintre oamenii lor de paie! Pentru asta le trebuie acordul meu și eu nu-l voi da. Poporul nu mai vrea monarhia Hohenzollern. Numai eu aș putea convinge masele populare. Numai eu i-aș putea convinge că monarhia este necesară. Dar n-o voi face. N-au nici cea mai mică imagine asupra realității, sînt niște ariviști neputincioși cu suflute de birocrati și de plutonieri majori! Ați văzut cum tremură și se umilesc în fața mea? Le-am strîcat combinațiile. Cred că nu voi îndrăzni, că sînt un laș. Mă credeau deja prins în plasa lor. Credeau că sînt instrumentul lor... Iar acum, dacă voi chema poporul, el mă va urma. Dacă voi chema partidul, el va reacționa ca un singur om.

Cea de-a doua revoluție

Previziunile lui Hitler s-au dovedit juste. Marea lovitură i-a reușit. I-a urmat lui Hindenburg... Își atinsese scopul. Cea de-a doua revoluție era amînată; devenise stăpînul Germaniei și puterea lui creștea pe zi ce trece.

„Socialismul meu este altceva decît marxismul. Socialismul meu nu înseamnă lupta de clasă, ci ordine. Cine-și închipuie socialismul ca pe o revoltă și demagogie a maselor, acela nu este un național-socialist. Revoluția înseamnă o muncă grea. Masele nu vād decît etapele parcurse. Dar nu cunosc, și nici nu trebuie s-o facă, ce cantitate uriașă de muncă trebuie depusă înaintea unui nou salt spre viitor. Revoluția nu este încheiată, ea nu poate fi niciodată încheiată. Noi sîntem mișcarea, noi sîntem revoluția permanentă. N-o vom lăsa să se anchi-lozeze și să se oprească. Ceea ce am făcut de curînd rămîne de neînțeles pentru mulți. Dar succesul mi-a dat dreptate... Ceea ce vreau este să căpătăm convingerea că socialismul, așa cum îl înțelegem noi, vrea, nu bunăstarea individului, ci marea și viitorul întregii națiuni. Este un socialism eroic. Este o legătură dată de o fraternitate de arme care nu îmbogățește pe nimeni și pune totul în comun.

Pînă atunci, eu asigur ordinea și mă apuc de muncă. Prima noastră sarcină este să ne înarmăm și să ne pregătim de război, este un fapt inevitabil. Cea de-a doua sarcină ce ne revine este să creăm condițiile economice și sociale cele mai favorabile pentru dezvoltarea armatei noastre. De acum înainte, ordinea germană va fi cea a unei tabere fortificate. Nu mai trebuie să ne gîndim decît la noi înșine și la nevoile noastre vitale”. S-a gîndit o clipă și apoi a adăugat: „Pentru moment, trupetele S.A. trebuie să treacă prin purgatoriu. Dar va veni o zi în care le voi recompensa și le voi acorda cele mai înalte onoruri”. Și a conchis cu o notă de ușurare în glas: „Chiar și cei care au murit în luptă vor fi dați viața pentru marea mișcare noastră. Au crezut că fac bine cînd s-au despărțit de mine. Această greșală tragică au plătit-o cu viața. Au avut soarta pe care, aici la mine, o va avea oricine care nu-mi ascultă ordinele”.

Să începem cu sateliții militari a căror extraordinară eficiență a fost demonstrată încă din primele ore ale conflictului din Golf, prin datele precise, fotografice, relevee topo recreate de computer etc., pe care le-au furnizat statelor majore. În primul rînd, sateliții de observație care sînt plasați la o altitudine de 200 km și au, în general, o durată de viață limitată la cîteva luni de zile. Caracteristicile sînt absolut excepționale: în 1972, un satelit din generația „Big Birds” (lungime 15 m și greutate de 12 t) permitea identificarea unor detalii pînă la dimensiunea de 30 cm. La cîteva ani distanță a urmat o altă generație cu numărul de cod K.H. 12, numită „gaura cheii”, care permite identificarea de la o altitudine de 130 km a unor detalii care merg pînă la 10 cm. Naveta Atlantis a lansat la 2.12.1938 satelitul Lacrosse (lungime 18 m) din această serie K.H.

Există, apoi, sateliții de alarmă lansată și comunicație plasați pe o orbită geostaționară la 35 800 km altitudine, excepție făcînd un tip special, Satellite data system permițînd comunicațiile în regiunile polare, plasat pe o orbită eliptică (altitudine între 500 și 40 000 km) servește, în principal, la observarea prevederilor tratatelor de limitare a armamentelor strategice.

Cîteva date despre activitatea acestui sistem complex de sateliți: Samos-2 a fost lansat de americani la 31.1.1961 și a „acoperit” teritoriul U.R.S.S. în timp de o lună, identificînd toate silozurile de rachete. A permis să se descopere faptul că sovieticii nu aveau în

surpriză și pentru a detecta, cu ajutorul razelor gama, orice explozie nucleară, fie ea și subterană, datele fiind operativ transmise către alte state majore intermediare sau puncte centrale de comandă instalate pe nave, avioane sau mașini de comandament prin inter-

nică, permițînd situarea poziției adversarului și, evident, interceptarea semnalelor emise de ei în eter.

Un loc cu totul special îl ocupă sateliții de interceptare care pot intercepta și distruge alți sateliți plasați pe orbite la joasă altitudine (în proiecte figurînd și intenția de atac a celor situați pe orbite geostaționare pînă la 38 000 km altitudine). Între anii 1932-’66, S.U.A. a experimentat rachetele Thor, apoi, în 1984, avionul de luptă F-15 lansînd o rachetă în miniatură, MHV (Maneuvering Homing Vehicle), un cilindru de 10-kg, lungime 5,43 m, viteză 12 km/sec, rază de acțiune 1 450 km, ghidaj printr-un telescop cu infraroșii și un giroscop-laser; conține o rachetă de penetrație cu rază scurtă de acțiune (SRAM) situată în spate, un propulsor și un vehicul de atac anti-satelit conceput pentru a distruge celălalt satelit prin forța impactului. U.R.S.S. produce asemenea sateliți în formula cunoscută drept „satelitul ucigaș”, greutate 2 tone, lungime de 6 metri. Lansat de o rachetă F-1, este ghidat de un sistem de radare și detectoare cu infraroșii către ținta pe care o distruge prin bilele pe care le ejectează interceptorul în momentul exploziei.

CRISTIAN UNTEANU

Un secol la sfîrșitul său

Războiul electronic

acel moment decît 14 rachete intercontinentale, ei afirmînd că posedă peste 250. În octombrie 1962, satelitul sovietic Cosmos-10 a identificat cu precizie pregătirea americană în Florida, această determinînd o retragere a rușilor în timpul „crizei rachetelor” din Cuba. Francezii dispun și ei de rețeaua Helios: 3 sau 4 sateliți plasați la 400 km altitudine disting la sol detalii pînă la 1 m (pusă în serviciu în 1982).

Mai există sateliții de alarmare concepuți pentru a preveni orice atac

mediul sateliților releu. Există, apoi sateliți de navigație care permit unei nave să-și afle poziția cu o precizie de aproape 1 metru, în orice condiții atmosferice. Există un sistem operațional în acest moment care se numește Transit, plasat la joasă altitudine, căruia îi va lua locul în curînd sistemul NAVSTAR ce va evolua pe o orbită la 2 000 km altitudine. De obicei, lucrează în combinație cu alți sateliți militari, cei de supraveghere ai mării și oceanelor și cei de ascultare electro-

FOTBAL

Ne antrenăm în Belgia, că e mai cald

Interviu cu prof. Mircea Rădulescu

— Stimate domnule Mircea Rădulescu, sunteți în preajma sezonului de primăvară — pe care îl dorim înecunat de succes! O adversară a noastră din grupă, echipa Elveției, a susținut un amical cu Germania și a participat la turneul (cistigat) de la Miami. Cum apreciați că stăm noi cu pregătirile?

— Ca antrenor, n-am cum să nu regret faptul că, de la meciul cu San Marino din 5 decembrie și până la următorul meci oficial — tot cu San Marino, în 27 martie — și imediat meciul cu Elveția (în 3 aprilie), deci între două jocuri oficiale eu n-am mai avut avea la dispoziție lotul complet, adică și cu jucătorii din străinătate. În schimb, Stiehlke, antrenorul Elveției, cu lotul german complet (mai puțin doi jucători care activează în străinătate — Türkyilmaz la Bologna și Chapuisat la Borussia Dortmund), a avut posibilitatea că redeze 19 jucători într-o perioadă de pregătire în care a susținut și două

meciuri la nivel de naționale (cu Statele Unite și Columbia, ambele cistigate). De asemenea, din informațiile pe care le deținem, vor mai avea un astfel de meci pe 13 februarie. Din acest punct de vedere, remarc seriozitatea cu care federația și echipa Elveției se pregătesc în vederea meciului cu noi.

— Într-un fel ne fletează. — Și ei își dau seama că acest meci este important pentru ei. Întreaga presă elvețiană vorbește de șansele reale ale echipei din țara cantonei de a se califica. Este normal să creadă astfel, pentru că elvețienii, cistigând totul acasă se gindesc să se agațe de puncte în deplasare, cu noi sau cu Bulgaria. Dacă dau lovitură sau dacă ne iau nouă un punct șansele lor sînt și mai mari în calculul hirtic. Și atunci, regret această situație, dar este legată de o conjunctură cunoscută, obiectivă: jucătorii noștri din străinătate nu ne sînt lăsați în această

perioadă, ei avînd campionate în plină desfășurare.

— Ce ați întreprins pentru a-i avea și pe aceștia la dispoziția dv.?

— Am acționat încă de pe acum și am trimis telexuri la toate aceste cluburi unde avem jucători anunțîndu-le de solicitarea noastră de a ni-i pune la dispoziție conform înțelegerilor și regulamentelor în vigoare. Din păcate, răspunsurile unor cluburi au venit cam negative, informîndu-ne că la data respectivă, duminică 31 martie, jucătorul respectiv are etapă de campionat. Răspuns sec, de fapt negativ. În urma acestor răspunsuri, ne-am adresat organizatorilor internaționali — F.I.F.A. și U.E.F.A. Acestea, la rîndul lor, au luat legătura cu cluburile respective punîndu-le în vedere să respecte regulamentul care prevede 6 zile la dispoziție pentru un meci oficial al echipei naționale și 72 de ore pentru un meci amical. În cazurile de încălcare a acestor prevederi, U.E.F.A. poate aplica sancțiuni financiare. Dar eu, ca antrenor, mă îndoiesc că unele cluburi, între sancțiunea financiară și punerea la dispoziție, vor opta pentru a doua variantă. Doar două cluburi pînă în prezent și-au dat acordul — Eindhoven și Feyenoord — pentru Gică Popescu și, respectiv, Sabău.

Spun toate acestea pentru ca să se cunoască prin intermediul revistei dv. dificultățile mele ca antrenor care dorește să-și facă meseria. Desigur, asta nu ne pune în situația să încrucim brațele și să ne resemnăm. Am depus eforturi mari pentru crearea unor legături internaționale de tipul unor jocuri în această perioadă. Practic, toate echipele cu nume, cu firmă nu mai sînt de acord să accepte jocuri amicale și nici intertări.

— Ce întreprindeți concret?

— Atunci am făcut eforturi de a asigura un stagiul de pregătire în Belgia. Nu mergem într-un turneu de jocuri. Am acceptat această acțiune în condiții foarte grele, pornind și de la situația meteorologică de la noi care ne obliga la o inactivitate sau o activitate fără efect. Plecăm la drum cu o serie de jucători tineri, căutăm să reducem într-un fel decalajul dintre ei și cei care evoluează

peste hotare. Ne gîdim și la situația cînd unii jucători de afară pot să ne ofere orice surpriză, pot fi accidentați. De aceea, trebuie să avem înlocuitori cît mai aproape de valoarea celor de acolo.

— În cazurile Hanganu, Timofte II și Dan Petrescu nu ați acționat cumva cu două unități de măsură?

— La opoziția neașteptată a acestora de a continua turneul în Italia, eu n-am fost de acord să iau măsuri împotriva lor pe simplul considerent că era totuși o perioadă de concediu și de vacanță. Mi-a părut rău că au avut această poziție după plecare, ceva s-a petrecut între timp și am fost surprins. Astăzi nu aș mai discuta astfel, „sîntem în serviciu”.

În ceea ce îi privește pe Hanganu și Timofte II, foarte mulți pun neconvocarea exclusiv pe împlinirea de atunci. Dar neconvocarea lor nu este legată numai de acea acțiune, aici intră mai mulți factori; și randamentul avut și alte lucruri. Ei nu sînt sancționați, însă Timofte la Rijeka a jucat modest. Pentru mine, ei nu sînt ieșiți din cursă. Să demonstreze la echipele lor de club că joacă bine și pentru ei posibilitatea de a reveni există oricînd. Dan Petrescu în schimb este un titlar. Desigur, el a greșit atunci. Nu este o judecată „pentru unii mumi, pentru alții...”. Cel doi n-au fost convocați pentru această acțiune. Sînt avuți în vedere mai mulți factori, nu numai acțiunea din decembrie în excludivitate. Desigur, comportamentul lui Dan Petrescu nu m-a mulțumit. Exigențele față de el vor fi în continuare sporite. El va trebui să aibă o comportare exemplară dovedind că a fost o chestiune de un anumit fond, dar acum se schimbă lucrurile.

— În ce perioadă se desfășoară pregătirea?

— De astăzi, 7 februarie, pînă la 17. în Belgia fiind între 9 și 16 februarie, cînd vom susține o serie de jocuri fără public, jocuri-scoală, cu parteneri de antrenament.

— Vă mulțumesc și vă doresc reușită deplină!

POMPILIU LAURENȚIU
DUMITRESCU

TENIS

Avem perspective minunate, dar am mincat bătaie cu 5-0!

În timpul desfășurării meciului cu Polonia, informațiile primite au fost sublimă, adică au lipsit aproape cu desăvîrșire. Era să uităm că nici o veste, înseamnă vești proaste. Televiziunea, după ce promisese un rezumat al primei zile, n-a reușit să ne dea măcar niște imagini, așa cum a făcut cu alte meciuri din Cupa Davis, nemaivorbind de faptul că nu a motivat schimbarea programului sau absența imaginilor.

Lucian Vasiliu, secretarul general al Federației de Tenis de Cam, care a însoțit echipa, ne-a dat amănunte, imediat după sosire, în legătură cu meciul. Polonezii au prins o formă de excepție. Sigur că un scor de 5-0 este greu, de explicat numai prin acest lucru. Toate partidele au fost foarte echilibrate, jucătorii noștri evoluînd la un nivel apropiat de valoarea lor. S-au făcut greșeli grosolane de arbitraj; de exemplu, în primul meci, Pescariu, debutant în Cupa Davis, a fost sancționat cu 8 greșeli de picior, pentru a-i diminua concentrarea și calitatea jocului. Arbitrul neutru, Ștefan Franson, n-a reacționat în nici un fel la contestațiile noastre. Să nu uităm de schimbul de generații, la nivelul echipei, pentru Cupa Davis ca și de faptul că

antrenorii au fost la primul lor meci. Atmosfera din cadrul echipei a fost bună în timpul acestei deplasări. Urmează partida cu Irlanda, decisivă pentru rămînerea în grupa I euro-africană, în luna mai, pe arena Progresul. Federația dorește găsirea unui echilibru între tehnicieni și jucători; lotul se va reuni cu două săptămîni înainte de data confruntării cu Irlanda, în care credem că avem prima șansă. Tenisul românesc are nevoie de sprijinul și influența foștilor jucători. Polonezii ne-au depășit și prin prezența și implicarea lui Fibak, care a fost alături de naționalii lui, deși pînă la urmă nu a jucat. Perioada de tranziție pentru loturile naționale ar putea fi mult scurtată prin acest ajutor, care ar putea veni inclusiv din partea foștilor jucătoare, Ruzici, Simionescu sau surorile Romanov. Această înfrîngere ne doare și trebuie să stringem rîndurile, cum fac și alții, pentru a clădi împreună un viitor pe măsura rezultatelor unor mari jucători pe care i-am avut. Rezultatele obținute anul trecut, la C.E. de copii și juniori, ne arată că putem spera la niște zile mai bune.

MIHAI SÂNDOIU

Sîntem alături de colegul nostru Pașcu Balaci în greaua suferință prin care trece prin pierderea tatălui.

A murit Dumitru Udrea, slujitor al condeiului, prieten adevărat, căruia memoria noastră îi rămîne datoare. Viața sa a fost o luptă în care numai prin moarte a putut fi învins.

Trăsura Sfîntului Ilie

În ultima săptămînă procesele amosierice au fost deosebit de rapide. După ce marți și miercuri a nins viscolit în jumătatea de sud a țării, începînd de vineri vremea s-a încălzit treptat. Încălzirea vremii a fost mai accentuată în Banat și Crișana unde la amiază temperaturile au ajuns pînă la 10°—11°C. În zonele extracarpătice, ceața a fost prezentă și persis-

tentă multe ore din zi, impledicînd astfel evoluția temperaturii. Și intervalul următor de prognoză (13—19 februarie) se va caracteriza prin schimbări rapide de la o zi la alta.

La început, o depresiune de origine mediteraneeană va influența toate zonele țării dar mai ales cele din jumătatea de sud. Nebulozitatea va fi accentuată și vor cădea precipitații pe arii extinse. Acestea vor fi sub formă de ploaie în sudul Olteniei, Muntenia și Do-

brocea și sub formă de lapoviță și ninsoare în celelalte zone. Pe alocuri se va forma polei.

Pentru un interval scurt de timp precipitațiile din sudul țării se vor restrînge ca arie. Începînd de vineri o nouă formațiune ciclonică va evolua dinspre sud-vest spre bazinul Mării Negre. Deci, un nou val de precipitații, de data asta predominant sub formă de ninsoare, va traversa țara. În regiunile sudice cantitățile de apă pot fi însemnate. Intensificări

ale vîntului se vor produce, mai ales vineri și sîmbătă, în majoritatea zonelor țării dar mai cu seamă în zonele extracarpătice. Temperatura aerului va scădea cu deosebire la valorile din cursul zilei. Acestea vor fi cuprinse la începutul intervalului între —2° și 8°C, apoi în general între —5° și 4°C.

Minimele nocturne, vor fi cuprinse între —8° și 2°C mai ridicate în primele nopți în sud-vestul țării și pe Litoral.

OTILIA DACONU

PARTIDUL PARTICULARILOR

Ideea formării acestui partid a fost lansată de publicația între prinzătorilor români „Particularul”.

Înscrieri, amendamente, soluții privind viața acestei organizații se pot face zilnic pe adresa redacției „Particularul”, casuta poștală 90, of. P.T.T.R sector 1, București, Str. Matei Millo, 10, sau la sediul redacției: Bd. N. Bălcescu, 16, sector 1, București. Telefoane: 15 49 72; 15 54 31.

Dar iată motivatia inițiatorilor: Nimic nu merge. F.S.N.-ul vrea liniște, opoziția este măcinată, dezbinată de atacuri și prea multe probleme. Privatizarea pare lucrul cel mai important, dar este abordată tangențial. Particularii sînt tratați ca milionari autohtoni, buni de dat bacșișuri pentru orice problemă. „O masă amorfă de oameni”, spunea cineva. O putere latentă, sau un tigru care doarme, am spune noi. Toți le simțim problemele, pentru că le trăim acut, fac parte din viața noastră. De aceea vă propunem să-i ajutăm, dîndu-le girul asistenței politice, în scopul devenirii unei puteri politice adevărate.

Partidul particularilor, un partid tînar, născut în opoziție cu sistemul existent vă așteaptă adevărate. Un partid nou, căruia să nu i se impute greșelile trecutului, un partid a cărui platformă să poată fi prinsă într-un singur cuvînt: **eficiența**.

Noi vă propunem, dumneavoastră hotărîți. Așteptăm adevărate în continuare și îi anunțăm pe cei care le-au trimis deja să sînt înregistrați în BANCA DE DATE prin care vor lua legătura cu toți particularii din țară **gratuit**; de asemenea, asistența juridică este gratuită. Cu ajutorul lui Dumnezeu, spre vremuri mai bune!

Partidul Particularilor din România

Adeziunea nr.

Subsemnatul născut la data de în fiul lui și al domiciliat în județul str. nr. posesor al B.I. seria nr. eliberat de la data de

Declar că am luat cunoștință de Declarația de intenție a Partidului Particularilor din România și doresc să fiu unul dintre membrii lui fondatori.

SEMNĂTURA,

DIRECTOR
George Arion

FLACĂRA

Redactori șefi :
Constantin Dumitru
Ion D. Goia
Secretar general de redacție :
Eugen Mihăescu
PUBLICIȘTI COMENTATORII (2569) : Dumitru Constantinescu, Roxana Paicu-Manolescu, Horia Pătrășcu
EVENIMENT (2500, 2542) : Mihail Gălățanu, Petre Barbu, Pașcu Balaci, Radu Ciobotea
DREPTURILE OMULUI (2559) : Valeria Dorneanu, Oltea Mutulescu, Corneliu Olteanu, Cristian Pavel, Mihai Stănescu
CULTURĂ — ÎNVĂȚĂMÎNT (2569) : Mihai Săndoiu, Paul Vinicius

FLACĂRA BIS

Redactor șef :
Dorin Gherghinescu
Secretar general de redacție :
Liana Tatos
Liviu Timbuș, Aurelia Boriga (17 16 39)

REBUS

Redactor șef :
Tudor Octavian
Secretar general de redacție :
Alexandru Păsărin
Adrian Mitu, Elena Grecescu, Bogdan Vlad, Aurel Ștefan Alexandrescu, Mihai Zăubea, Simona Simzianu (2036)

FLACĂRA
BASARABIEI

Redactor șef :
Ion Zubașcu
Secretar general de redacție :
Dorin Sălăjan
Mihai Potirniche (correspondent special din Basarabia) — 2569

EDITURA
FLACĂRA

Diracția literară — Gheorghe Tomozei; Redacția: Domnița Ștefănescu.

FOTOREPORTAJ (2528) : Mihai Cristian Călugăr, Elena Ghera, Gig Motoianu, Silviu Stan

SECRETARIAT TEHNIC DE REDACȚIE (2123, 1453, 2072) : Mircea Popp, Maria Bărbulescu, Alexandru Benga, Pompiliu Dumitrescu, Anton Ene-Filip, Gabriela Nicolescu, Sevghin Omer, Smaranda Petrea, Adrian Petrescu, Cornel Speriatu, Angela Ștefănescu
SECRETARIAT — ADMINISTRATIE (2002, 2558) : Dumitru Cărbunescu, Liliana Crețu, Mihaela Moroșanu, Eugenia Vasile.

Adresa redacției și administrației : București, Piața Presei Libere nr. 1 cod 71311. Telefoane : 17 60 10, 17 60 20 (cu interioarele trecute în parantezele de mai sus) ; secretariat redactor șef : 2002 ; redactor șef adjunct : 2124 ; secretar general de redacție : 2143 ; public relation : 2600.

Cititorii din străinătate se pot abona prin ROMPRES-FILATELIA. Sectorul export-import presă P.O. Box, 12—201, telex 10876, prsfir București, Calea Griviței nr. 64—66.

Administratia : EDITURA „PRESA LIBERĂ” (ec. Ioan Ciurescu, ing. Stan Pelteacu). Tiparul : Combinatul Poligrafic București

16 pagini — 6 lei

ULTIMA ORĂ

Am ajuns

în Estul sălbatic!